شهادت امام جعفر صادق (ع) را تسلیت می گوییم

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

پنجشنبه ۵ خرداد ۱۴۰۱ | ۲۴ شوال ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۲۲۴ | ۸ صفحه | قیمت: ۵۰۰۰ تومان | Vol. 8 | No. 2224 | Thu. May 26. 2022

دلار	یورو	تمام سکه	شاخص بورس
--	--	۱۴۵۰۴۰۰۰	۱۵۶۴۴۸۷

حسن روحانی
رییس جمهور پیشین:

نیاز کشور گشایش اقتصادی و رفع تحریم‌ها است

صفحه ۲

معاون اول رییس جمهور
در دیدار معاون نخست‌وزیر روسیه:

توسعه مناسبات با مسکو سیاست راهبردی است

صفحه ۲

جزییات تازه از تبانی مالک برج ۱۰ طبقه با شهرداری آبادان تشریح شد

درس‌های فاجعه «متروپل»

فاجعه فروریزش برج ۱۰ طبقه «متروپل» در آبادان همچنان در کانون توجه افکار عمومی، مردم و کارشناسان قرار دارد. در همین چهارچوب، کارشناسان با اشاره به وجود هزاران ساختمان ناپایدار در پایتخت و سایر شهرهای کشور تلاش دارند تا درس‌های فاجعه «متروپل» را برای مردم و مسوولان فهرست کنند تا قبل از اینکه دیر شود، از فجایع مشابه در سراسر کشور جلوگیری شود. این فاجعه آن گونه که احمد وحیدی، وزیر کشور اعلام کرده است، تا دیروز عصر، نزدیک ۱۶ فوتی و ۳۷ زخمی داشته است. تیمی متشکل از کارشناسان دفاتر تخصصی وزارت راه و شهرسازی برای بررسی دلایل فنی و مهندسی به آبادان اعزام شده‌اند و قرار است در روز پنجشنبه هیاتی از کمیسیون عمران مجلس بازدید میدانی از محل حادثه متروپل به عمل آورده و گزارش آن را اعلام کنند. دانشیار پژوهشکده مهندسی سازه پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، عدم توجه به رعایت سیستم‌های مهندسی، عدم توجه سازندگان به هشدارهای مهندسان ناظر و بی‌توجهی شهرداری به این هشدارها را ۳ دلیل اصلی ریزش متروپل می‌داند و تاکید دارد که برای کاهش چنین حوادثی در آینده باید تعاملات میان دستگاه‌های اجرایی با بازوهای فنی که همان نظام مهندسی است، گسترده‌تر شود. دکتر عبدالرضا سروقدمقدم، عضو هیات علمی پژوهشکده سازه پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به اتفاق ناگوار ریزش ساختمان متروپل آبادان گفت: صحبت‌های زیادی درباره این حادثه بیان شده است و اعلام نظر قطعی درباره دلایل بروز آن در یک مجتمع ۱۰ تا ۱۲ طبقه و در یک مساحت بزرگ زمان‌بر است، ولی خلاصه‌ای از آن چیزی که تاکنون به دست آمده را بیان می‌کنم.

صفحه ۵ را بخوانید

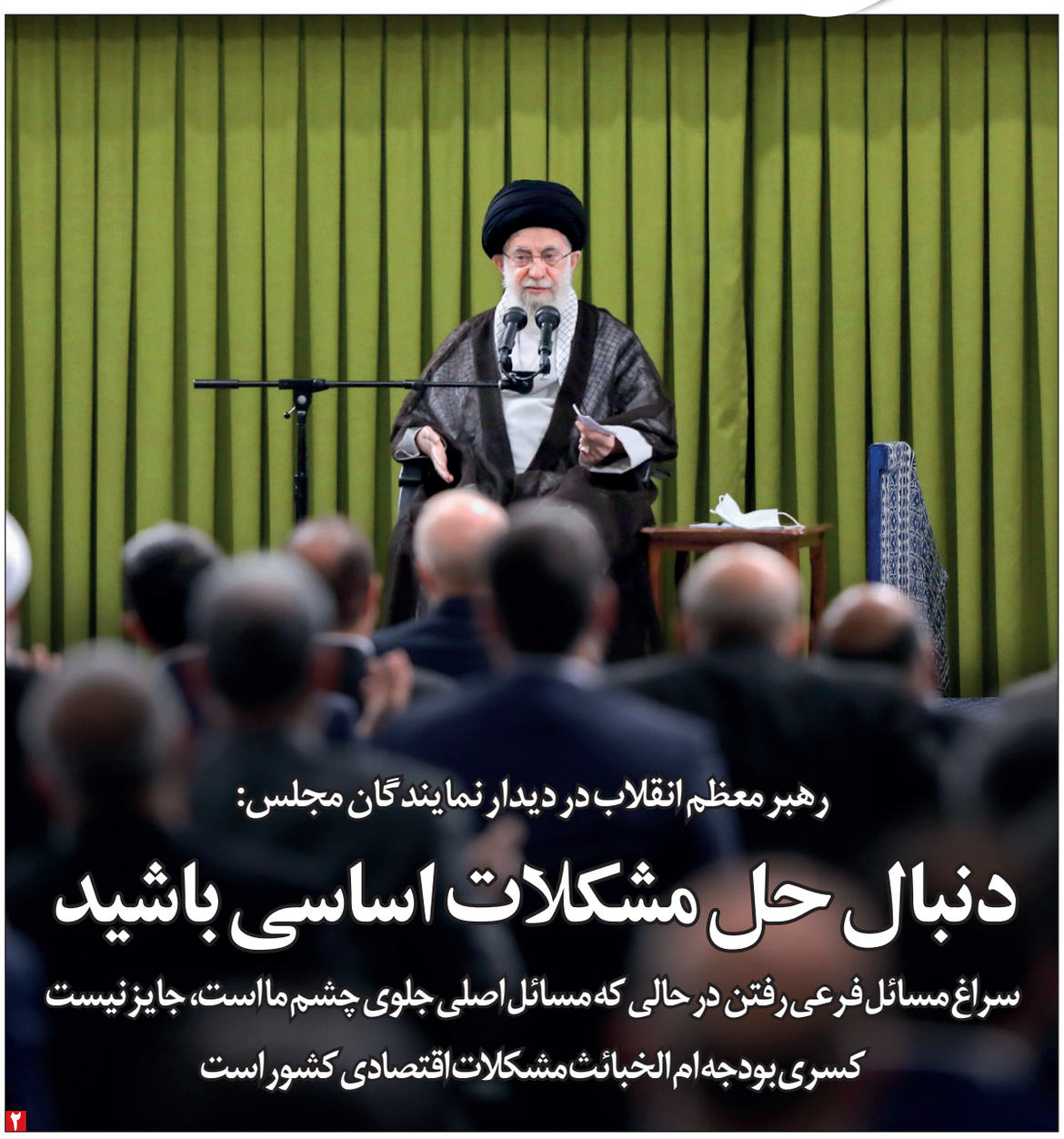

رهبر معظم انقلاب در دیدار نمایندگان مجلس:

دنبال حل مشکلات اساسی باشید

سراغ مسائل فرعی رفتن در حالی که مسائل اصلی جلوی چشم ما است، جایز نیست

کسری بودجه ام الخبائث مشکلات اقتصادی کشور است

۲

محورهای همکاری با روسیه از سوی مقامات ایرانی و روسی تشریح شد

امتیاز جدید روسیه به تجار ایرانی

نشست تجاری ایران و روسیه با حضور بخش خصوصی و مقامات دولتی برگزار شد. در این همایش، الکساندر نوواک، معاون نخست‌وزیر فدراسیون روسیه از...

صفحه ۷ را بخوانید

«تعادل» آخرین تحولات بازار سرمایه را بررسی می کند

آغوش باز سهامداران به سود بیشتر

بورس در سال ۱۳۹۹ روند صعودی به خود گرفت اما در نیمه راه سقوط کرد و سهامداران زیان چند میلیاردی کردند. پس از آن بورس روند اصلاحی داشت و...

صفحه ۴ را بخوانید

بخشنامه کاهش سود بازرگانی اقلام وارداتی ابلاغ شد

ارز ۴۲۰۰ رسما از گمرک خارج شد

با ابلاغ گمرک ایران، نرخ ۴۲۰۰ تومان از محاسبه حقوق ورودی کنار رفت و نرخ ETS نرخ نزدیک به بازار جایگزین آن شد. با ابلاغ بخشنامه‌ای از سوی دفتر واردات گمرک ایران به...

صفحه ۷ را بخوانید

یادداشت-۱

کانال جدید برای بورس

فردین آقابزرگی

از ابتدای سال تاکنون شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران حدود ۱۴ درصد و شاخص هم‌وزن ۲۵ درصد بازدهی مثبت داشته‌اند. در چنین شرایطی تعدادی از کارشناسان معتقدند بورس وارد فاز اصلاحی شده اما با مقایسه روند بازار با سال‌های گذشته مشخص است که فراز و نشیب کنونی معاملات نمی‌تواند به منزله بازگشت آن به کانال اصلاحی باشد. در مقطع فعلی اصلاح و استراحت برای بازار لازم است و می‌توان گفت اصلاح همواره بخشی از ذات بازار است. بررسی بسیاری از متغیرها نیز بر رشد و افزایش شاخص‌های بورسی اشاره دارند و موضوع اصلاح و بازگشت بورس به روند نزولی را تکذیب می‌کنند.

برای مثال مقایسه عملکرد سود و زیان شرکت‌ها عمدتا بر افزایش نرخ فروش محصولات تولیدی اشاره دارد و به ندرت تحت تاثیر تغییر مقدار فروش و اجرای طرح‌های توسعه‌ای قرار گرفته است. بنابراین موضوع بازگشت به کانال نزولی کاملا رد می‌شود. به عبارت دقیق‌تر می‌توان گفت تورم حادث شده در اقتصاد کشور به نوعی خود را در سود و زیان شرکت‌ها نشان داده و عملکرد مقایسه‌ای شرکت‌ها نسبت به دوره مشابه قبلی نیز به خوبی این موضوع را تایید می‌کند. بنابراین اگر تحلیل کارشناسان از روند بازار با روند فعلی در تضاد است این موضوع به ذات تحلیل برمی‌گردد و نمی‌تواند واقعیات بازار را رد کند.

شرایط بازار برای همه فعالان یکی است و اطلاعات موجود در آن برای تمام کارشناسان ثابت است. تورم، نرخ دلار و بسته‌های حمایتی صورت گرفته از بازار سرمایه و افزایش شدید حجم نقدینگی تماما تایید کننده سطح جذابیت سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه را تایید می‌کنند. در حال حاضر بازدهی ۲۴ درصدی شاخص هم‌وزن نشان از گستردگی تنوع اغلب صنایع و شرکت‌هایی است که نقش چشمگیری در شاخص کل ندارند و از طرفی دیگر این موضوع می‌تواند نشان از کنترل و مدیریت شاخص کل باشد.

با توجه به حجم نقدینگی، تورم مورد انتظار و تورم حادث شده، دسترسی به منابع ارزی و همچنین اثرات حذف ارز ترجیحی بر نرخ فروش محصولات صنایع انتظار می‌رود قیمت‌ها و همچنین شاخص حداقل به میزان تورم و کمبود بازدهی در ۱۴۰۰ رشد داشته باشد. بنابراین انتظار می‌رود شاخص کل در شش ماهه دوم سال به محدوده دو میلیون واحد دست یابد و رکورد قبلی خود را بشکند. به عبارتی شاخص کل همسو با نرخ تورمی که حداقل ۵۰ درصد برآورد می‌شود، رشد خواهد داشت و اصلاحات روزهای اخیر نیز نمی‌تواند دلیلی برای بازگشت آن به کانال نزولی باشد

یادداشت-۲

افسانه کشور ثروتمند

مجید اعزازی

۱- از میانه هفته جاری، دو رویداد «هوای آلوده به گرد و غبار» در اغلب استان‌های کشور و همچنین «فاجعه فسادآمیز فروریزش برج متروپل در آبادان»، برخی خبرها و رویدادهای راستین اقتصاد کشور از جمله پیامدهای حذف ارز ترجیحی کالاهای اساسی و نحوه تامین یارانه‌های جهش یافته نقدی برای ۹ دهک را به حاشیه برد.

۲- اقتصاددانان داخلی و خارجی بر این نظر که «تورم» ام‌الفساد اقتصاد است، اتفاق نظر دارند. چه آنکه این شاخص، شرایط بی‌ثباتی را نه‌تنها در حوزه اقتصاد که در سایر حوزه‌های انسانی به وجود می‌آورد و به بستری برای رشد مفاسد ریز و درشت تبدیل می‌شود. برج متروپل تازه‌ترین نمونه از «فساد» در دوران جهش‌های تورمی در دهه ۱۳۹۰ است. آن گونه که مسوولان نظام مهندسی استان خوزستان و همچنین کارشناسان مطلع اعلام کرده‌اند، فروپاشی برج ۱۰ طبقه متروپل نتیجه تبانی مالک و شهرداری در ساخت ۳ طبقه اضافه و عدول از مقررات ساخت و ساز است. اغلب شهروندان ایران طی ۵ دهه اخیر به عینه دیده‌اند که مسکن و ساختمان بهترین پناهگاه جذب نقدینگی در برابر موج‌های تورمی است. در چنین چارچوبی است که سازندگان و مالکان پروژه‌های ساختمانی تلاش می‌کنند با پذیرش ریسک انواع تخلفات فنی، بیشترین بهره‌برداری و اضافه بار را در زمین و پروژه خود اجرا کنند و در نهایت از طریق کمیسیون ماده ۱۰۰ با پرداخت پول به هدف کسب سود بیشتر دست بیابند.

۳- اما تورم چگونه شکل می‌گیرد؟ اقتصاددانان بر این باورند که هزینه‌تراشی‌های بی‌مورد نظام حکمرانی منجر به کسری بودجه‌های سالانه می‌شود و از همین رو، دولت‌ها برای تامین منابع مالی مورد نیاز خود دست به دامن «بانک مرکزی» یا «نظام بانکی» می‌شوند و از این طریق، بدون انجام فعالیت‌های مولد، تولید کالا یا خدمات و در یک کلام رشد اقتصاد، خلق اعتبار صورت می‌گیرد. از همین رو است که شیوه تامین مالی پرداخت یارانه نقدی ۳۰۰ یا ۴۰۰ هزار تومانی به خانوارهای کشور از اهمیت بالایی برخوردار است و لازم است، مسوولان دولتی درباره آن توضیح بدهند که این منابع از چه محلی تامین شده است؟ آیا از طریق خلق پول بدون پشتوانه، منابع یارانه‌ای تامین شده‌اند؟

۴- «ثروتمندترین مرد بابل» عنوان کتابی است که در قالب داستان، تلاش می‌کند الفبای دستیابی به ثروت و رفاه را آموزش بدهد. یکی از اولین و البته مهم‌ترین درس‌های مورد نظر این کتاب، «سرمایه‌گذاری و کارآفرینی» است. اینکه «آرکاد» ثروتمندترین مرد بابل هر چقدر هم که جیبی پر از پول داشته باشد، سرانجام آن پول و دارایی روزی پایان خواهد یافت؛ اما چرا او همچنان ثروتمند است و به فلاکت نمی‌افتد؟ پاسخ شخصیت‌های این داستان، این است که ثروت او، امری ساکن و ثابت نیست، بلکه جریانی دائمی است که از طریق «سرمایه‌گذاری و کارآفرینی» تداوم داشته و دارد. آرکاد به شخصیت‌های داستان توصیه می‌کند که دست کم ۱۰ درصد از درآمدها را برای خود کنار گذاشته و سرمایه‌گذاری کنند و حتی از مواهب این سرمایه‌گذاری‌ها نیز تا مدتی هزینه نکنند و در حوزه‌های جدید سرمایه‌گذاری مجدد داشته باشند. متاسفانه طی دهه‌های اخیر، دولت‌های مستقر در ایران نه تنها به این الفبای ساده رشد، پیشرفت و خلق ثروت توجهی نداشته‌اند که بر اساس آمارهای رسمی، موجودی سرمایه در انتهای دهه ۱۳۹۰ در کشور منفی شده و در پی جهش‌های تورمی (بخوانید بذل و بخشش‌های نظام حکمرانی و ایجاد کسری بودجه)، سفره معیشت مردم روزبه‌روز کوچک‌تر شده است و بسیاری از زیرساخت‌های کشور آسیب‌دیده و فرسوده شده‌اند. به نظر می‌رسد، دولتمردان با توجه به ظرفیت‌های طبیعی کم نظیر ایران همچون نفت، معادن و... مانند شخصیت‌های داستان «ثروتمندترین مرد بابل» تصور می‌کنند، ثروت ایران افسانه‌ای و پایان‌ناپذیر است. غافل از اینکه نه تنها مواهب و منابع طبیعی پایان ناپذیر نیستند، بلکه به فعلیت رساندن آنها، خود نیازمند تامین هزینه حفظ و نگهداری دستگاه‌ها و کارخانجات موجود و همچنین سرمایه‌گذاری‌های کلان در تکنولوژی‌های مدرن و از همه مهم‌تر، داشتن نیروی انسانی سالم، امیدوار و باانگیزه است. یکی دیگر از درس‌های داستان «آرکاد» سپردن کارها به افراد کاردان و متخصص است؛ به کسانی که سرمایه را فزونی می‌بخشند نه اینکه موجبات انهدام آن را فراهم آورند. در فقره فاجعه متروپل، این مساله ساده اما مهم نیز رعایت نشده است و مسوولان شهرداری بدون داشتن دانش و علم به تبعات امضای طلایی خود پای پروژه‌ای مساله‌دار، تن به خواسته طمع‌آلود مالک ساختمان داده بودند و به این ترتیب، نه تنها ثروت مالک که حتی جان انسان‌های بی‌گناه متعددی را قربانی این هدف نامشروع کردند.

یادداشت-۳

تقویت مهارت‌های اجتماعی

فاطمه دانش

پسا کرونا هم مشکلات خودش را دارد، طی این دوسال دوری دانش‌آموزان از مدارس لطمه‌های روحی و جسمی زیادی به آنها وارد شد، اینکه در خبرها می‌خوانیم فشار خون در بین کودکان و نوجوان افزایش پیدا کرده است، اینکه رشد اجتماعی محصلان آسیب دیده همه از نتایج دو سال دست و پنجه نرم کردن با پاندمی کرونا است. حالا اما مساله امتحانات حضوری به معضل دیگری برای دانش‌آموزانی که دو سال تمام از محیط مدرسه و آموزش حضوری دور بوده‌اند تبدیل شده است. بسیاری از آنها با افت تحصیلی قابل توجهی مواجه‌اند. بسیاری از آنها اعتماد به نفس خود در مورد توانایی یادگیری را از دست داده‌اند، این مسائل نیاز به کار طولانی مدت دارد، مدارس باید با حضور مشاوران تحصیلی و روانشناسان و روان درمانگران برای رفع این مشکلات دانش‌آموزان را همراهی کنند. نمی‌توانیم بعد از دو سال دوری از فضای تحصیلی تنها نمره را ملاک ارزشیابی آنها قرار دهیم. نباید کاری کنیم که افت تحصیلی باعث دلسردی آنها شود.

ادامه در صفحه ۸

برجام

رابرت مالی، مذاکره کننده ارشد امریکا:

احتمال توافق با ایران بسیار ضعیف است

رابرت مالی، مذاکره کننده ارشد امریکا در جلسه استماع کمیته روابط خارجی سنا گفت که در صورت به دست آمدن توافق با ایران، آن را به کنگره جهت بررسی ارایه خواهیم کرد. وی در ادامه افزود: الان که با شما صحبت می‌کنم، ما هنوز به توافقی نرسیدیم و چشم‌انداز دستیابی به آن در بهترین حالت بسیار ضعیف است.

مذاکره کننده ارشد امریکا، روز چهارشنبه ۴ خرداد با حضور در کمیته روابط خارجی مجلس سنای امریکا در مورد آخرین وضعیت مذاکرات توضیح داد. رابرت مالی در جلسه استماع کمیته روابط خارجی سنا گفت: اگر ایران بر خواسته‌های فرابرجامی‌اش اصرار کند، ما همچنان آن خواسته‌ها را نخواهیم پذیرفت، بنابراین توافقی هم در کار نخواهد بود. او همچنین به نمایندگان امریکا گفت که در صورت به دست آمدن توافق با ایران، آن را به کنگره جهت بررسی ارائه خواهیم کرد. در ادامه این جلسه سناتور رند پال از رابرت مالی پرسید که اختلاف اصلی باقی مانده بحث حضور سپاه در لیست تروریسم است؟ رابرت مالی، مذاکره کننده ارشد امریکا پاسخ داد: ما برای ایران روشن کرده‌ایم که اگر امتیاز غیرهسته‌ای مانند بحث حذف سپاه از لیست تروریسم را می‌خواهید، باید چیزی در مقابل بدهید.

وی در ادامه افزود: فکر می‌کنم ایران تصمیم گرفته و آماده نیست که گام متقابلی (در برابر حذف سپاه از لیست تروریسم) بردارد. ایران باید الان تصمیم بگیرد، آیا برای دستیابی به توافقی بدون خواسته‌های فرابرجامی آماده است؟

نماینده امریکا در امور ایران در این جلسه ضمن اذعان به شکست سیاست فشار حداکثری علیه ایران گفت که بهترین مسیر در ارتباط با برنامه هسته‌ای ایران بازگشت به برجام است. رابرت مالی همچنین اذعان کرد که دولت جو بایدن حتی یکی از تحریم‌های وضع شده علیه ایران را هم رفع نکرده است.

او همچنین تصریح کرد خروج از برجام توانایی امریکا برای مقابله با ایران را محدود کرده است. مالی گفت: «این نتیجه ناخوشایند تصمیم دولت قبل برای خروج یکجانبه از توافق هسته‌ای برجام است. بدون اتخاذ آن تصمیم ما می‌توانستیم همه تمرکز و اهرم فشارمان را روی همکاری با متحدان و شریکان‌مان برای مهار ایران و مقابله با اقدامات این کشور متمرکز کنیم.»

نماینده امریکا در امور ایران مدعی شد چنانچه ایران خواستار امتیازاتی خارج از برجام باشد، توافقی اتفاق نخواهد افتاد.

کریس مورفی، نماینده دموکرات مجلس سنا گفت: «ما گزینه اعمال فشار اقتصادی بر ایران و تشدید آنها را امتحان کرده‌ایم و دیده‌ایم که رفتار ایران بدتر شده است.» نماینده امریکا در امور ایران در پاسخ به اظهارات یک سناتور که درباره محدودیت‌های اقدام نظامی علیه ایران پرسید گفت: «تنها راهکار واقعی که در اینجا داریم، دیپلماسی است.» او همچنین در پاسخ به یک سوال درباره رفع تحریم سپاه گفت: «برای ایرانی‌ها روشن کرده‌ایم که اگر خواستار امتیاز غیرهسته‌ای مانند رفع تحریم سپاه هستند لازم است یک امتیاز متقابل بدهند.» راند پال، نماینده جمهوری‌خواه مجلس سنا با اشاره به محدودیت ظرفیت تحریم‌ها علیه ایران گفت که این تحریم‌ها می‌توانند کشوری را تنبیه کنند اما قادر به تغییر رفتار نیستند. او تصریح کرد تحریم‌ها ایران را پای میز مذاکره نمی‌آورد. یک سناتور دیگر با بیان اینکه ایران هم امریکا را خطرناک می‌داند به...

ادامه در صفحه ۶

یادداشت-۴

هیاهوی بسیار برای هیچ

فائزه طاهری

هفته گذشته واردکنندگان در سامانه جامع تجارت با این پیام مواجه می‌شدند که ثبت سفارش برند اپل تا روز شنبه ۳۱ اردیبهشت محدود شده است. پس از آن اگرچه واردات گوشی‌های آیفون به‌صورت رسمی از سوی مقامات از جمله وزارت صمت ممنوع نشده بود، اما ثبت سفارش این کالاها در سامانه جامع تجارت با مشکل مواجه است و واردکنندگان هنگام مراجعه به این سامانه با این پیام مواجه می‌شوند که با توجه به قرارگیری تلفن همراه با برند اپل در گروه کالایی ۲۷، امکان ثبت سفارش آن وجود ندارد. در حالی که تغییر گروه کالای آیفون از ۲۳ به ۲۷، به‌معنای ممنوعیت واردات این کالا نیست، اما اخبار منتشرشده از عدم امکان ثبت سفارش برای این کالا در یک ماه گذشته، باعث افزایش قیمت تا ۱۰ میلیون تومانی گوشی‌های این برند شد، در عین حال فروش آیفون در فروشگاه‌های آنلاین هم انجام نمی‌شد و با مراجعه به این وب‌سایت‌ها، این کالاها با عدم موجودی مواجه شده بودند. البته داستان ممنوعیت گوشی‌های با برند آیفون از دو سال پیش مطرح شد، زمانی که اعلام شد دولت به‌دلیل محدودیت‌های مالی و ارزی و مشکلات موجود، نمی‌تواند مثل قبل به همه واردکنندگان ارزی تخصیص دهد و...

ادامه در صفحه ۴

نظر

حسن روحانی رئیس جمهور پیشین:

نیاز کشور گشایش اقتصادی و رفع تحریم‌هااست

رییس دولت تدبیر و امید به همراه شـماری از اعضای کابینه‌هـای یازدهم و دوازدهم در نشسـتی مسـائل و مشـکلات جـاری و موضوعات مهم کشـور را مورد بررسـی قرار دادند. در این نشست برخی وزرای سابق گزارش‌هایی را ارایـه کردند. به گزارش ایلنا، حسـن روحانی در ابتدای این نشسـت ترور مذبوحانه شهید حسـین صیادخدایی را محکوم و اهداف این حرکات را که از سوی دشـمنان انقلاب و ملت انجام می‌گیرد، ضربه به نظام جمهوری اسلامی ارزیابی کرد و گفت: این حرکات غیرمنطقی کور و شکسـت‌خورده است. وی شهادت پاسدار مدافع کشور شهید حسین صیادخدایی را به مقام معظم رهبری، همه آحاد ملت شریف ایران، نیروهای سپاه پاسداران و خانواده عزیز وی تسلیت گفت و با اظهار تاسف از حادثه سقوط ساختمانی در آبادان که منجر به کشته و زخمی شدن تعدادی از هموطنان شد، به خانواده‌های عزیزان درگذشته تسلیت گفت و برای مجروحان نیز آرزوی سـلامتی و بهبودی کرد. رییس دولت تدبیر و امید با تبریک سالروز سوم خرداد، سالگرد آزادسازی خرمشهر، اولویت امروز کشور را ایجاد فضایی برای خروج از تنگناها و مشکلات دانست و تصریح کرد: حفظ و تقویت انسجام کشور مهم‌ترین مساله و اولویت امروز همگان اسـت و ایجاد اختلاف و چنددستگی در کشور فضای پرتنش سیاسی ایجاد و مردم را سرخورده و نگران و ناراحت می‌کند. روحانی ادامه داد: مردم اتحاد مسوولان و فعالان سیاسی برای رفع مشکلات و پرهیز از اختلاف و دوگانگی را انتظـار دارند. وی امیدآفرینی بین مردم را یک ضرورت دیگر دانسـت و خاطرنشان کرد: پرهیز از اختلاف و ایجاد انسـجام بین مردم امید ایجاد می‌کند. نیاز امروز کشور گشایش اقتصادی، رفع عزتمندانه تحریم‌ها و رفع برخی تنگناهای اقتصادی و ایجاد سـرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی اسـت. این ضرورت باید مـورد توجه همه دغدغه‌مندان نظام قرار گیرد. رییـس دولت تدبیر و امید با بیان اینکه رفع عزتمندانه تحریم در مذاکرات موثر از اولویت‌های ایجاد گشـایش اقتصادی است، ابراز داشـت: همه ما فارغ از سلایق و دیدگاه‌های سیاسی و اختلاف‌نظرهای احتمالی موظفیم که به دولت سـیزدهم کمک کنیم. مردم نیز همین انتظار را از مـا دارند. از این منظر دولت دوازدهم کمک به دستگاه اجرایی برای رفع مشکلات را وظیفه خود می‌داند.

قالیباف برای سومین سال رییس مجلس شد

با برگزاری انتخابات هیات رییسه مجلس، محمدباقر قالیباف برای سومین سال پیاپی رییس مجلس شورای اسلامی شد. به گزارش ایسـنا، در جلسه علنی دیروز مجلـس و در جریان انتخابات هیات رییسـه مجلس یازدهم برای سال سوم فعالیتش، محمدباقر قالیباف با ۱۹۴ رای از ۲۸۱ رای مأخوذه، به عنوان رییس مجلس شورای اسلامی انتخاب شد. فریدون عباسی، مرتضی آقاتهرانی و الیاس نادران نیز از دیگر کاندیداهای ریاست مجلس شده بودند که عباسی ۳ رای، آقاتهرانی ۵۳ رای و نادران ۲۱ رای به دست آوردند. آرای باطله نیز ۱۰ رای بود. در جریان برگزاری انتخابات، علی نیکزاد و عبدالرضا مصری نیز به‌عنوان نواب رییس انتخاب شدند. همچنین سیدنظام‌الدین موسوی، علیرضا سلیمی و محمدرضا دشتی اردکانی به عنوان سه ناظر هیات رییسه انتخاب شدند در این جلسه همچنین محسن دهنوی، حسینعلی حاجی دلیگانی، محمد رشیدی، کریمی فیروزجایی، احمدامیرآبادی و احمدنادری نیز به عنوان دبیران هیات رییسه انتخاب شدند. پس از اتمام انتخابات هیات رییسه، اعضای هیات رییسه جدید مجلس شورای اسلامی با حضور در جایگاه سـوگند یاد کردند که حداکثر توان خود را برای اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شـورای اسلامی با مراعات بی‌طرفی کامل در انجام وظایف به کار گیرند و از هرگونه اقدام مخالف آیین‌نامه اجتناب نمایند. محمدباقر قالیباف در انتخابات هیات رییسـه مجلس یازدهم در اجلاسیه سوم بازهم کاندیدا بود. او این‌بار با سه رقیب دیگر وارد میدان شد و برخلاف اجلاسیه‌های اول و دوم که هربار ۲۳۰ رای کسب کرد در این اجلاسیه با ریزش رای روبه‌رو شد و تنها ۱۹۴ رای مثبت نمایندگان پشتیبان ریاست او بر پارلمان شد. حواشی چند ماه اخیر از انتشـار فایل صوتی جلسـه فرماندهان سپاه و طرح ادعاهایی درباره دوره شهرداری او از یک‌سو، جنجال سفر خانواده‌اش به ترکیه برای خرید سیسمونی از سوی دیگر و البته انتقادات طیف تندروی پایداری از او و فرستادن کاندیدا (آقاتهرانی) به میدان رقابت از جمله دلایل ریزش رای قالیباف است.

پول بدهی انگلیس به ایران در عمان مانده است

سـخنگوی کمیسـیون امنیت ملی در مورد آخرین وضعیت پول بدهی انگلستان به ایران، گفت آنچه اهمیت داشت آزاد شدن این پول از انگلستان بود. حال با توجه به محدودیت‌هایی که وجود دارد بخشی از منابع را از عمان وارد کردیم و تلاش می کنیم بخش‌های دیگر را هم وارد کنیم. به گزارش انتخاب، محمود عباس‌زاده در پاسخ به این پرسـش که آیا بدهی که انگلیس به ایران از طریق عمان پرداخت کرده، از مسقط به تهران منتقل و استفاده شده، گفت: «به تناسب نیاز کشور این اتفاق می‌افتد. ما ارز را به ریال و تومان تبدیل و به اندازه نیاز مصرف می کنیم. آنچه اهمیت داشت آزاد شدن این پول از انگلستان بود. حال با توجه به محدودیت‌هایی که وجود دارد بخشی از منابع را وارد کردیم و تلاش می کنیم بخش‌های دیگر را هـم وارد کنیم.» این عضو کمیسـیون امنیت ملی مجلس خاطرنشان کرد: «ما با برخی کشورها مراودات خوبی داریم. بخشی از منابع مالی ما در برخی کشورها با محدودیت مواجه است و برای بخشی دیگر هم تلاش کرده و تلاش می کنیم.»

رهبر معظم انقلاب در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح کردند

کسری بودجه ام‌الخبائث مشکلات اقتصادی کشور است

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح دیروز در دیدار رییس و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، فتح خرمشهر را نماد تغییر یک معادله تلخ به یک معادله شیرین و تحقق نجات ملی دانستند و با اشاره به عوامل این تغییر معادله گفتند: قاعده عبور از شـرایط سخت، پیچیده و تلخ و رسـیدن به پیروزی و موفقیت، عملکرد جهادی، عزم راسخ، ابتکار عمل، از خود گذشتگی، نگاه بلندمدت و در راس همه آنها اخلاص و توکل به خداوند متعال است. ایشـان مجلـس شـورای اسـلامی را از ارکان اصلی مدیریت کشـور برشمردند و با اشـاره به دشواری‌ها و پیچیدگی‌های مدیریت کشـورها در شـرایط خطیر کنونی بین‌المللـی، همه قوا و دسـتگاه‌ها را به درک اهمیت جایگاه خود و همـکاری صمیمانه با یکدیگر فراخواندند و تاکید کردند: شناخت صحیح توانایی‌ها و آسـیب‌پذیری‌ها یکی از مسائل بسیار ضروری است زیرا دشـمن بیش از آنکه به توانایی‌های خود امیدوار باشد به خطا و اشتباه‌های ما چشم دوخته است. رهبر انقلاب اسلامی با اشـاره به ایام سالروز فتح خرمشهر، این حادثه عظیـم را فراتر از باز پس گیری یک شـهر دانسـتند و گفتند: فتح خرمشـهر در واقع تغییر یک معادله تلخ و حیاتی به سود رزمندگان اسلام و تبدیل آن به یک معادله شیرین بود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در تبیین علت این تغییر معادله افزودند: عوامل نجات ملی که با فتح خرمشهر محقق شد عبارتند از: عملکرد جهادی، از خودگذشتگی، عزم راسخ، ابتکار عمل، نگاه بلند به اهداف و آرمان‌ها و بالاتر از همه اخلاص و توکل بر خداوند.

ایشـان این عوامل و قاعده کلی را نسخه نجات‌بخش در همه امور و در همه زمان‌ها دانستند و تاکید کردند: مبنای این قاعـده نجات‌بخش، وعـده تخلف‌ناپذیر خداوند در قرآن مبنی بر پیروز گرداندن افراد و جامعه‌ای اسـت که به این عوامل پایبند باشند و خداوند عمل و مجاهدت‌های افراد چنین جامعه‌ای را ضایع نخواهد کرد. رهبر انقلاب اسـلامی گفتند: از خود گذشتگی به معنای اسـیر نشـدن در پنجه خواسته‌های حقیر است و بسیاری از مشـکلات افراد و جوامع از تن دادن به خواسـته‌های حقیر آغاز می‌شود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سپس وارد موضوع مجلس شدند و با تاکید بر اینکه مجلس شورای اسلامی یکی از ارکان و اضلاع اصلی مدیریت کشـور و دارای جایگاه مهمی اسـت، خاطرنشـان کردند: نمایندگان مجلس از شـهرهای مختلف و حتی از شهرهای کم‌جمعیت نیز باید به جایگاه مجلس چنین دیدگاهی داشته باشند و متوجه سختی و پیچیدگی مدیریت کشور باشند.

ایشان با اشاره به وسعت، جمعیت، جغرافیا، تاریخ و اقلیم متنوع ایران تاکید کردند: مدیریت کشوری با موقعیت ایران عزیز، کاری مهم و با توجه به شرایط ویژه کنونی دنیا، طبیعتا دشوار و پیچیده است. رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: البته در شرایط امروز دنیا، مدیریت برای همه کشورها سخت شده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در تبیین دلایل شرایط خاص حاکم بر دنیا، گفتنـد: رقابت‌های خصمانه قدرت‌ها و تهدیدهای قدرت‌های اتمی علیه یکدیگر، تحرکات و تهدیدهای فزاینده نظامی و جنگ در نزدیکی اروپا به عنوان یکی از جنگ‌خیزترین مناطق جهان، فراگیری کم‌سـابقه یک بیماری و تهدیدهای غذایی در سطح جهان، همه عواملی هستند که شرایط کنونی دنیا را ویژه کرده‌اند و در چنین شرایطی مدیریت کشورها، سخت‌تر و پیچیده‌تر شده است. ایشان خاطرنشان کردند: ایران، علاوه بر شـرایطی که بر همه کشورها حاکم است، به دلیل ارایه الگویی نو که عبارت از مردم‌سـالاری دینی است و موجب برهم خوردن جدول تنظیمی نظام سلطه شده است، با قدرت‌های جهانی در گیر چالش مستمر در ابعاد مختلف است.

رهبر انقلاب اسلامی با تاکید بر اینکه جمهوری اسلامی در برابر همه خصومت‌ها و دشمنی‌ها، سینه سپر کرده و در حال پیشرفت و موفقیت است، افزودند: نمایندگان مجلس، دولت و قوه قضاییه و دستگاه‌های دیگر همه باید بدانند که در چه مدیریت بزرگ و مهمی دخیل هسـتند و به تناسـب این جایگاه، مراقبت از خود را افزایش دهند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: باید هم توانایی‌ها و هم آسـیب‌پذیری‌ها را به درسـتی شـناخت و مراقب بود خطا و اشتباهی رخ ندهد زیرا دشـمن بیش از آنکه به توانایی‌های خود امیدوار باشد، به اشتباه‌های ما امید بسته است. رهبر انقلاب با اشاره به تعبیر سابق خود از مجلس یازدهم به عنوان مجلس انقلابی افزودند: بعضی‌ها از این تعبیر خوش‌شان نیامد اما این یک تعبیر حقیقی بود، چراکه مردم نمایندگانی را برای این مجلس انتخاب کردند که شعارها و جهت‌گیری‌های آنها انقلابی بود. ایشان اظهارات برخی افراد که شـعارهای انقلاب را دردسر برای کشور می‌دانند، مردود دانستند و گفتند: حرکت به سـمت آرمان‌های انقلاب به نفع کشـور و موجب درمان دردهای آن است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، انقلابی مانـدن را مهم‌تر از انقلابی بـودن خواندند و خاطرنشان کردند: بعضی افراد در سال‌های اول انقلاب بسیار پرشور و حرارت و به تعبیری سوپرانقلابی بودند اما اسـتقامت و طاقت ماندن در این راه را نداشتند و نتوانستند در مسیر بمانند، بنابراین مشکل‌تر از انقلابی بودن، انقلابی ماندن فردی و جمعی مجلس اسـت. ایشان با تحسین اقدامات خوب انجام شده در دو سال گذشته مجلس یازدهم، در ادامه به بیان شاخص‌های «نماینده انقلابی» پرداختند و گفتند: اولین شاخص، «ساده‌زیستی و اسیر تجملات و اعیان‌نشینی نشدن» است و نباید زندگی نمایندگان با قبل از دوره نمایندگی تفاوت کند.

«مسـوولیت‌پذیری» دومین شـاخص یک نماینده انقلابی بود که رهبر انقلاب با تاکید بر آن، گفتند: پای قانون خوبی که تصویب می کنید محکم بایستید و از طرف دیگر این گونه نباشـد که با آگاهی از رد شـدن آن در شـورای نگهبان یا ناتوانی دولـت در اجرای آن، قانونی تصویب کنید تا فقط مسـوولیت آن را از دوش خود بردارید.

ایشان «مردمی بودن» را شاخص دیگری از انقلابی‌گری یک نماینده برشمردند و افزودند: مردمی بودن یعنی علاوه بر نشسـت و برخاست با مردم، گوش شنوا برای شنیدن حرف آنها داشته باشید اما در جایی که امکان اجرای خواسته مردم ممکن نیست با زبان گویا دلایل آن را توضیح دهید که این کار از مصادیق جهاد تبیین است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، «اصلی-فرعی کردن مسائل کشـور و مقدم داشتن حل مسـائل اصلی» را از دیگر شاخص‌های نماینده انقلابی دانستند و گفتند: شاخص دیگر، «اجتناب جدی از تبعیض و فساد» چه در قبال فساد دیگران و چه مراقبت از خود در مقابل فساد است. ایشـان «همـکاری صمیمانه بـا قوا و دسـتگاه‌های دیگر و همچنین بدنـه آنها» و پرهیز از گروکشـی و معارضه را از جمله الزامات مجلس انقلابی دانسـتند و خاطرنشـان کردند: نماینده انقلابـی با عموم مردم همراه اسـت اما عوام‌زده و جوّزده نیسـت بنابراین در قوانین و اقدامات مجلس، چنانچه مخالفت‌ها منطقی بود آنهـا را بپذیرید اما در غیر ایـن صورت، جنجال و فضاسـازی علیه مجلس و قانون نباید شما را از انجام وظیفه باز بـدارد. رهبر انقلاب، «پایبنـدی کامل به قانون اساسـی و تکالیف آن» را شاخصه دیگر نماینده انقلابی دانستند و در جمع‌بندی این بخش از سخنان خود گفتند: البته یکی از چیزهایی که نشـانه انقلابی بودن نیسـت نطق‌های میان‌دستور پرشـور همراه با اعتراض و عصبانیت اسـت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سـپس به بیان چند توصیه درباره مسائل قانونگذاری پرداختند. ایشـان با تاکیـد بر «وضع قوانیـن با نگاه جامع و بلندمدت و پرهیـز از قانونگذاری برای هر امر جزیی»، توجه به سیاست‌های کلی ابلاغی در قوانین را بااهمیت خواندند و افزودند: وظیفه مجلس، قانونگذاری براساس این سیاسـت‌ها اسـت نه در تعارض با آنها، البته بعضی سیاسـت‌های کلی مانند سیاسـت‌های کلی انتخابات یا سیاست‌های کلی قانونگذاری نیاز به قانون دارند که با وجود گذشـت چند سال از ابلاغ آنها هنوز قوانین مربوطه تصویب نشده است. رهبر انقلاب، پیشـنهاد طرح از طرف نماینـدگان را به خصوص در مواردی که خلأ و نیاز کشـور اسـت امـا دولت درباره آنها لایحه نداده اسـت، جزو حقوق و وظایف مجلس خواندند و گفتند: البته شنیدم که در این مجلس تعداد طرح‌ها بیش از مجالس قبلی است که این کار چندان مناسب نیسـت و کار کارشناسـی و اجرای آنها دچار مشکل می‌شود و با اجرا نشدن قانون، مسوولیت‌ها لوث می‌شود. ایشان در این زمینه افزودند: با تشکیل مجالس جدید، طرح‌های در جریان بررسی مجلس قبل که وقت و زحمت زیادی صرف آنها شده، کنار گذاشته می‌شود که این مساله نیاز به اصلاح دارد.

توصیه دیگر حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «اصلاح ساختار بودجه» بود که گفتند: ترکیب غلط بودجه هنوز اصلاح نشـده که مخاطب این موضوع بیشتر دولت است اما در مجلس نیز نباید با افزایـش هزینه‌ها بدون تعیین درآمدهای واقعی و قابل تحقق، به کسـری بودجه که ام‌الخبائث مشکلات اقتصادی است، اضافه شود. ایشان با تاکید بر «تقویت بنیه کارشناسی مجلس چه در مرکز پژوهش‌ها و چـه در کمیسـیون‌های تخصصی»، به تدوین برنامه هفتم توسعه اشاره کردند و گفتند: در این برنامه‌های پنج ساله نباید به کلی‌گویی اکتفا شود بلکه دولت و مجلس با نگارش مساله‌محور برنامه، راه را برای دست‌اندرکاران کشور روشن کنند. رهبر انقلاب اسلامی با بیان چند نمونه از مسائلی که باید در برنامه هفتم مورد توجه قرار بگیرد، افزودند: در برنامه هفتم برای مسائلی مانند کشاورزی، یا مساله معدن که ظرفیت‌های کشور در آن دست‌نخورده یا با استحصال بدون ارزش افزوده است، یا مساله صنعت که راهبرد کشور در این بخش نامعلوم اسـت، به صورت علمی و مساله‌محور سند و برنامه نوشته شود. البته امکانات کشور و موضوع آمایش سرزمینی نیز در نظر گرفته شود. ایشان در توصیه بعدی، «توجه به ابعاد رسـانه‌ای مصوبات و اقدامات مجلس و توضیح آنها برای مردم» را مـورد تاکید قرار دادند و گفتند: توضیح درست ندادن به مردم، موجب می‌شود فرصت فضاسازی و هیاهو علیه قانون ایجاد شود و شما از تصویب آن پشیمان شوید. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تمجید از چابکی و گزارش‌های به‌موقع دیوان محاسبات در چند سـال اخیر، افزودند: اخیرا دیوان محاسـبات بررسی بودجه بعضی شرکت‌های دولتی را نیز آغاز کرده که اگر آن را به همه شرکت‌های دولتی تعمیم دهید از جمله امتیازات این مجلس خواهد بود.

رهبر انقلاب با اشاره به توصیه سابق خود به نمایندگان مبنـی بـر پرهیز از دخالت در انتصابات خاطرنشـان کردند: رییس مجلس گفتند بعضـی نمایندگان از این توصیه دلخور شده‌اند، در حالی که این توصیه به مصلحت خود شما اسـت، چرا که اگر در یک منطقه با پیشنهاد یا فشـار یک نماینده، مسوولی منصوب شـود اما عملکرد او مطلوب نباشد، مشخص نیست باید از چه کسی بازخواست شود. ایشان در این زمینه افزودند: یکی از مسـائل مهم در قانون اساسی بحث تفکیک قوا است و هر کسی باید به وظایف خود عمل کند، البته همواره به دولتی‌ها نیز توصیه کرده‌ایم از مشورت و نظرات نمایندگان استفاده کنند. حضرت آیـت‌الله خامنه‌ای با تاکید بر اهمیـت حفظ آبروی افـراد و پرهیز از بیان مطالب اثبات‌نشـده از تریبون پر اهمیت مجلس، گفتند: هر چه مسوولیت بیشتر می‌شـود، عبادت و تضرع انسـان به درگاه خداوند متعال و شفیع قرار دادن ائمه هدی به درگاه الهی باید بیشتر باشد. ایشان در پایان با درود بر ارواح مطهر امام بزرگوار و شهیدان انقلاب اسلامی و دفاع مقدس، یاد شهید صیاد خدایی را که سه روز قبل در یک عملیات تروریستی به شهادت رسید، گرامی داشتند. در ابتدای این دیدار، آقای دکتر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی، ضمن تشریح اقدامات دو سال اخیر مجلس یازدهم، «توجه به خنثی‌سازی تحریم‌ها» را راهبرد اصلی این مجلس خواند و گفت: مجلس در چارچوب این راهبرد، به دنبال تحقق «بسته تحول در قوانین اقتصادی» است. رییس مجلس با بیان اینکه مجلس همزمان با حل ریشه‌ای مسائل بر تدبیر برای کاهش مشـکلات مقطعی مردم نیز تاکیـد دارد، تصویب بازتوزیـع یارانـه ارز ترجیحی به صـورت کالابرگ برای کالاهای ضـروری را از اقدامات نمایندگان در این خصوص برشـمرد. تشـریح اقدامات قانونی در جهت تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار، تصویب قوانین در زمینه مالیات بر خانه‌های خالی، حمایت از دانش‌بنیان‌ها، شـفافیت، واردات خودرو، حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، اولویت‌بخشی به مناطق محروم و مناطق حاشیه‌نشین در بودجه و مصوبات، پیگیری بهبود مشکلات سربازان از دیگر محورهای گزارش آقای قالیباف در این دیدار بود.

اجرای طرح توزیع عادلانه یارانه‌ها فاصله طبقاتی در جامعه را کاهش داد

هاشم خانی: حیف و میل ارز ترجیحی ۲۵ برابر کل یارانه نقدی بود

یک کارشناس اقتصادی با بیان اینکه به‌دلیل افزایش قیمت مواد غذایی در پی حمله روسیه به اوکراین، افرادی که به ارز دولتی دسترسی داشتند، می‌توانستند به منافع و رانت‌های بزرگی دست پیدا کنند، اظهار کرد: اما سه موضوع وجود دارد که اگر آنها رعایت شود، حذف ارز ترجیحی (۴۲۰۰ تومانی) می‌تواند مفید باشد. میثم هاشم خانی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه ارز دولتی یا همان ترجیحی یکی از بزرگ‌ترین پایه‌های فساد و ناکارآمدی در چند سال اخیر بوده است، اظهار کرد: برآورد من این است رقمی که در این مدت در قالب ارز دولتی حیف و میل شد، بیش از ۲۵ برابر کل یارانه نقدی بود که سالانه در کشور پرداخت می‌شد.

از طرف دیگر به گفته وی بحران ناشی از حمله روسیه به اوکراین که باعث افزایش قیمت جهانی برخی محصولات غذایی شد، پیچیدگی‌هایی ایجاد کرد که در نتیجه آن افرادی که به ارز دولتی دسترسی داشتند، می‌توانستند به منافع و رانت‌های بزرگی دست پیدا کنند؛ چون این افراد می‌توانستند کالاهایی که با ارز دولتی وارد می کنند را به قیمت خیلی بالاتر از قبل در کشورهای همسایه بفروشند. این کارشـناس اقتصـادی افزود: برآورد شـخصی من این اسـت اگر این ارز دولتی حذف نمی‌شد، مستقل از بحث رانت‌ها و فساد ناشی از آن، ظرف کمتر از چهار ماه مشکلاتی در تامین مواد غذایی ایجاد می کرد؛ چرا که این منابع از کشور خارج می‌شد. هاشم خانی در ادامه با اشاره به نـکات مهم درباره اجرای این طرح تصریح کرد: سـه موضوع وجود دارد که اگر رعایت شود، حذف ارز دولتی می‌تواند مفید باشد و در غیر این صورت مفید نخواهد بود. موضوع اول این است که باید بلافاصله بعد از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، برای کاهش اثرات تورمی، صدور مجوز برای هر کسـی که می‌خواهد این کالاهای اساسـی را وارد کند، تسهیل شود. در غیر این صورت چون انحصار نسـبی در مورد واردات کالاهای اساسـی با ارز دولتی وجود داشت، احتمالا این کالاها رشد قیمت قابل توجه پیدا می‌کننـد، اما اگر صدور مجوز واردات این کالاها و رقابت بین واردکنندگان توسـعه پیـدا کند، قیمت‌ها کنترل می‌شود.

لزوم انتشار گزارش مالی شفاف از منابع آزاد شده از حذف ارز دولتی

به گفتـه وی موضوع دوم هم این اسـت که دولت باید اطمینان بخشی کند که اصلاح نظام یارانه‌ها را به خاطر جیب خودش انجام نداده است. هرچند رییس جمهور به‌طور رسمی اعلام کرد دولت پولی را که از این محل آزاد شـود به مردم برمی‌گرداند، اما این کافی نیست و حتماً باید یک گزارش مالی شـفاف ارایه شود که با حذف ارز دولتی چه پولی در حوزه‌های مختلف عاید دولت شده و به چه شکلی به مردم پرداخت شده است. این دو رقم باید مساوی باشند و مردم باید قانع شوند که دولت منفعت جیـب خودش را در طرح اصلاح نظـام یارانه‌ها در نظر نگرفته است. هاشم خانی ادامه داد: همچنین ابهاماتی مطرح شده که افراد زیادی از دریافت یارانه حذف شدند و تعداد کمتری به نسـبت عددی که وزارت رفاه مطرح کرده، یارانه نقدی دریافت کردند که در این رابطه هم لازم است گزارش شفافی ارایه شود. به‌طور کلی موضوع دوم تاکید بر شفافیت و توصیف شرایط است.

این کارشناس اقتصادی موضوع سوم را نیز طرح مساله جایگزین شدن کالابرگ الکترونیک با یارانه نقدی در آینده عنوان کرد و گفت: این مسیر روش رانت و فساد را ایجاد خواهد کرد. در دهه ۶۰ هم تجربه کوپن باعث ایجاد فساد و بازار سیاه شـده بود. الان هم این روش می‌تواند فساد ناشی از دلار ۴۲۰۰ تومانی را به شکل دیگری باز تولید کند.

اجرای طرح توزیع عادلانه یارانه‌ها فاصله طبقاتی در جامعه را کاهش داد

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه اصلاح سیاست ارز ترجیحی به نفع مردم و اقتصاد کشور است، گفت: اجرای طرح «مردمی‌سـازی و توزیع عادلانـه یارانه‌ها» دولت سـیزدهم باعث افزایش قدرت خریـد و کاهش فاصله طبقاتی در جامعه شد. محمدعلی خادم در گفت‌وگو با ایرنا اظهار داشت: اینکه به مردم اختیار داده می‌شود که با داشتن مبلغ مورد توجه‌ای (یارانه)، خودشان نسبت به تصمیم‌گیری در خرید کالاهای اساسی، دخیل باشند، خوب است و این امر به افزایش قدرت خرید جامعه کمک می کند. وی افزود: پیـش از اجرای طرح دولت، یارانه به ابتدای زنجیره کالاهای اساسـی (واردکننده) پرداخت می‌شـد، اما اکنون با اجرای طرح مردمی‌سازی یارانه‌ها در دولت سیزدهم این مبلغ به‌حساب دهک‌های مختلف واریز شده است.

ارز ۴۲۰۰ تومانی باعث افزایش قاچاق و فساد شده بود

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی منجر قاچاق و فساد شده بود، گفت: در اختصاص یارانه به کالاهای اساسی در زنجیره توزیع نظارت صورت نمی‌گرفت و این امر منجر می‌شـد تـا هدررفت منابع را شـاهد باشیم. خادم بیان داشـت: وقتی ارز به واردات کالاهای اساسی اختصاص می‌یافت، برای تولیدکننده داخلی به‌خاطر هزینه‌ها، تولید صرفه اقتصادی نداشت و این موضوع به کاهش تولیدات و وابستگی به واردات دامن می‌زد. وی با اشاره به اینکه پرداخت یارانه به اقشار مختلف جامعه به کاهش فاصله طبقاتی منجر شد، گفت: وقتی ارز را اختصاص به چند کالا دادند، آن کالاها ارزان می‌شود و به‌خاطر مصرف بالا یک اختلال در عرضه و تقاضا ایجاد می‌شود. از آنجایی که دهک‌های بالای جامعه قدرت خرید بیشتری داشتند، از کالاهای یارانه‌ای بیشتری استفاده می‌کردند و برعکس طبقه‌های پایین جامعه نمی‌توانست از این یارانه بهره‌ای ببرند در نهایت نابرابری و بی‌عدالتی را شاهد بودیم.

اصلاح سیاست ارز ترجیحی به نفع مردم و اقتصاد کشور است

با پرداخت مستقیم یارانه نقدی به مردم، قدرت و توان خرید اقشار ضعیف افزایش یافت. خادم با اشاره به اینکه اختصاص ارز ترجیحی به کالاهای اساسی باعث جایگزینی با کالاهای دیگر شد، گفت: وقتی به کالایی مانند نان یارانه اختصاص یافت، باعث شد به دلیل مصرف بد و بیش از حد، ضایعات آن افزایش یابد و از سوی دیگر به خاطر نوع کیفیت و ارزانی آن به خوراک دام تبدیل می‌شد. اصلاح سیاست ارز یارانه‌ای (ترجیحی) به‌نفع مردم و اقتصاد کشور در حوزه تولید است.

رویداد

معاون اول رئیس جمهور در دیدار معاون نخست‌وزیر روسیه

توسعه مناسبات با مسکو سیاست راهبردی است

دکتر محمد مخبر عصر امروز (چهارشـنبه) در دیدار «الکساندر نواک»، معاون نخست‌وزیر روسیه و رییس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی دو کشور بر ضرورت تعیین هدف‌گذاری برای توسعه روابط فیمابین تاکید کرد و از کمیسیون مشترک همکاری‌های ایران و روسیه خواست با جدیت برای تحقق این هدف‌گذاری تلاش کنند.

وی ارتقای سـطح روابط میان ایران و روسیه را نیازمند فراهم‌شدن بسترهای لازم برای گسترش همکاری‌های فیمابین دانست و افزود: ظرفیت‌ها و زمینه‌های همکاری متعددی میان دو کشـور وجود دارد که اگر بتوانیم این ظرفیت‌ها را افعال کنیم، شاهد جهش و تحول جدی در روابط دو کشور خواهیم بود.

دکتر مخبر با اشاره به اینکه سطح روابط تجاری ایران و روسیه در مقایسه با سطح روابط سیاسی دو کشور ناچیز اسـت، تصریح کرد: در ایران اراده‌ای جدی برای توسعه روابط تجاری با روسیه وجود دارد و اگر مسکو نیز در این زمینه مصمم باشد، شاهد رشد و تحول جدی در مناسبات اقتصادی و تجاری فیمابین خواهیم بود.

معاون اول رییس جمهور حمل و نقل و ترانزیت را از جمله زمینه‌های همکاری مشترک میان ایران و روسیه برشمرد و گفت: حمل و نقل از مولفه‌های جدی در توسعه روابط است و ایران آمادگی دارد سطح همکاری‌های خود را با روسیه در این زمینه ارتقا دهد.

دکتر مخبر همچنین با اشاره به همکاری‌های دو کشور در زمینه‌های مختلف از جمله نفت و گاز خاطرنشـان کرد: خوشبختانه موانع پیش روی سرمایه‌گذاری‌های مشـترک میان دو کشور برطرف شـده و ملاقات اخیر روسای جمهوری دو کشور بسترهای لازم را برای توسعه همکاری‌ها مهیا کرده است. وی مسائل بانکی را از موانع پیش روی توسـعه همکاری‌های دو کشـور برشمرد و بر لزوم تلاش در جهت رفع ایـن موانع و حتی‌المقدور اسـتفاده از ارز ملی دو طرف در مبادلات تجاری تاکید کرد. الکساندر نواک، معاون نخست‌وزیر روسیه نیز در این دیدار از جمهوری اسلامی ایران به عنوان دوست دیرین و شریک مطمئن برای روسیه یاد کرد و گفت: مسکو همواره اهمیت فراوانی برای توسعه روابط با تهران قائل است. وی با بیان اینکه ایران و روسیه در بسیاری از مسائل از رویکرد و مواضع مشترک برخوردار هستند، مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال تحولات و موضوعات بین‌الملل را سنجیده ارزیابی کرد و از اراده جدی کشورش برای توسعه مناسبات با ایران خبر داد. معاون نخست وزیر روسیه با اشاره به افزایش تبادل هیات‌های سیاسی و تجاری میان دو کشور خاطرنشان کرد: در این سفر مذاکرات مثبت و سازنده‌ای میان هیات روس و همتایان ایرانی انجام شد و زمینه‌های همکاری مشترک در بخش‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفت. وی از آمادگی روسیه برای استفاده از ارز ملی دو کشور در مبادلات تجاری فیمابین خبر داد و گفت: مسکو آمادگی دارد سرمایه‌گذاری‌های خود را در ایران در بخش‌های مختلف گسترش دهد. الکساندر نواک تکمیل کریدور حمل و نقل شمال-جنوب را لازمه توسعه همکاری‌های تجاری و اقتصادی فیمابین دانست و با اشاره به امضای چهار سند میان دو کشور برای تکمیل زیرسـاخت‌های حمل و نقل افزود: جمهوری اسلامی ایران می‌تواند به هاب راهبردی حمل و نقل برای روسیه و منطقه تبدیل شود. وی همچنین ضمن تسلیت و ابراز همدردی به خاطر حادثه تلخ ریزش ساختمان در آبادان و جان‌باختن تعدادی از هموطنان ایرانی در این سانحه، برای آسیب‌دیدگان این حادثه آرزوی سلامتی کرد.

اصلاح سیاست ارز ترجیحی به نفع تولیدکننده و مصرف‌کننده است

محمد شبانی | کارشناس اقتصادی |

اصـلاح یارانه کالاهای اساسـی در بلندمـدت به نفع مصرف‌کننده و تولیدکننده است و از قاچاق معکوس و فساد در کشور جلوگیری می‌کند. هدفمندسازی یارانه‌ها یا کمک‌های دولت به مردم در تمام دنیا مرسوم است، اما در روش‌های اجرایی این موضوع اختلاف‌نظر وجود دارد. در ادبیات اقتصاد دنیا روش‌های اجرایی هدفمندسازی یارانه‌ها اختلاف‌نظر وجود دارد و اصـلاح یارانه کالای اساسی به‌معنی حذف ارز اختصاصی نیست، بلکه به‌معنی رساندن یارانه به خود مردم و به افرادی است که نیازمند هستند. هدفمندسازی یارانه‌ها برای نخستین‌بار در کشور ما در سال ۱۳۸۹ اجرایی شد و سپس شاهد بودیم که به دلیل تغییرات محیط اقتصـادی، افزایش تورم و موارد دیگر، مبلغ ۴۵ هزار تومان پرداختی به خانوارها ارزش خود را از دسـت داد. درباره تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومان نیز باید توجه داشته باشیم که پس افزایش قیمت دلار در سال ۹۷ و مدیریت شرایط بازار ارز این سیاست اجرا شـد، اما در شرایط موجود که جنگ اوکراین و روسیه و شیوع بیماری کرونا و مسائل دیگر موجب کمبود اقلام غذایی و افزایش قیمت آنها در دنیا شـده است و دولت سیاست اصلاح یارانه کالاهای اساسی را انجام داد. اصلاح یارانه کالاهای اساسـی اقدام درستی است و دولت نیز در حال حاضر تلاش می کند راه‌های مختلف همچون پرداخت یارانه نقدی ۴۰۰ و ۳۰۰ هزار تومان به‌ازای هر نفر را بررسی کند و در مرحله بعد کالابرگ الکترونیکی به افراد جامعه ارایه دهد. اصلاح یارانه کالاهای اساسی در بلندمدت به نفع مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان است و مانع قاچاق معکوس و فساد در کشور می‌شود. این موضوع در صنعت برق نیز مطرح بود و یکی از دلایل عدم بهبود شاخص بهره‌وری در نیروگاه‌های برق این بود که دولت مانع از افزایش قیمت هر کیلووات برق شد. درآمد نیروگاه‌ها به‌شدت کاهش یافت و در نهایت موجب افت شاخص‌ها شد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که اگر در آن دوره (سال‌های گذشته) سالانه تنها پنج درصد افزایش قیمت برق داشتیم، امروز شاخص‌های بهره‌وری و سرمایه‌گذاری در صنعت برق بهبود می‌یافت و شاهد خاموشی نبودیم.

یادداشت

امکان کنترل اقتصاد با ارز ترجیحی وجود ندارد

ابراهیم بهادرانی

با شرایط تخصیص ارز ترجیحی امکان ادامه و کنترل اقتصاد وجود ندارد و هر اندازه هم که فاصله بین ارز ۴۲۰۰ و ارز آزاد بیشتر می‌شود، شرایط اقتصادی هم شکلی نگران کننده‌تر از قبل به خود می‌گیرد. نیاز به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با توجه به شرایط کشور با شک و تردید همراه نیست زیرا سال گذشته حدود ۱۵.۵ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ برای کالاهای اساسی و ۴ میلیارد دلار هم ارز غیر یارانه‌ای استفاده شد که حذف این دو در سال جاری قیمت‌ها را به‌شدت بالا برد. گندم حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد، روغن ۴۰ درصد و ارزش ریالی سایر کالاها هم به همین نسبت افزایش پیدا کرد، بنابراین حدود ۲۵ میلیارد دلار برای ادامه همین روند نیاز بود که با توجه به شرایط ارزی کشور امکان آن وجود نداشت. ضمن اینکه از طرف دیگر هم قاچاق معکوس صورت می‌گرفت، یعنی کالاها به کشورهای مجاور قاچاق می‌شدند و هم از توزیع کالاهایی که با ارز ۴۲۰۰ تومانی خریداری شده بود ممانعت به عمل می‌آمد و به منطقه ارز آزاد می‌رفت و در آنجا حیف و میل صورت می‌گرفت. به این معنا، یارانه پرداخت شده بود ولی به دست مصرف کننده واقعی نمی‌رسید و در بازار آزاد ورود پیدا می‌کرد. طبیعی است که با چنین شرایطی امکان ادامه و کنترل اقتصاد وجود ندارد و هر اندازه هم که فاصله بین ارز ۴۲۰۰ و ارز آزاد بیشتر می‌شود، شرایط اقتصادی هم شکلی بدتر از قبل به خود می‌گیرد. موضوع هم بحث جدید نیست، از سال‌های قبل درباره آن صحبت‌های زیادی مطرح می‌شد. اقدام دولت شجاعانه بود، منتها باید دقت‌های لازم صورت گیرد تا مردم با کمبود کالا مواجه نشوند و یکی از اشکالات هم همین موضوع است که همزمان با اجرای طرح در برخی از کالاها کمبود به وجود می‌آید، در حالی که چنین اجازه‌ای نباید داده شود و وقتی در صدد اجرای چنین طرحی برمی‌آییم، باید کالاها به وفور در بازار وجود داشته باشد. راهی که دولت برای کالاهایی مانند نان انتخاب کرده، در صورتی که برای دیگر کالاها هم آن را مورد توجه قرار می‌داد، بهتر بود. به این معنا که یارانه نقدی مورد توجه قرار نگیرد و بخشی از هزینه کالاها توسط دولت هزینه شود و بخش دیگر آن هم از جیب مصرف کننده پرداخت شود. البته انجام این کار نیاز به آماده شدن زیرساخت‌هایی دارد که اکنون برای نان در حال انجام شدن است.

نگاه

استقلال در حکمرانی لازمه مدیریت منابع

مهدی منصوری بیدکانی |

وظیفه صندوق توسعه ملی کمک به تثبیت اقتصادی است و سرمایه‌گذاری خارجی موثر هم‌زمانی اتفاق می‌افتد که این صندوق استقلال لازم را داشته باشد ضمن اینکه مقرر شده که این صندوق، ارزی وام بدهد و به صورت ارزی هم آن را دریافت کند. بسیاری از کشورها به منظور حفظ ارزش دارایی‌ها و درآمدزایی برای نسل‌های بعدی خود، نهادهای مالی با عنوان‌های مختلف صندوق ثروت ملی، صندوق تثبیت نفت و صندوق‌های OSF برای سرمایه‌گذاری‌های مولد در کشورهای سرمایه پذیر و بازارهای مالی جهانی دارند. در فصل دهم کتاب هندسه سیاست‌های کلی نظام اشاره مستقیم شده که وظیفه این صندوق ارایه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های غیردولتی به صورت ارزی است. در واقع مقرر شده که این صندوق، ارزی وام بدهد و به صورت ارزی هم دریافت کند. نکته مهم دیگر استقلال مصارف صندوق توسعه ملی از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی است که باید به آن توجه داشت. موضوع مهم و کارآمد دیگر اینکه باید بدانیم ماهیت صندوق توسعه ملی ایران با حکمرانی اشتباه، تغییر خواهد کرد و وظایفی که برعهده آن است تا بتواند نقش موثری در حمایت از اقتصاد داخلی داشته باشد را با یکسری تصمیمات تکلیفی و اشتباه از دست خواهد داد. باید توجه داشته باشیم که بخشی از وظایف و ماهیت صندوق را عهده‌دار شدن پس انداز بین نسلی به عنوان یکی از ارکان اساسی صندوق می‌دانیم. در واقع حمایت از اقتصاد داخلی اما به شیوه موثر محقق خواهد شد به نحوی که اقدامات تسهیلاتی آن به بخش غیردولتی به صورت ارزی باشد و به صورت ارزی هم دریافت کند. وظیفه صندوق توسعه ملی کمک به تثبیت اقتصادی است و سرمایه‌گذاری خارجی موثر هم‌زمانی اتفاق می‌افتد که این صندوق استقلال لازم را داشته باشد. افرادی که از صندوق توسعه ملی وام گرفتند سهام خود را در بورس به دلار ارزیابی کنند و سهم‌شان به صندوق توسعه به میزان بدهکاری‌شان انتقال داده شود. ممکن است برخی بگویند حجم بدنه دولت افزایش پیدا می‌کند و در جواب باید گفت حجم بدنه دولت افزایش یابد بدتر است یا اینکه بیت‌المال یکجا بلعیده شود؟ در نتیجه بین بد و بدتر مجبور هستیم که گزینه نخست را انتخاب کنیم. برای توسعه و پیشرفت در اقتصاد که به صورت ماندگار هم نهادینه شود باید به استقلال ۳ بخش توجه ویژه داشته باشیم؛ استقلال بانک مرکزی، صندوق توسعه ملی و بورس. در کنار اینها با استقلال قوه قضاییه نیز می‌توانیم شاهد حکمرانی اصیل از جنس انقلاب اسلامی با هدف توزیع عدالت و اجرای عدالت علوی در قد و قامت جمهوری اسلامی ایران باشیم.

کنترل رشد نقدینگی و تورم از مسیر اصلاح نظام بانکی و کاهش انتظارات تورمی

دولت تاکنون از تنخواه استفاده نکرده است

گروه بانک و بیمه |

بخش مهمی از خلق نقدینگی طی سالیان گذشته توسط بانک‌ها صورت گرفته است که اصلاح نظام بانکی می‌تواند نقش مهمی در کاهش رشد نقدینگی و تورم داشته باشد و اقدامات در نظر گرفته شده نویدبخش شرایط اقتصادی بهتر در آینده است. اقتصاد ایران در سال‌های اخیر به دلایلی متعددی چون تحریم، جهش قیمت ارز، بلوکه شدن درآمدهای نفتی و همچنین افزایش حجم نقدینگی تورم بالاتری از سطح میانگین بلندمدت را تجربه کرده است و باعث بروز مشکلاتی اقتصادی برای مردم به‌خصوص دهک‌های با درآمدی پایین جامعه شده است. دولت سیزدهم و بانک مرکز با هدف کاهش اثرات تورم بر زندگی روزمره مردم کنترل رشد نقدینگی و تورم را از جمله مهم‌ترین اولویت‌های سیاست اقتصادی خود قرار داده است. در این میان تاکید دولت بر کاهش رشد نقدینگی با هدف کنترل آثار تورمی آن با جدیت پیگیری می‌شود. مقایسه تحولات پولی به‌طور خاص برای مقاصد سیاستی و تحلیلی متکی بر مقایسه رشد متغیرهای مذکور نیز موید این نکته است.

روند کاهشی آمار نرخ رشد دوازده‌ماهه نقدینگی

بر اساس آمار نرخ رشد دوازده‌ماهه نقدینگی در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ روند کاهشی را دنبال نمود به‌طوری که نرخ رشد نقدینگی از ۴۰/۵ درصد در پایان شهریورماه ۱۴۰۰ به ۳۹.۰ درصد در پایان سال ۱۴۰۰ کاهش یافت، البته ۲/۷ واحد درصد از رشد ۳۹/۰ درصدی نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۰ به‌افزایش پوشش آماری (اضافه شدن اطلاعات بانک مهر اقتصاد در آمارهای پولی، به‌واسطه ادغام بانک‌های متعلق به نیروهای مسلح در بانک سپه) مربوط بوده که در صورت عدم لحاظ افزایش پوشش آماری مذکور، رشد نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۰ به ۳۶/۳ درصد کاهش می‌یافت؛ این در حالی است که رشد نقدینگی در پایان سال ۱۳۹۹ معادل ۴۰.۶ درصد تحقق یافته بود.

کاهش روند رشد پایه پولی

همچنین، پایه پولی در پایان سال ۱۴۰۰ معادل ۳۱.۴ درصد رشد یافت که نسبت به رشد دوره مشابه سال قبل (۳۰/۱ درصد)، ۱.۳ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد، البته روند رشد دوازده‌ماهه پایه پولی در شش‌ماهه دوم سال ۱۴۰۰ نیز به‌طور قابل ملاحظه‌ای کاهشی بود و از ۳۹/۵ درصد در پایان شهریورماه ۱۴۰۰ به ۳۱.۴ درصد در پایان این سال رسید.

بهبود ترکیب نقدینگی و کاهش انتظارات تورمی

بررسی روند اجزای نقدینگی (پول و شبه پول) در سال ۱۴۰۰ نیز نشان‌دهنده بهبود ترکیب نقدینگی و انتظارات تورمی است. رشد دوازده‌ماهه پول در سال ۱۴۰۰ روند کاهشی را تجربه کرد و از ۶۱/۷ درصد در پایان سال ۱۳۹۹ به ۴۲/۸ درصد در پایان سال ۱۴۰۰ رسید که این امر بیانگر کاهش سیالیت پول بوده و سازگار با روند تحولات شاخص‌های قیمتی و کنترل انتظارات تورمی است. کاهش به ترتیب ۱۳/۱ و ۲۵/۴ واحد درصدی نرخ تورم دوازده‌ماهه و نقطه‌به‌نقطه از شهریورماه سال ۱۴۰۰ تا اسفندماه سال ۱۴۰۰ حاکی از این موضوع است.

کاهش روند خلق نقدینگی در شبکه بانکی

بررسی روند تحولات مانده سپرده‌ها و تسهیلات ریالی و ارزی بانک‌ها و موسسات اعتباری در سال ۱۴۰۰ نیز نشان می‌دهد که رشد هر دو متغیر مذکور در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ کاهش یافته است. به‌گونه‌ای که نرخ رشد دوازده‌ماهه تسهیلات از ۵۵/۵ درصد در پایان اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ به ۴۸/۳ درصد در پایان اسفندماه ۱۴۰۰ کاهش یافته است؛ همچنین، رشد دوازده‌ماهه سپرده‌ها نیز از ۴۷/۳ درصد در پایان اردیبهشت‌ماه سال گذشته به ۴۲/۷ درصد در پایان اسفندماه ۱۴۰۰ رسیده است.

دولت تاکنون از تنخواه استفاده نکرده است

از آنجا که بخش مهمی از خلق نقدینگی طی سالیان گذشته در اقتصاد کشور توسط بانک‌ها صورت گرفته است. کنترل خلق پول و نقدینگی توسط بانک‌ها می‌تواند نقش مهمی در کاهش رشد نقدینگی و تورم داشته باشد.

بر همین اساس و مبنی بر اظهارات چند باره رییس کل بانک مرکزی، این بانک در دوره جدید اصلاح نظام بانکی در سه محور اصلاح رابطه دولت با بانک مرکزی و بانک‌ها، اصلاح رابطه بانک مرکزی با بانک‌ها و اصلاح رابطه بانک‌ها با مشتریان را با جدیت دنبال می‌کند.

در همین راستا و در یکی از مهم‌ترین گام‌های مسیر اصلاح رابطه دولت با بانک مرکزی مدیریت تنخواه‌گردان دولت آغاز شده و طبق اعلام رییس کل بانک مرکزی خوشبختانه دولت در سال جاری تاکنون از تنخواه استفاده نکرده است.

به گفته «علی صالح‌آبادی» دولت‌های قبل در ابتدای سال طبق قانون بودجه درصدی را از بانک مرکزی به عنوان تنخواه اخذ می‌کردند، اما با توجه به اینکه دولت و سازمان‌های دولتی حساب‌های متمرکزی در نزد بانک مرکزی دارند، بر اساس مصوبه سران قوا مقرر شده است خزانه‌داری کل کشور ابتدا از آن منابع رسوب شده در حساب بانک مرکزی استفاده کند و در نهایت اگر ضرورت داشت دریافت تنخواه آخرین راهکار دولت برای تامین منابع مالی خود باشد.

در راستای اصلاح رابطه بانک مرکزی با بانک‌ها نیز مدیریت اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی با وثیقه‌دار کردن اضافه برداشت‌ها و تامین مالی قاعده‌مند در دستور کار بانک مرکزی قرار گرفته و بنا به اعلام صالح‌آبادی در حال حاضر بانک مرکزی در حوزه نظام بانکی نسبت به کنترل بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی اهتمام ویژه‌ای دارد به‌گونه‌ای که روند دریافت خطوط اعتباری بانک‌ها از بانک مرکزی نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد کاهش یافته است.

نظارت هوشمند بانک مرکزی بر تسهیلات و تراکنش‌ها در شبکه بانکی، اصلاح ساختار دارایی و سرمایه بانک‌ها، ارتقای نظام مدیریت ریسک، شفافیت گزارشگری مالی در بانک‌ها، ساماندهی فعالیت‌های غیربانکی بانک‌ها و شرکت‌های تابعه آنها و جلوگیری از ورود منابع به فعالیت‌های سوداگرانه و فروش اموال مازاد بانک‌ها از جمله مهم‌ترین محورهای اصلاح رابطه بانک مرکزی با به شمار می‌رود.

از سوی دیگر بانک مرکزی اقدامات خود در خصوص اصلاح رابطه بانک‌ها با مشتریان را از تدوین چارچوب ارتقای نظام تامین مالی خرد مشتریان حقیقی و توسعه شمولیت مالی آغاز کرده و در همین راستا طی سال جاری «دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد به شبکه بانکی» و «دستورالعمل حدود و چگونگی ارایه غیرحضوری خدمات پایه» را به شبکه بانکی ابلاغ کرده است. بر این اساس و از آنچه تاکنون توسط بانک مرکزی اعلام شده اصلاح سازوکارهای وثیقه‌گذاری مشتریان برای دریافت تسهیلات و تاکید بر ارایه تسهیلات مبتنی بر اعتبارسنجی از رویکردهای اصلی بانک مرکزی در این خصوص است و این بانک در تلاش است تا دسترسی عموم مردم به خدمات بانکی را تسهیل و نظارت سیستماتیک خود را بیش از پیش گسترده سازد تا از سویی توزیع تسهیلات در کشور عادلانه‌تر شود و از سوی دیگر ریسک ناشی از عدم ایفای تعهدات افراد بدحساب برای بانک‌ها کاهش یافته و از حجم مطالبات معوق بانک‌ها کاسته شود. در مجموع مجموعه اقدامات و تدابیر در نظر گرفته شده برای کنترل رشد نقدینگی و تورم نویدبخش شرایط اقتصادی بهتر در آینده است، البته باید تاکید شود که دولت و بانک مرکزی در این مسیر سخت نیازمند همراهی سایر نهادها به‌ویژه مجلس شورای اسلامی هستند.

قیمت دلار کاهش یافت

سکه به ۱۴ میلیون و ۳۸۰ هزار تومان رسید

نرخ دلار روز چهارشنبه، چهارم خرداد ماه ۱۴۰۱ در بازار آزاد به ۳۰۳۰ تومان و سکه به ۱۴ میلیون و ۳۸۰ هزار تومان رسید. صرافی‌های بانکی با ۷۷ تومان کاهش نسبت به روز گذشته ۲۵ هزار و ۸۱۸ تومان معامله شد. قیمت فروش یورو نیز در این صرافی‌ها با ۱۵۰ تومان افزایش نسبت به روز کاری گذشته برابر با ۲۸ هزار و ۲۳۹ تومان بود. قیمت خرید هر دلار توسط صرافی‌های بانکی ۲۵ هزار و ۵۶۱ تومان و نرخ خرید هر یورو نیز ۲۷ هزار و ۹۵۸ تومان اعلام شد. علاوه بر این، بهای خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۵ هزار و ۲۶۰ تومان و نرخ فروش آن ۲۵ هزار و ۴۸۹ تومان بود. این در حالی است که نرخ خرید یورو در این بازار ۲۷ هزار و ۱۳۴ تومان و نرخ فروش آن نیز ۲۷ هزار و ۳۸۱ تومان اعلام شد. همچنین، در سامانه نیما در معاملات، حواله یورو به قیمت ۲۶ هزار و ۲۴۸ تومان فروخته و حواله دلار به بهای ۲۴ هزار و ۴۳۴ تومان معامله شد. افزایش قیمت دلار در صرافی‌های بانکی از ابتدای سال ۱۴۰۰ شروع شد و خردادماه وارد کانال ۲۶ هزار تومان شد و نوسان قیمت دلار در صرافی‌های بانکی ادامه یافت. قیمت دلار به‌طور مشخص ۲۴ آذرماه در کانال ۲۷ هزار تومان ثابت ماند. در روزهای سرد زمستانی نرخ ارز سیر نزولی را شروع کرد و پس از ۶ ماه دوباره به کانال ۲۶ هزار تومان بازگشت و در آخرین روزهای دی‌ماه مصادف با ۲۷ این ماه دوباره به کانال ۲۵ هزار تومان بازگشت. سیر نزولی قیمت‌ها ادامه داشت تا اینکه در ۱۷ بهمن‌ماه در کانال ۲۴ هزار تومان نوسان داشت. با شروع سال جدید قیمت دلار در صرافی‌های بانکی در قیمت ۲۵ هزار تومان نوسان داشت و تمایلی به خروج از این کانال ندارد.

سکه ۱۲۰ هزار تومان ارزان شد

قیمت سکه طرح جدید چهارشنبه، چهارم خردادماه ۱۴۰۱ با ۱۲۰ هزار تومان کاهش قیمت نسبت به روز گذشته به ۱۴ میلیون و ۳۲۰ هزار تومان رسید. سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز با قیمت ۱۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان معامله شد. همچنین نیم‌سکه هشت میلیون تومان، ربع‌سکه چهار میلیون و ۹۸۰ تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۸۳۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۳۸۲ هزار تومان رسید و قیمت هر مثقال طلا پنج میلیون و ۹۹۰ هزار تومان شد. اونس جهانی طلا نیز با قیمت یک هزار و ۸۵۸ دلار و ۱۹ سنت معامله شد.

قیمت اسکناس و حواله دلار

در پنجمین روز هفته، میانگین موزون فروش هر اسکناس دلار امریکا در صرافی‌ها، ۲۵۹۵۷ تومان تعیین شده است. بررسی تغییرات بهای دلار و یورو در معاملات پنجمین روز هفته نشان از تداوم ثبات نسبی نرخ خرید و فروش اسکناس امریکایی در صرافی‌های مجاز دارد.

بهای دلار و یورو در صرافی‌های مجاز

به گونه‌ای که جدیدترین نرخ‌های اعلام شده چهارشنبه ۴ خردادماه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد میانگین موزون سامانه سنا بانک مرکزی خرید هر اسکناس دلار امریکا در صرافی‌های مجاز از مردم ۲۵۶۹۸ تومان و میانگین موزون فروش هر اسکناس دلار امریکا در این صرافی‌ها به متقاضی خرید ارز، ۲۵۹۵۷ تومان تعیین شده است. همچنین در این صرافی‌ها، میانگین موزون نرخ خرید هر اسکناس یورو از مردم ۲۷۸۹۶ تومان و میانگین موزون فروش هر اسکناس یورو به متقاضی خرید یورو نیز به رقم ۲۸۱۷۷ تومان رسیده است.

جدیدترین تغییرات نرخ حواله دلار، یورو و درهم در سامانه نیما

بر اساس این گزارش، نرخ خرید حواله دلار امریکا در سامانه نیما ۲۴۲۱۴ تومان و نرخ فروش حواله دلار امریکا نیز به رقم ۲۴۴۳۴ تومان رسیده است. از سوی دیگر، نرخ خرید حواله یورو ۲۶۰۱۱ تومان و نرخ فروش حواله یورو نیز ۲۶۲۴۸ تومان تعیین شده است. همچنین نرخ خرید حواله درهم امارات نیز در معاملات پنجمین روز کاری هفته، ۶۵۹۳ تومان و نرخ فروش حواله درهم امارات نیز به رقم ۶۶۵۳ تومان رسیده است.

نرخ دلار و یورو در بازار متشکل ارزی چقدر شد؟

جدیدترین نرخ‌های اعلام شده توسط بازار متشکل ارزی نشان می‌دهد نرخ اسکناس دلار امریکا در بازار متشکل ارز ایران به رقم ۲۵۸۲۸ تومان و نرخ فروش این ارز در صرافی‌ها نیز به رقم ۲۶۰۸۶ تومان رسیده است. از سوی دیگر، نرخ هر اسکناس یورو در بازار متشکل ارز ایران ۲۸۰۳۷ تومان و نرخ فروش این ارز در صرافی‌ها نیز ۲۸۳۱۷ تومان تعیین شده است.

دلار گوی سبقت را از طلا ربود

قیمت طلا چهارشنبه اندکی کاهش یافت و از بالاترین رقم دو هفته اخیر عقب‌نشینی کرد زیرا دلار زمین بازی را پس گرفت. به گزارش ایسنا، بهای هر اونس طلا پس از اینکه روز سه‌شنبه به بالاترین میزان خود از ۹ می از ۱۸۶۹ دلار و ۴۹ سنت رسید، با کاهش ۷.۳۰ درصدی به ۱۸۵۹ دلار و ۱۰ سنت رسید. در بازار معاملات آتی امریکا نیز قیمت طلا با ۰.۳۹ درصد کاهش به ۱۸۶۰ دلار و ۱۰ سنت رسید. شاخص دلار پس از رسیدن به پایین‌ترین سطح خود در یک ماه گذشته در جلسه قبل، تقویت شد و شمش با قیمت دلار را برای خریدارانی که سایر ارزها دارند گران‌تر کرد. سرمایه‌گذاران در حال مقابله با نحوه ارزیابی مسیر فرود تورم هستند که اکنون اوج تورم پشت سر گذاشته شده است. استفان اینس، شریک مدیریت دارایی SPI می‌گوید: سوالی که برای بازار وجود دارد این است که چقدر طول می‌کشد تا این شرایط عادی شود و این به‌طور قطع به طلا کمک خواهد کرد. بازدهی شاخص ۱۰ ساله خزانه‌داری ایالات متحده پس از افت در جلسه قبل به پایین‌ترین سطح یک ماهه، تقویت شد و تقاضا برای شمش با بازده صفر را تحت فشار قرار داد. به گفته وانگ تائو، تحلیلگر فنی رویترز، طلا ممکن است در اطراف حمایت ۱۸۵۶ دلار در هر اونس تثبیت شود و مقاومت در ۱۸۶۷ دلار را مجددا آزمایش کند.

احراز هویت مشتریان بانکی آنلاین شد

نظام بانکی بعد از افزایش سقف مجاز انتقال وجه کارت به کارت، تمدید تاریخ انقضای کارت‌های بانکی بدون حضور مشتری و عملیات احراز هویت غیرحضوری متقاضیان سجام، حالا موضوع افتتاح حساب و صدور کارت بدون حضور در شعب بانکی را عملیاتی خواهند کرد. براساس بخشنامه ابلاغی بانک مرکزی به بانک‌ها در خصوص «شمولیت دسترسی به خدمات بانکی و الکترونیکی شدن بیشتر آن» بانک‌ها در کنار افتتاح حضوری حساب‌ها به ویژه حساب دریافت تسهیلات خرد و به منظور شمولیت مالی، اقدام به افتتاح حساب و اعتبارسنجی به صورت غیرحضوری و در بستر اینترنت و اپلیکیشن‌های بانکی خواهند کرد. نظام بانکی بعد از اقداماتی همچون افزایش سقف مجاز انتقال وجه کارت به کارت، تمدید تاریخ انقضای کارت‌های بانکی بدون حضور مشتری و عملیات احراز هویت غیرحضوری متقاضیان سجام، حالا موضوع افتتاح حساب و صدور کارت بدون حضور در شعب بانکی را عملیاتی خواهند کرد.

مزایای افتتاح حساب غیرحضوری در بانک‌ها

افتتاح حساب در حال حاضر در بیشتر بانک‌ها به شیوه سنتی و حضوری انجام می‌گیرد، در این شیوه مشتری با در دست داشتن مدارک سجلی و کپی آنها با مراجعه به شعب بانک‌ها در شرایط ویژه کرونایی ضمن صرف وقت در تردد و متحمل شدن ریسک‌های ابتلا به بیماری کرونا درخواست افتتاح حساب را دارند. نظام بانکی به منظور گسترده کردن خدمات الکترونیکی و جامه عمل پوشاندن به بانک ۲۴×۷ درصدد است افتتاح حساب غیرحضوری را عملیاتی کند. این موضوع در حوزه شمولیت و دسترسی بیشتر شهروندان به خدمات بانکی قرار می‌گیرد.

طبق تعریف بانک جهانی (۲۰۱۷) شمول مالی بدین معناست که شهروندان به انواع مختلف خدمات مالی مناسب دسترسی داشته باشند و بتوانند به‌طور موثر از آنها استفاده کنند. چنین خدماتی باید به‌صورت مسوولانه و ایمن برای مصرف کننده‌ها ارایه شود. در پایین‌ترین سطح خود، شمول مالی برای ارایه‌دهندگان در یک محیط به خوبی قاعده‌مند به صورت پایدار در بانک یا سایر موسسات مالی یا ارایه‌دهندگان خدمات پول موبایلی، داشتن حساب سپرده یا حساب معاملاتی (حساب جاری) آغاز می‌شود که می‌تواند برای انجام و دریافت پرداخت‌ها و ذخیره یا پس‌انداز پول استفاده شود.

در روش غیرحضوری افتتاح حساب امکان ثبت تقاضای احراز هویت برای متقاضیان براساس انطباق الکترونیک چهره متقاضی با تصویر ثبت احوال را به صورت جامع و کامل در بستر همراه بانک مهیا کرده است و دیگر نیازی به مراجعه حضوری برای احراز هویت نیست. به عبارتی بانک‌ها در طراحی سامانه «احراز هویت غیرحضوری» تلاش خواهند کرد تا سه ضلع مثلث را فراهم کنند تا مشتری با خیال آسوده خدمات مورد نیاز را دریافت کند، امنیت، سهولت و غیرحضوری بودن به صورت توامان در این خدمت، زمینه آغاز سفر مشتری در اکوسیستم دیجیتال بانک‌ها را فراهم خواهد آورد. در این روش کافی است مشتری نسخه جدید همراه بانک مدنظر خود را نصب کند و با ارسال تصاویر مدارک هویتی و همچنین ویدئو زنده، تقاضای افتتاح حساب خود را به بانک مدنظر ارسال کند و اگر مایل بودید کارت نقدی خود را درب منزل یا محل کار از مامور پست تحویل بگیرد. در روش غیرحضوری دریافت تسهیلات، وثایق بانکی نیز که شامل سفته و گواهی کسر از حقوق می‌شود کاملا به صورت الکترونیکی و در بستر همراه بانک و اینترنت انجام می‌گیرد. ضمناً در مرحله بعدی اعتبارسنجی مشتری نیز توسط شرکت‌های مورد تایید بانک مرکزی انجام و نیازی به مراجعه حضوری نخواهد بود، مرحله نهایی افتتاح حساب غیرحضوری امضا الکترونیکی است که بانک‌ها در حال فراهم آوردن زیرساخت‌های لازم در این زمینه هستند.

اخبار

از ۷ خرداد اجرایی می‌شود

موجودی حساب چک کافی نباشد از سایر حساب‌ها برمی‌دارند

براساس بخشنامه‌ای که برخی بانک‌ها به شعب‌شان ابلاغ کرده‌اند در صورت کافی نبودن موجودی حساب صادرکننده چک بانک‌ها از ۷ خرداد مکلف به پرداخت وجه چک از محل موجودی سایر حساب‌های صاحب حساب، شده‌اند.

بر اساس مفاد قانون جدید چک و دستورالعمل حساب جاری که بانک مرکزی به شبکه بانکی، در صورت کافی نبودن موجودی حساب صادرکننده چک، ابلاغ کرده بانک‌ها مکلف به پرداخت وجه چک از محل موجودی سایر حساب‌های صاحب حساب به ترتیب اولویت از حساب جاری، حساب قرض‌الحسنه پس‌انداز، حساب سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و حساب سرمایه‌گذاری بلندمدت و همچنین مسدود کردن کلیه حساب‌ها و کارت‌های بانکی و هر مبلغ متعلق به صادرکننده به میزان مبلغ چک هستند.

براساس بخشنامه‌ای که برخی بانک‌ها به شعب‌شان ابلاغ کرده‌اند این قانون بناست از ۷ خرداد در شعب بانکی اجرایی شود؛ در بخشنامه ابلاغی یکی از بانک‌های بزرگ خصوصی آمده است: «به استحضار می‌رساند در راستای اجرای تکالیف قانون اصلاح صدور چک، از تاریخ ۷ خردادماه سال جاری، در صورت کسری موجودی حساب جاری، مبلغ مورد نظر از سایر حساب‌های شخص در همان بانک برداشت شده و به ذی‌نفع چک پرداخت می‌شود.

در صورت عدم تأمین مبلغ چک در همان بانک، حساب فرد صادرکننده چک در سایر بانک‌ها و موسسات اعتباری به میزان مبلغ کسری چک به ترتیب از بیشترین به کمترین مانده از طریق «سامانه محچک»، مسدود و سپس مراحل قانونی از سوی قوه قضاییه انجام می‌شود.»

آنطور که در قانون آمده، بانک‌ها باید برخی نکات حقوقی را در خصوص برداشت از سایر حساب‌های مشتری برای پاس کردن چک رعایت کنند؛ برخی از این نکات را در ادامه می‌خوانید:

۱-ماده ۵ مکرر قانون چک صرفا «مسدود کردن کلیه حساب‌ها و کارت‌های بانکی صادرکننده به میزان کسری مبلغ چک» را تجویز کرده و اجازه برداشت از حساب‌های یاد شده را به بانک‌ها نداده است.

۲-بانک مرکزی در نامه شماره ۴۶۸۵۱۱/۹۷ مورخ ۹۸،۱۲،۲۸ خود بانک‌ها را مکلف به پرداخت وجه چک از محل موجودی قابل برداشت صاحب حساب در سایر حساب‌های انفرادی ریالی وی در همان بانک کرد که این تکلیف را به استناد شرط موجود در کارت افتتاح حساب جاری که دستورالعمل حساب جاری آن را لازم‌الاجرا دانسته است، ابلاغ کرده ولی زمان افتتاح حساب جاری برخی از مشتریان بانکی به سال‌های گذشته و قبل از ابلاغ دستورالعمل اخیر حساب جاری بر می‌گردد و شرط اجازه برداشت از حساب در کارت‌های افتتاح حساب قدیمی یعنی قبل از سال ۹۱ درج نشده است. البته بانک‌ها باید شرط جدید را به قراردادهای خود اضافه کرده و از مشتریان امضا می‌گرفتند اما این مهم در بسیاری از بانک‌ها رخ نداده است.

۳-حال با توجه به نکات یاد شده برای جلوگیری از بروز هرگونه مشکل حقوقی، لازم است به ویژه در خصوص حساب‌های جاری که قبل از سال ۹۱ افتتاح شده، قبل از برداشت از حساب مشتریان به ترتیب فوق‌الذکر، کارت افتتاح حساب جاری صاحب حساب رویت شده و در صورتی که شرط مذکور در آن قید شده و به امضای مشتری رسیده باشد، به ترتیب اعلام شده توسط بانک مرکزی برای برداشت از سایر حساب‌های مشتری اقدام شود.

۴-در این خصوص چنانچه چک توسط ذی نفع به شعبه غیر از شعبه افتتاح کننده حساب صادرکننده چک ارایه شود، شعبه مقصد جهت برداشت از سایر حساب‌های مشتری مکلف به استعلام تلفنی و اخذ تاییدیه از شعبه مبداء است.

۵-در صورت عدم وجود شرط یاد شده مبنی بر اجازه برداشت از سایر حساب‌ها در کارت افتتاح حساب جاری یا عدم موجودی حساب‌های فوق و در نتیجه عدم وصول وجه چک، بر اساس بند (ب) ذیل ماده ۵ مکرر قانون چک کلیه حساب‌ها و کارت‌های بانکی و هر مبلغ متعلق به صادرکننده به میزان مبلغ چک در بانک باید صرفا مسدود شود. (در این فرض اجازه برداشت مستقیم از سایر حساب‌ها توسط شعبه وجود ندارد و صرفا تکلیف، مسدود کردن حساب است)

۶-در صورت واریز بعدی وجه به حساب مشتری، مراجعی که سابق بر اقدام بانک دستور انسداد حساب را صادر نموده‌اند دارای حق تقدم بوده و در صورت وجود وجوهی مازاد بر دستورهای مقدم، وجه چک پس از ارایه دستور از مرجع قضایی یا ثبتی به ذی نفع پرداخت خواهد شد و در صورت پرداخت وجه چک به ذی نفع، کلیه حساب‌های مشتری رفع انسداد می‌شود. لازم به تاکید است که پرداخت مبالغ واریزی بعدی به همان حساب جاری دارای دسته چک مشتری مستلزم اخذ دستور مرجع قضایی نبوده و لزوم ارایه دستور مرجع قضایی صرفا در خصوص مبالغی است که بعدا به سایر حساب‌های مسدود مشتری واریز می‌شود.

۷-به استناد بند ۱۹-۶ دستورالعمل حساب جاری، شعب باید ترتیبی اتخاذ کنند تا در صورت عدم وجود شرط اجازه برداشت بانک از سایر حساب‌های مشتری در فرض عدم کفایت موجودی حساب جاری در کارت افتتاح حساب، به هنگام اولین مراجعه مشتریان یاد شده به شعبه مفاد این شرط را به اطلاع آنان رسانده و آنان را ملزم به امضای فرمت جدید قرارداد و کارت افتتاح حساب جدید مبتنی بر شرط یاد شده کنند. ارایه هرگونه خدمات حساب جاری به فرد مستنکف از امضای فرم یاد شده امکان‌پذیر نیست.

رویداد

پرپتانسیل‌ترین صندوق‌های سرمایه‌گذاری کشور

سرمایه‌گذاران پیش از سرمایه‌گذاری در هر گروه از صندوق‌های سرمایه‌گذاری، افزون بر مشورت با خبرگان بازارهای مالی، توجه ویژه‌ای به رتبه‌بندی و درجه‌بندی مراکز معتبر دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار داشته باشند. مجموعه رتبه‌بندی اعتباری برهان که یکی از این مراکز است، نتایج درجه‌بندی خود را بر اساس نشان «ستاره» به‌طور مرتب در مرجع صندوق‌های سرمایه‌گذاری ایران (فیپیران) منعکس می‌کند؛ آخرین گزارش این مرکز رتبه‌بندی اعتباری منتهی به ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ در ادامه ارایه شده است. درجه‌بندی مذکور با اعطای نشان «پنج ستاره» برای مناسب‌ترین صندوق سرمایه‌گذاری شروع می‌شود و طبیعی است هر چه این نشان‌ها به سمت «یک ستاره» میل پیدا کند، برای سرمایه‌گذاری در آن صندوق باید دقت نظر بیشتری داشت. این گزارش حاکی است که از تعداد حدود ۹۰ صندوق سرمایه‌گذاری سهامی فقط پنج صندوق توانسته است برای هر سه دوره یک ساله، سه ساله و پنج ساله نشان «پنج ستاره» دریافت کنند. صندوق‌های سرمایه‌گذاری «آسمان یکم» و «آسمان آرمانی (نماد: آساس)» سبدگردان آسمان، «پیشتاز» و «توسعه اندوخته آینده (نماد: اطلس)» سبدگردان مفید و «فیروزه موفقیت» سبدگردان توسعه فیروزه این لیست را تشکیل می‌دهند. گروه صندوق‌های سرمایه‌گذاری مختلط نیز شاهد دو صندوق شاخص از نگاه درجه‌بندی مجموعه رتبه‌بندی اعتباری برهان بود. صندوق سرمایه‌گذاری «آسمان خاورمیانه» سبدگردان آسمان با کسب دو نشان «پنج ستاره» برای دوره‌های سه ساله و پنج ساله و یک نشان «چهار ستاره» برای دوره یکساله، جایگاه ممتازی در بین ۲۲ صندوق مختلط کشور کسب کرده است. صندوق «سپهر اندیشه نوین (نماد: صنوین)» تامین سرمایه نوین دیگر صندوق مختلط است که از نگاه برهان بالاترین درجه را به خود اختصاص داده است؛ دو نشان «پنج ستاره» برای دوره‌های یکساله و سه ساله و یک نشان «چهار ستاره» برای دوره پنج ساله به این صندوق اختصاص داده شده است. گروه صندوق‌های با درآمد ثابت نیز شاهد کسب نشان «پنج ستاره» دوره‌های یک ساله، سه ساله و پنج ساله برای سه صندوق از جمع ۱۰۳ صندوق بوده است. صندوق‌های سرمایه‌گذاری «پاداش سرمایه بهگزین» سبدگردان پاداش سرمایه، «امین آشنا ایرانیان» سبدگردان سهم آشنا و «امین یکم فردا» تامین سرمایه امین بالاترین نشان گروه صندوق‌های سرمایه‌گذاری درآمد ثابت را از مجموعه رتبه‌بندی اعتباری برهان دریافت کرده‌اند.

فروش سهام عدالت آزاد می‌شود؟

اقتصادآنلاین | در حال حاضر، نماد شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت بسته هستند و بازگشایی این نمادها منوط به حضور بازارگردانان و برگزاری مجامع شده است. همچنین بنابر جلسه ۹ اسفندماه سال ۱۴۰۰ شورای عالی بورس و اوراق بهادار، بازگشایی نماد معاملاتی همه شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت پس از ارایه مدل پیشنهادی جهت بازبینی این نامه اجرایی آزادسازی سهام عدالت به شورا، انجام خواهد شد و خرید و فروش سهام عدالت تا زمان تغییر آیین‌نامه معاملات سهام عدالت در شورای عالی بورس و تعیین نحوه برگزاری مجامع شرکت‌های استانی سهام عدالت، امکان‌پذیر نیست. ۶ اردیبهشت ماه سال جاری نیز، مجید عشقی، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار نیز در مورد فروش سهام عدالت اظهار داشت: نحوه فروش سهام عدالت در سال ۱۳۹۹ با ایرادات جدی مواجه بود. اکنون در شورای عالی بورس و کارگروهی که به عنوان زیرمجموعه این شورا فعال است، در حال بررسی شیوه فروش سهام عدالت هستیم تا آن را به مرحله نهایی برسانیم. در حال حاضر، آیین‌نامه اجرایی سهام عدالت توسط کارگروهی که بدین منظور تشکیل شده، در دست بررسی قرار دارد. پس از اصلاح آیین‌نامه اجرایی سهام عدالت، مجامع عمومی شرکت‌های استانی سهام عدالت برگزار می‌شود و پس از آن، شورای عالی بورس تصمیم می‌گیرد که زمان معاملاتی شدن سهام عدالت چه زمانی باشد. درواقع، بازگشایی نمادهای شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت زمانی رخ می‌دهد که مجامع این شرکت‌ها به درستی برگزار شود و در مورد سهامداران عدالت با روش مدیریت مستقیم نیز، سازمان بورس و اوراق بهادار باید تعیین تکلیف کند. مرجع اصلی تعیین مقررات سهام عدالت، شورای عالی بورس بوده و از ۳۱ شهریورماه سال ۱۴۰۰ به بعد، هیات‌مدیره آن دسته از شرکت‌های سهام عدالت استانی که مجامع آنها برگزار نشده است، از سوی شورای عالی بورس تعیین می‌شود. حدود ۳۰ میلیون نفر از مشمولان سهام عدالت، مدیریت غیرمستقیم را انتخاب کرده‌اند و از طریق شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت، مالکیت سهام خود را در اختیار دارند. اما مدیریت سهام آنها بر عهده شرکت‌های مذکور است. با این وجود، هنوز تکلیف برگزاری مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی مشخص نیست. با این وجود، مدیریت عملیات بازار شرکت بورس اوراق بهادار تهران با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: علیرغم پیگیری‌های انجام شده از ناشر، ابهامات موجود در اطلاعات ناشر برطرف نشده است. لذا تعلیق نماد معاملاتی شرکت‌های سرمایه‌گذاری عدالت استان گیلان (وسگیلا)، سرمایه‌گذاری استان گلستان (وسگلستا)، سرمایه‌گذاری استان همدان (وسهمدا)، سرمایه‌گذاری استان هرمزگان (وسهرمز)، سرمایه‌گذاری استان مازندران (وسمازن)، سرمایه‌گذاری استان کرمان (وسکرمان)، سرمایه‌گذاری عدالت استان ایلام (وسیلام)، سرمایه‌گذاری استان خراسان جنوبی (وسخراج)، سرمایه‌گذاری استان خراسان رضوی (وسرضوی)، سرمایه‌گذاری استان سیستان و بلوچستان (وسیستا)، سرمایه‌گذاری استان قم (وسقم)، سرمایه‌گذاری استان کرمانشاه (وسکرشا)، سرمایه‌گذاری عدالت استان کهگیلویه و بویراحمد (وسکهبو)، سرمایه‌گذاری استان کردستان (وسکرد)، سرمایه‌گذاری استان یزد (وسیزد)، سرمایه‌گذاری استان لرستان (وسلرستا)، سرمایه‌گذاری استان آذربایجان شرقی (وساشرقی)، سرمایه‌گذاری استان مرکزی (وسمرکز)، حداکثر تا تاریخ ۳۱ شهریور ۱۴۰۱ تداوم می‌یابد.

«تعادل» بررسی می‌کند

آغوش باز سهامداران به سود بیشتر

گروه بازار سرمایه | بورس در سال ۱۳۹۹ روند صعودی به خود گرفت اما در نیمه راه سقوط کرد و سهامداران زیان چند میلیاردی کردند. پس از بورس روند اصلاحی داشت و اسفند ماه سال ۱۴۰۰ روند صعودی خود را آغاز کرد و هفته اخیر بورس وارد کانال یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحدی شد.

بررسی روند معاملات نشان می‌دهد در برخی محدوده‌ها گاه عرضه و تقاضاهایی در نمادهای بزرگ‌تر یا رشدیافته‌تر از سوی حقوقی‌ها صورت می‌گیرد. وقتی روند عرضه و تقاضای سهام مختلف را رصد می‌کنیم نیز اردرهایی با ماهیت حمایتی و عرضه‌هایی با هدف مدیریت قیمت سهام شرکت‌ها در بازار مشاهده می‌شود؛ این روند این فرضیه را که بازار در حوزه شاخص و جنبه عمومی حاکم بر آن مدیریت می‌شود را تقویت می‌کند. البته این موضوعی نیست که مختص این مقطع زمانی باشد و ما در مقاطع زیادی شاهد آن بوده‌ایم که سیاست‌گذاران بازار سرمایه اعم از مدیران صندوق‌های بزرگ و فعالان قوی‌تر برای حفظ ثبات و مدیریت فضای حاکم بر بازار سفارش‌های خود را به صورت هماهنگ شده ثبت می‌کردند. نمونه آن هم اتفاقی بود که در زمستان سال گذشته تجربه شد. شاید به نوعی آن مقطع را بتوان زمانی دانست که بازار و سهام بسیاری از شرکت‌ها به صورت دستوری توانستند کف‌سازی کنند و آن روند فرسایشی و نزولی بازار در نتیجه آن حمایت‌ها پایان بپذیرد. البته انتقادات زیادی به این رویکرد وارد است و می‌تواند از منظر دستکاری دیده شود و مورد ترجمه و تفسیر قرار بگیرد. اما به نظر می‌رسد این رویکرد که با هماهنگی ارکان بازار شکل می‌گیرد با هدف حفظ رویه با ثبات افزایشی بازار صورت می‌گیرد و همان‌گونه هم که مشاهده می‌کنید صف‌های فروش چندان پرقدرتی در بازار دیده نمی‌شود و فشارهای فروشی که در این دوره‌ها حادث می‌شود معمولا با تقاضاهای حمایتی با جمع‌آوری صف‌های فروش تا حد زیادی به تعادل نمادها منجر می‌شود و در نهایت می‌تواند کمک کند که بازار آرام‌تری داشته باشیم و شرایط رونق بازار هم ماهیت هیجانی به خود نگیرد تا بعد از آن هم روند نزولی پرشتابی را تجربه کند.

حرکت نقدینگی ضعیف‌تر به سمت نمادهای کوچک

احسان رضاپور، کارشناس بازار سرمایه با اشاره به رشد نامتوازن شاخص‌های کل و هم‌وزن عنوان می‌کند: طی ۲۰ ماه گذشته اعتماد سرمایه‌گذاران با صدمات زیادی مواجه شده بود؛ گروهی از سرمایه‌گذارانی که در سال ۹۹ وارد بازار شده بودند و زیان زیادی به آنها وارد شده بود، تجربه و خاطرات خوبی نداشتند. طبعا در اردیبهشت و فروردین هم که بازار شرایط رو به بهبودی را تجربه کرد، همچنان این قوت قلب را برای حضور پررنگ در بازار سرمایه نداشتند. به همین خاطر نوعی احتیاط و ملاحظه‌کاری در سهامداران بسیار مشهود است و می‌بینیم که معاملات خود را محافظه‌کارانه دنبال می‌کنند. در واقع سرمایه‌گذاران با تمام منابع خود در بازار حضور ندارند و سعی می‌کنند به صورت مرحله‌ای و به مرور با افزایش اعتمادها منابع خود را وارد بازار کنند. این موضوع باعث شده است که نقدینگی بازار با روزهای پررونق سال ۹۹ که بعضا ارزش معاملات بالاتر از ۱۵ هزار میلیارد تومان بود، بسیار فاصله داشته باشد. او می‌افزاید: در واقع نقدینگی محدودتری که در بازار فعال است عمدتا نمی‌تواند حرکت مهم و موثری را روی سهم‌های بزرگ‌تر بازار انجام دهد چراکه ورود تقاضای محدود روی این نمادها به واسطه حضور پررنگ سهامداران عمده آنها مقدور نیست. گروه زیادی از سهامداران حقوقی و نهادی بازار در این سهم‌ها که ممکن است گاهی پول هم لازم داشته باشند دست به عرضه می‌زنند و با رشدهای بسیار محدود ممکن است فروشنده شوند؛ از همین رو پول اندک نمی‌تواند قدرت کافی برای جریان‌سازی در این نمادها را رقم بزند. به همین خاطر طی مدت اخیر، بیشتر شاهد فعالیت در نمادهای کوچک بوده‌ایم. این نمادها از این منظر مورد توجه قرار گرفته‌اند که حجم مبنای کمتر و گردش معاملات مناسب‌تری داشته‌اند. بعضا از وضعیت مناسبی از منظر بنیادین برخوردار بوده و نقدشوندگی خوبی هم داشته‌اند. همچنین اخبار بنیادین هم می‌توانسته است از وضعیت رشدی آنها پشتیبانی کند، این دسته سهم‌ها مورد توجه بیشتر فعالان بازار قرار گرفته‌اند و موجب شده‌اند که شاخص هم‌وزن نسبت به شاخص کل بازدهی بیشتری داشته باشد.

انتخاب سهام با نگاه تحلیل محور

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه با هشدار نسبت به انتخاب سهام کوچک بازار عنوان می‌کند: «موضوع مهم در این حوزه آن است که سرمایه‌گذاران باید دقت کنند بسیاری از این سهم‌ها طی مدت اخیر رشدهای کوتاه‌مدت و جذابی را تجربه کرده‌اند و بعضا گروه زیادی از سرمایه‌گذاران کوتاه‌مدت را در حاشیه سودهای بسیار خوبی قرار داده‌اند؛ بر همین اساس ممکن است این سهم‌ها حتی اگر پشتوانه بنیادین داشته باشند، مدتی هرچند کوتاه استراحت قیمتی کنند و سپس با دست به دست شدن و جابه‌جایی سهامداران و رسیدن اخبار و گزارش‌های جدیدتر خود را برای دوره جدیدی از رشد آماده کنند.» رضاپور می‌افزاید: «لذا لازم است که سرمایه‌گذاران حتما به این نکته توجه داشته باشند که در بازار گروه‌های زیادی می‌توان یافت که از پتانسیل‌های خوبی برخوردار باشند که آنها را در جمع سهام شاخص‌ساز قرار می‌دهد. همچنین رشدهای بسیار محدودی را تجربه کرده‌اند و با توجه به دورنمای سودسازی و شرایط بنیادین حاکم بر آنها، وضعیت بازارهای جهانی و نرخ دلار بتوانند برای سرمایه‌گذاران کم ریسک‌تر از گروه‌هایی که رشد بالایی داشته‌اند ظاهر شوند.

به عنوان مثال برخی از سهامی که در گروه کامودیتی محور بازار است از جمله این سهام هستند. فصل مجامع هم آغاز شده و برخی از این شرکت‌ها تقسیم سود خوبی دارند. همچنین می‌توانند بعد از مجمع هم قیمت‌های جذابی داشته باشند و در صورتی که سود آنها تکرارشونده باشد برای دوره‌های بعدی گپ‌قیمتی ناشی از سود تقسیمی را به سرعت برای سهامداران جبران کنند.» رضاپور اظهار می‌کند: «سرمایه‌گذاران و سهامداران به راحتی می‌توانند با بررسی شرایط بنیادین شرکت‌ها و اخبار و عوامل تاثیرگذار بر این دسته از سهام، متوجه پتانسیل و میزان ارزندگی سهام شوند. طبیعتا این دسته از نمادهایی که رشدهای کوتاه‌مدت و پرشتابی را با ریسک بالاتر تجربه کرده‌اند باید بسیار بیشتر مورد بررسی قرار گیرند. چراکه ممکن است اصلاحات مقطعی را در پیش داشته باشند و سرمایه‌گذاران را متضرر کنند. در واقع بررسی بنیادین شرکت‌ها می‌تواند این شناخت را به سرمایه‌گذار بدهد که سهام انتخابی آنها صرفا به واسطه ورود تقاضای غیرمتعارف یا ناشی از پروژه شدن جذاب نشده‌اند و از پتانسیل‌ها و پشتوانه‌های بیشتری برخوردار است که حتی در صورت انتشار اخبار منفی یا نبود شرایط پررونق در بازار، سهامداران را با ریسک بالایی مواجه نکند.»

صعود بازار در پی رشد تورم

امیرعلی امیرباقری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با جهان‌صنعت به بررسی وضعیت بازار پرداخته و در رابطه با روند صعودی شاخص کل عنوان می‌کند: به‌طور کلی چند عامل مثبت و منفی در کنار هم در کلیت اقتصاد وجود دارد که طبعا تاثیر خود را بر بازار سرمایه هم نشان خواهد داد. مهم‌ترین محرک بازار سرمایه در چند سال گذشته تولید واقعی نبوده است بلکه نرخ ارز و تورمی بوده که در کلیت اقتصاد وجود داشته است.

وی توضیح می‌دهد: وقتی حجم نقدینگی از حدی بالاتر رود که تناسبی با تولید واقعی اقتصاد ندارد، خود را در بازارهای مختلف در قالب تورم نشان خواهد داد و بازار سرمایه هم از این امر مستثنی نیست. بنابراین همیشه رشد بازار سرمایه به معنای علامت مثبتی برای رشد اقتصاد نخواهد بود. یکی از وعده‌های دولت حاضر و چالش‌های پیش‌روی آن، بحث بازار سرمایه بود. اکنون طبیعتا به واسطه افزایش نرخ ارز، سرمایه‌ها به بازار سرمایه هم جذب خواهند شد؛ چراکه در بازارهای موازی و به عنوان مثال بازار ملک «گپ قیمتی» تقاضا وجود دارد و در دیگر بازارها هم سرمایه‌گذاری به‌طور کلان قانونی نیست. در این میان تنها بازار سرمایه باقی می‌ماند که پشت سر تورم و نرخ ارز حرکت می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه تاکید می‌کند: اما این رشد به نفع کلیت اقتصاد و حتی بازار سرمایه هم نیست؛ چراکه صرفا تورمی است که خود را در کلیه قیمت‌ها از جمله قیمت سهام نشان می‌دهد و از این بابت اتفاقا نمی‌توان گفت، حرکت یا اتفاق خاص یا حتی مدیریتی خاصی برای بازار سرمایه رخ داده است. بالعکس این تورم هم بر تورم قبلی بار خواهد شد.

لزوم کنترل نرخ ارز و تورم

این تحلیلگر بازار سرمایه در ادامه عنوان می‌کند: همان‌گونه که می‌دانید فضای اقتصادی در حال حاضر فضای شکننده‌ای است و باید بسیار محتاطانه در این مسیر گام برداشته شود. همواره تاکید کرده‌ایم که مهم‌ترین رویداد برای بازار سرمایه یک رشد یکنواخت همراه با پارامترهای اقتصادی باثبات است نه حرکات افزایشی و نزولی سنگین که در حقیقت ریسک سرمایه‌گذاری در این بازار را افزایش می‌دهد. بنابراین دولت حاضر به سرعت باید روی مقوله تورم و حوزه‌ای مانند نرخ ارز کار کند تا فشاری که بر معیشت مردم وارد شده برداشته و تعادل برقرار شود. واقعیت این است که به هر میزانی در کشور تورم، چشم‌انداز تورمی و دورنمای رشد نرخ ارز وجود داشته باشد، به همان نسبت بازار سرمایه رشد خواهد کرد.

مهار پارامترها با تعامل بین‌المللی

وی ادامه می‌دهد: اگر ما بازار سرمایه را منفک از کلیت اقتصاد در نظر بگیریم، یک رشد در دل بازار سرمایه است؛ اما این رشد در بدنه بازار سرمایه نشانگر خوبی برای اقتصاد نیست چراکه رشد ناشی از تورم و افزایش نقدینگی است. رشدی است که ناشی از چشم‌انداز افزایشی برای نرخ ارز ایجاد شده است. البته با فشارهایی که روز گذشته در بازار ارز وارد شد به نظر می‌رسد دولت هم تا حدی به این امر واقف شده و تلاشی برای کنترل نرخ ارز و تورم دست کم در کوتاه‌مدت خواهد داشت. اما در میان‌مدت و بلندمدت مهار پارامترهای اقتصادی و کنترل تورم و نرخ ارز جز با تعامل بین‌المللی امکانپذیر نخواهد بود.

مسیر رو به بالای بورس

بازار سرمایه طی هفته گذشته روزهای صعودی داشت و توانست بود به مدد رشد نمادهای نفتی و پالایشی از مقاومت ۱/۶ میلیون واحدی عبور کند. با این حال اما در آخرین روز هفته ورق برگشت و بازار سرخپوش شد. بازگشت شاخص کل به کانال ۱/۵ میلیون واحدی نگرانی عمیقی در میان سرمایه‌گذاران خردمبنی بر احتمال ریزش بیشتر بازار ایجاد کرده بود. با این حال اما کارشناسان تاکید می‌کنند نوسان شاخص کل در محدوده فعلی امری طبیعی است. در همین حال گفته می‌شود در صورت ثبات شرایط و برآورده شدن انتظارات از صورت‌های مالی شرکت‌ها، بازار می‌تواند فصل مجامع را با موفقیت سپری و بازدهی خوبی نصیب سهامداران کند.

شایان زهراکار کارشناس بازار سرمایه در همین ارتباط در گفت‌وگو با ایلنا اظهار کرد: گزارش‌ها و پیش‌بینی‌ها از بازار سرمایه حاکی از این است که در هفته جاری شاخص از یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد عبور خواهد کرد و هفته مثبتی خواهیم داشت. وی درباره وضعیت گروه‌های بازار سرمایه در هفته جاری اظهار کرد: هفته گذشته بازار کار خود را با شاخص یک میلیون و ۵۴۳ هزار و ۵۱۰ واحد شروع کرد و با شاخص یک میلیون و ۵۹۴ هزار و ۹۷۰ واحد به پایان رساند و هفته گذشته هفته‌ای متعادل و مثبتی بود. زهراکار ادامه داد: هفته گذشته بازار با مقاومت از شاخص یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحدی مواجه بود که با بازگشایی پتروشیمی پارس از شاخص یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحدی عبور کرد اما دوباره به زیر این واحد رسید اما همانطور که گفتم هفته گذشته برای بازار سرمایه مثبت و متعادل بود. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به وضعیت بازار سرمایه در هفته جاری با تفکیک گروه‌های بورسی اظهار کرد: با توجه به گزارش‌ها برآورد می‌شود که بهترین گروه بازار در هفته جاری گروه‌های بانکی باشند.

ضرورت رفع ابهامات پالایشی‌ها

زهراکار افزود: برخلاف انتظارات، گروه‌های دلاری گزارش‌های خوبی ارایه نکردند. همچنین هرچند یکی از گروه‌های خودروسازی از فروش بلوکی سهام زیرمجموعه خود خبر دارد اما این خبر تحرکی در گروه خودرویی ایجاد نکرد. وی گفت: در گروه‌های پالایشی ابهاماتی وجود دارد که با پایان و رفع این ابهامات، این گروه هم مورد توجه قرار می‌گیرد. همچنین گروه‌های هم‌وزن با اصلاحی که داشتند این انتظار وجود دارد که این گروه و رشد شارپی داشته باشد. این گزارش‌ها و پیش‌بینی‌ها از بازار سرمایه حاکی از این است که در هفته جاری شاخص از یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد عبور خواهد کرد و هفته مثبتی خواهیم داشت.

سمت و سوی حرکت شاخص کل

مهدی سوری دیگر کارشناس بازار سرمایه هم اظهار کرد: واقعیت این است که صعود یا سقوط شاخص قابل پیش‌بینی نیست اما واقعی شدن نرخ محصولات و حذف قیمت‌های دستوری در نهایت به نفع بازار سرمایه است، چراکه سود شرکت‌ها را افزایش می‌دهد و افزایش نرخ تورم هم قاعدتا تمایل مردم را برای سرمایه‌گذاری افزایش می‌دهد. وی درباره سیگنالی که سیاست‌های جدید اقتصادی به بازار سرمایه داده، اظهار کرد: باید توجه داشته باشیم که به‌طور کلی افزایش نرخ تورم باعث افزایش قیمت همه دارایی‌ها و رشد بازارهای مالی می‌شود. در شرایط تورمی پول داغ است و افراد تمایلی برای نگه داشتن پول نقد ندارند و سرمایه‌گذاری‌ها به سمتی هدایت می‌شود که حداقل از نرخ تورم عقب نماند. سوری افزود: اما بازدهی‌ای که از رشد نرخ تورم در بازارها برای افراد به دست می‌آید، معمولا با افزایش مخارج از بین می‌رود. در این شرایط افراد هر چند برای افزایش ثروت سرمایه‌گذاری می‌کنند اما مخارج هم در این شرایط تورمی به همان اندازه افزایش پیدا می‌کند و در این صورت بازدهی سرمایه قاعدتا بازده مطلوبی نیست.

بازدهی مطلوب از محل بهره‌وری شرکت‌ها

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه بازده، زمانی مطلوب است که از محل بهره‌وری شرکت‌ها و رشد تولید به دست بیاید، ادامه داد: سیاست‌های اخیر دولت هر چند به جلوگیری از هدررفت منابع کمک می‌کند اما به نحوه اجرای آن انتقادات زیادی وارد است که مهم‌ترین آن به عدم شفافیت این سیاست برمی‌گردد. این سیاست‌ها تنها در صورتی می‌تواند موفق باشد که مردم به سیاست‌گذار اعتماد داشته باشند و اعتماد مردم جلب شده باشد. وقتی مردم هیچ اطلاعی از نحوه و فرمول محاسبه نرخ یارانه‌های جدید ندارند و در عقبه ذهنی خود، تجربه ناموفق یارانه ۴۵ هزار و ۵۰۰ تومانی را دارند، باعث می‌شود که به این سیاست‌ها اعتماد نداشته باشند و همراهی نکنند. سوری در پاسخ به این سوال که تورم حاصل از حذف ارز ترجیحی عامل رشد شاخص خواهد شد، گفت: واقعیت این است که صعود یا سقوط شاخص قابل پیش‌بینی نیست اما واقعی شدن نرخ محصولات و حذف قیمت‌های دستوری در نهایت به نفع بازار سرمایه است، چراکه سود شرکت‌ها را افزایش می‌دهد و افزایش نرخ تورم هم قاعدتا تمایل مردم را برای سرمایه‌گذاری افزایش می‌دهد.

اعتماد؛ لازمه ورود پول

سوری با اشاره به افزایش ورود نقدینگی در بازار سرمایه اظهار کرد: در دو تا سه ماه گذشته افزایش حجم معاملات، افزایش ورود نقدینگی به بازار را تایید می‌کند. مدت‌ها بود که تمام تحلیلگران بازار سرمایه روی اینکه قیمت سهام پایین آمده، اتفاق نظر داشتند و این کاهش قیمت سهام می‌تواند باعث رشد در بازار سرمایه شود. این کارشناس بازار سرمایه افزود: در دو سال گذشته شاهد افت قیمت سهام بودیم و در این مدت بسیاری از فعالان بورس دچار ضرر شدند و در عین حال تولیدات شرکت‌های بورسی افزایش یافته اما قیمت سهام بالا نرفت و تمام این موارد انتظار رشد را در بازار ایجاد کرده بود اما روی زمان رشد اتفاق نظر وجود نداشت و با رشد جزئی بازار سایر افراد نقدینگی وارد بازار کردند تا از این غافله عقب نمانند. وی تاکید کرد: نکته بسیار مهم این است پول‌هایی که به صورت هیجانی وارد بازاری می‌شوند قابلیت این را دارند که به صورت هیجانی هم از آن بازار خارج شوند و هنور اعتماد عمومی به بازار برنگشته که بتوان گفت پول‌ها برای سرمایه‌گذاری بلندمدت به بازار برگشته است. روند ورود نقدینگی به بازار در زمانی که قیمت‌ها پایین هستند مثبت است اما عاملی که می‌تواند این روند را تشدید کند، اعتماد مردم است. اگر چنین اعتمادی وجود نداشته باشد هر چقدر هم که نرخ تورم افزایش یابد و افزایش نرخ نقدینگی وجود داشته باشد به محض اینکه بازار دیگری ظاهر جذاب‌تری داشته باشد، پول‌ها به آن بازار روانه می‌شوند.

اخبار

سازمان بورس اجازه بستن کد بورسی سهامداران را ندارد

معاون قضایی دیوان عدالت اداری اعلام کرد: هیات عمومی دیوان عدالت اداری ۲۰ اردیبهشت به ریاست معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور هیات عمومی با حضور معاونین دیوان عدالت اداری و روسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آرا به شرح زیر به صدور رای مبادرت کرد. بر اساس ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار مصوب سال ۸۴، هیات‌مدیره بورس به تخلفات انضباطی کارگزاران، کارگزار/معامله‌گران، بازارگردانان، ناشران و سایر اعضا از هر یک از مقررات این قانون و آیین‌نامه‌های ذیربط طبق آیین‌نامه انضباطی رسیدگی می‌کند. با وجود حکم مقرر در این ماده بر مبنای شق «چ» بند ۶ ماده یک دستورالعمل رسیدگی به تخلفات در بازار سرمایه مصوب سهم هر سال ۹۸ هیات‌مدیره سازمان بورس با اصلاحات بعدی در اول مرداد و ۲۱ مهر سال ۹۹، مقرر شده سهامداران نیز یکی از مصادیق ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار هستند و توسط هیات‌مدیره بورس به تخلفات انضباطی آنها رسیدگی می‌شود که ابلاغ حکم فوق در غیر مواردی که کارگزار/معامله‌گر بر اساس بند ۱۴ ماده یک قانون بازار اوراق بهادار، اوراق بهادار را به نام و حساب خود معامله می‌کند، خارج از حدود اختیار و مغایر با ماده ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار مصوب سال ۸۴ است و مستند به بند یک ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۹۲ ابطال می‌شود.

سهم سرخابی‌ها از منابع بورسی

ورزش سه | حسین قربان‌زاده، رییس سازمان خصوصی‌سازی پس از تعلق منابع ۷۱۰ میلیاردی پذیره نویسی بورس به سرخابی‌ها به سوالات در این زمینه پاسخ داد. کمیته‌ای قرار بود بر این دو باشگاه نظارت کند کمیته متشکل از چه کسانی و چه نهادی است؟ چه اتفاقی می‌افتد؟ کمیته مصارف به دستور وزیر محترم اقتصاد تشکیل شد. با توجه به اینکه مجمع و بخش مالکانه این دو باشگاه در اختیار وزیر اقتصاد بود و هنوز ۹۰ درصد سهام این دو باشگاه متعلق به دولت است، همچنان باید وزارت اقتصاد تصمیم بگیرد این کمیته مصارف مسوولیتش با بنده است. مدیرعامل هر باشگاه، مشاور و معاون اقتصادی‌اش و یک نماینده از وزارت ورزش عضو آن هستند تا در خصوص مصارف منابع حاصل از افزایش سرمایه دو باشگاه تصمیم‌گیری شود. تقریبا دو جلسه برای این دو باشگاه داشتیم و روز چهارشنبه جلسه بعدی خواهد بود. آیا از محل این درآمد باشگاه‌ها اجازه دارند بدهی‌های خودشان را پاس و تسویه کنند؟ یا مجوز آن را ندارند؟ درصدی از این منابع برای تسویه بدهی‌هایی است که دو باشگاه کاملا با جزییات گزارش دادند که کدام یک از این بدهی‌ها معوق است و کدام یک از آنها اگر در آینده پرداخت نشود باعث افزایش بدهی و تعهد دو باشگاه خواهد شد؛ بر اساس آن گزارش کامل، جزییات مواردی مانند بدهی‌های مربوط به بازیکن، اشخاص متعدی به صورت شخصی، بدهی‌های مالیاتی و تامین اجتماعی دو باشگاه در جلسات قبلی ارایه شد و بر همین اساس درصدی از منابع به این موضوع اختصاص پیدا می‌کند. درصدی از این منابع به بازارگردانی سهام آنها در فرابورس اختصاص پیدا می‌کند و بخش اعظم این منابع به سرمایه‌گذاری اختصاص پیدا خواهد کرد.

ادامه از صفحه اول

هیاهوی بسیار برای هیچ

به همین خاطر واردات با محدودیت بسیار بزرگی مواجه شده است و آن زمان، ممنوعیت واردات گوشی‌های بیشتر از ۳۰۰ یورو یا پرچمدار مطرح بود این موضوع بار دیگر با ایجاد محدودیت برای این کالاها و این بار گوشی‌های بالای ۶۰۰ دلار مطرح شد، این در حالی است که پیش از این انجمن واردکنندگان موبایل، نسبت به تبعات احتمالی ممنوعیت قانونی واردات آیفون، هشدار داده و گفته شده بود با این تصمیم، قاچاق مسافری در این حوزه به‌شدت رونق می‌گیرد، کما اینکه در دو ماه اخیر باز هم خرید و فروش پاسپورت رونق گرفته و به‌شدت کالای قاچاق مسافری وارد کشور شده که هم ارز قاچاق از کشور خارج می‌کند و هم گوشی‌هایی وارد شده که گارانتی ندارد، بلکه یک کالای بی‌اصالت است و در صورت مشکلات آن، دست مردم به جایی بند نیست. از سوی دیگر اطلاق لوکس بودن به موبایل‌های آیفون به دلیل قیمت بالای ۶۰۰ دلاری آن‌هاست، این در حالی است که به اعتقاد تحلیلگران، در حوزه فناوری مفهومی با عنوان لوکس وجود ندارد. مدل‌های متنوعی از دیگر برندها در این رده قیمتی وجود دارند و آیفون در این رده قیمتی تنها نیست. دسته‌بندی موبایل‌ها فارغ از قیمت‌شان بر اساس امکانات و ویژگی‌های کاربردیشان است. به این ترتیب که موبایل‌هایی با امکاناتی برتر در رده پرچمداران قرار می‌گیرند که اتفاقا قیمتی بیشتر از ۶۰۰ دلار دارند. البته در نهایت بعد از همه این سر و صداها، وزارت صمت محدودیت ثبت سفارش آیفون را به به‌روزرسانی برخی گروه‌های کالایی و برخی اولویت‌بندی‌ها برای تامین کالاهای اساسی اعلام و این وضعیت را طبیعی توصیف کرد و گفت که هیچ ابلاغیه و مقرراتی دال بر ممنوعیت ثبت سفارش واردات موبایل با برندهای خاص به بانک مرکزی و گمرک ابلاغ نشده و ثبت سفارش آیفون انجام می‌شود. این صحبت‌ها در حالی است که طی یک هفته هیاهو بر سر ممنوعیت ورود گوشی آیفون هیچ مقام مسوولی در وزارت صمت حاضر به روشن کردن ابعاد ماجرا نشد و در نهایت بعد از اینکه اعلام شد قیمت‌ها بالا رفته و حتی برخی آژانس‌های مسافری شروع به انجام تخلفاتی کرده‌اند، یعنی دقیقا زمانی که دیگر کار از کار گذشته بود، این وضعیت به اختلال سیستمی نسبت داده شد؛ در حالی که با اعلام چنین خبری در همان روزهای اول می‌شد از تمام این اتفاقات پیشگیری کرد.

در شهر

پیشنهاد سخت‌گیری بیشتر در معاینه فنی خودروهای تهرانی

مدیرعامل ستاد معاینه فنی شهر تهران پیشنهاد داد، تست معاینه فنی کلان‌شهرها متفاوت از شهرهای دیگر باشد. حسین مقدم در گفت‌وگو با ایسنا، درباره اجرای معاینه فنی متفاوت برای خودروهای تهران ادامه داد: ما معتقد هستیم در کلان‌شهرهایی که آلودگی هوایشان متاثر از خودروست و خودروها عامل اصلی آلودگی هوا هستند باید معاینه فنی مرتبط با خودروهای همان شهر با استاندارد سخت‌گیرانه‌تری در بحث کنترل آلایندگی خودروها اعمال شود. به عبارت دیگر معاینه فنی تهران برای خودروهای تردد‌کننده در تهران یا دارای پلاک تهران باید با معاینه فنی یک خودرو در یک شهرستان دور که مشکل آلودگی هوا ندارد متفاوت باشد.

زوال تدریجی باغ گیاه‌شناسی با ساخت و ساز اطراف آن

علی علیزاده علی‌آبادی، رییس باغ ملی گیاه‌شناسی ایران با اشاره به اینکه صدور مجوز ساخت ۲۲ برج ۳۸ طبقه با ساخت بیش از ۵۶۰۰ واحد مسکونی درست در جوار ضلع شمالی باغ گیاهشناسی ملی ایران بدون در نظر گرفتن حقوق مکتسبه این باغ، با قدمت بیش از ۵۴ ساله در این منطقه و زیرپا گذاشتن تمامی طرح‌های تفصیلی است، گفت: این ساخت و ساز مسیری خطرناک و فاجعه‌بار برای این میراث علمی، تخصصی، طبیعی و فرهنگی است. علیزاده علی‌آبادی در گفت‌وگو با ایسنا، درباره چالش جدی این روزهای باغ ملی گیاهشناسی ایران گفت: با زحمات شبانه‌روزی همکاران دلسوز و علاقه‌مند بنده، در حال حاضر، باغ با هیچگونه مشکل یا چالش جدی که درونزا باشد مواجه نیست. ولی متأسفانه برخی تصمیم‌های مدیریتی و توسعه‌ای که در خارج از موسسه گرفته شده است، باعث نگرانی جدی همکاران من شده است. تصمیمی که ممکن است به زوال تدریجی و نابودی کامل این باغ ملی و ارزشمند منجر شود. وی افزود: انتخاب و احداث باغ ملی گیاه‌شناسی در این محل، زمانی صورت گرفته است که اطراف آن با شعاع چندین کیلومتر، مرتع و اراضی طبیعی یا کشاورزی بوده است. این موقعیت، مزیتی بود که این منطقه داشت و آن را مناسب احداث این باغ کرده بود. وجود پارک جنگلی چیتگر در جوار این باغ همواره قوت قلبی بود برای ما، از این منظر که وجود این پارک باعث حفظ سلامت اکولوژیک باغ و عدم نزدیکی واحدهای مسکونی به این باغ شده است؛ بعداً با افزایش جمعیت و گسترش و توسعه شهر به حومه آن، مسوولان وقت شهرداری ۲۲ با برنامه‌ریزی برای شهری مناسب، طرح تفصیلی این منطقه را طوری تهیه کرده بودند که بتواند به عنوان الگوی شهری پایدار به لحاظ اکولوژیک، سرمشقی برای سایر مناطق شهری قرار گیرد. به گفته علی‌آبادی، در همین راستا کاربری مسکونی از اراضی حومه این باغ را در شعاعی وسیع و کافی، ممنوع و حومه این باغ را به‌طور کامل آموزشی-تحقیقاتی و فضای سبز در نظر گرفته بودند تا آسیبی به این باغ ملی ارزشمند وارد نشود. محل دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس، پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری، پژوهشگاه پلیمر، پژوهشگاه شیمی و مهندسی شیمی ایران، پژوهشگاه هواشناسی و علوم جوی و سایر موسسات تحقیقاتی و اداری حاشیه بلوار پژوهش که در ضلع غربی این باغ قرار گرفته‌اند، نشان‌دهنده این سیاست معقول و درست است. وی ادامه داد: در سال ۱۳۷۸ طرح تفصیلی قبلی، از سوی مسوولان وقت شهرداری منطقه ۲۲، مورد بازنگری قرار گرفت و در برخی از مناطق اطراف باغ اجازه ساخت بناهای ۲ تا ۳ طبقه داده شده است. با نگاهی به ساخت و سازهای بخش شمالی نزدیک به باغ، در سال‌های اخیر، به نظر می‌رسد، از طرح تفصیلی بازنگری شده در سال ۱۳۷۸ نیز عدول شده است. مهم‌تر و قابل توجه‌تر از همه این اقدامات ضد محیط زیست و غیرکارشناسی، فاجعه‌ای است که چندماهی است کلید خورده و در شرف تکوین است و هنوز هم متاسفانه ادامه دارد.

راه‌اندازی سامانه شناسایی دستفروشان مترو

مهدی شایسته اصل، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه با اشاره به راه‌اندازی سامانه شناسایی دستفروشان مترو گفت که به دنبال این هستیم تا دستفروشان به جای فعالیت در داخل واگن‌ها و سکوی ایستگاه‌ها و ایجاد مزاحمت برای مسافران، در مکان‌های مشخص کالاهای خود را عرضه کنند. به گزارش ایلنا، شایسته اصل افزود: شرکت مترو در کنار رسالت اصلی که برای جابه‌جایی مسافران بر عهده دارد به منظور رفاه حال شهروندان به دنبال افزایش کیفیت خدمات رسانی در سایر بخش‌ها نیز هست. وی گفت: با راه‌اندازی این سامانه، دستفروشان مترو می‌توانند با ثبت و بارگذاری اطلاعات خود در سامانه شناسایی و ساماندهی دست‌فروشان مترو از طریق سایت شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه به آدرس metro.tehran.iri اقدام نمایند. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه تصریح کرد: در حال حاضر محدودیت زمانی برای انجام این کار تعیین نکردیم و علی‌رغم اینکه جایگاه‌های برپایی غرفه برای دستفروشان در ایستگاه‌های مترو پیش‌بینی شده است، روند کار با توجه به درخواست‌های ثبت‌شده مشخص خواهد شد. شایسته اصل افزود: هدف اصلی اینکار فراهم آوردن شرایطی است تا دستفروشان برای تأمین معیشت به جای عبور و مرور در داخل واگن‌ها و سکو ایستگاه‌ها و ایجاد مزاحمت برای مسافران، در مکان‌های مشخص کالاهای خود را عرضه کرده و از گلایه مسافران بابت حضور دستفروشان کاسته شود.

جزییات تازه از تبانی مالک برج ۱۰ طبقه با شهرداری آبادان تشریح شد

درس‌های فاجعه «متروپل»

گروه راه و شهرسازی |

فاجعه فروریزش برج ۱۰ طبقه «متروپل» در آبادان همچنان در کانون توجه افکار عمومی، مردم و کارشناسان قرار دارد. در همین چهارچوب، کارشناسان با اشاره به وجود هزاران ساختمان ناپایدار در پایتخت و سایر شهرهای کشور تلاش دارند تا درس‌های فاجعه «متروپل» را برای مردم و مسوولان فهرست کنند تا قبل از اینکه دیر شود، از فجایع مشابه در سراسر کشور جلوگیری شود. این فاجعه آن‌گونه که احمد وحیدی، وزیر کشور اعلام کرده است، تا دیروز عصر، نزدیک ۱۶ فوتی و ۳۷ زخمی داشته است. تیمی متشکل از کارشناسان دفاتر تخصصی وزارت راه و شهرسازی برای بررسی دلایل فنی و مهندسی به آبادان اعزام شده‌اند و قرار است در روز پنجشنبه هیاتی از کمیسیون عمران مجلس بازدید میدانی از محل حادثه متروپل به عمل آورده و گزارش آن را اعلام کنند.

۳ علت ریزش متروپل

دانشیار پژوهشکده مهندسی سازه پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله، عدم توجه به رعایت سیستم‌های مهندسی، عدم توجه سازندگان به هشدارهای مهندسان ناظر و بی‌توجهی شهرداری به این هشدارها را ۳ دلیل اصلی ریزش متروپل می‌داند و تاکید دارد که برای کاهش چنین حوادثی در آینده باید تعاملات میان دستگاه‌های اجرایی با بازوهای فنی که همان نظام مهندسی است، گسترده‌تر شود.

دکتر عبدالرضا سروقدمقدم، عضو هیات علمی پژوهشکده سازه پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به اتفاق ناگوار ریزش ساختمان متروپل آبادان گفت: صحبت‌های زیادی درباره این حادثه بیان شده است و اعلام نظر قطعی درباره دلایل بروز آن در یک مجتمع ۱۰ تا ۱۲ طبقه و در یک مساحت بزرگ زمان‌بر است، ولی خلاصه‌ای از آن چیزی که تاکنون به دست آمده را بیان می‌کنم.

وی تاکید کرد: بر اساس شواهدی که تا هم‌اکنون به دست رسیده، به نظر می‌رسد در ساختمان متروپل، برای سقف سیستمی طراحی شد که به آن سیستم «دال تخت» گفته می‌شود. این سیستم‌ها در انواع مختلفی اجرا می‌شوند.

سروقدمقدم ادامه داد: عکس‌ها و مشاهدات ساختمان متروپل و بررسی سیستم‌های به کار رفته در آن نشان می‌دهد که این سیستم به خوبی اجرایی نشده و در جایی که ستون به دال متصل شده، ضخامت زیادی نداشته و این امکان را فراهم نکرده که در صورت تحمیل بار بیشتر، فرو نریزد.

دلایل فنی ریزش متروپل

این محقق حوزه مهندسی سازه با اشاره به آوار شدن این ساختمان قبل از پایان یافتن، با بیان اینکه در این سازه در حین ساخت تغییراتی داده شده است، گفت: آن چیزی که ذهن امثال من را به این سمت می‌برد که سیستم ثقلی این سازه آسیب پذیر بوده، اعمال تغییراتی است که در ساخت این سازه ایجاد شده است.

عضو هیات علمی پژوهشگاه بین‌المللی زلزله و مهندسی زلزله خاطرنشان کرد: این در حالی است که سازمان نظام مهندسی نیز اعلام کرده بود که در برخی از طبقات اتصال کف به ستون آسیب پذیر است؛ چون ضخامت لازم را ندارد، ضمن آنکه ۳ طبقه مازاد نیز ساخته شده است. این محقق با اشاره به مولفه بزرگ بودن دهانه در سازه متروپل توضیح داد: زمانی که دهانه‌ها بزرگ‌تر باشد، بار بیشتری بر روی ستون‌ها وارد می‌شود، چون فاصله ستون‌ها زیاد و تعداد آنها کم می‌شود. این بزرگ بودن دهانه را می‌توان در پارکینگ مشاهده کرد که دهانه بزرگ بوده است و حتی تغییر شکل‌هایی به دلیل وارد شدن بارهای زیاد نیز در آن دیده می‌شود و سوال اینجاست که سازندگان چرا به این تغییر شکل‌ها توجهی نکرده‌اند و پیش نشانگرهای شکست در این سازه جدی گرفته نشده است.

وی اضافه کرد: مکانیزم شکست این سازه از نظر فنی قانع‌کننده است، هر چند که نیاز به اطلاعات بیشتر داریم. ولی تئوری‌ها این را برای ما روشن کرده است که علت شکست و نقطه ضعف اصلی متروپل، در کف‌ها یعنی جایی که کف به ستون متصل می‌شده، بوده است.

نکاتی که باید توجه شوند تا ایمن‌تر باشیم

عضو هیات علمی پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله گفت: در هر حادثه‌ای باید نقاط ضعف‌ها مورد توجه قرار گیرد. یک درسی که در این زمینه می‌تواند بسیار مهم باشد، این است که سازندگان، در طرح اولیه سازه، تغییراتی اعمال نکنند. این موردی است که حتی در سازه‌های دولتی نیز می‌توان مشاهده کرد که جابه‌جایی‌هایی صورت می‌گیرد، به ویژه در فضاسازی‌ها.

وی اضافه کرد: هر تغییری که لازم است در ساختمانی داده شود، حتما باید مورد بررسی قرار گیرد و برای آن مجوزی صادر شود. شاید اگر ساختمان متروپل مورد بازرسی و نظارت قرار می‌گرفت، متوجه می‌شدند که اضافه کردن ۲ تا ۳ طبقه برای این سازه امکان‌پذیر نیست.

سروقد مقدم با بیان اینکه ساختمان متروپل بر اساس روال اداری و نه روال‌های فنی، اجرا شده است، خاطرنشان کرد: ما حتی در زلزله‌ها نیز شاهد بودیم که ارگانی بر اساس اعتباراتی که دارد پوشش‌های داخلی یا فضاها را تغییر می‌دهد، ولی زیر ساخت‌های سازه خود را مورد بررسی قرار نمی‌دهد تا ببیند که آیا سازه جوابگوی چنین تغییراتی هست یا خیر.

عضو هیات علمی پژوهشگاه زلزله‌شناسی با اشاره به هزینه‌های صرف شده برای نما و معماری و ساخت متروپل، با بیان اینکه این هزینه در حالی است که به زیر ساخت سازه‌ای که قرار بوده این بنا با آن رونما، استوار بماند بی‌توجهی شده است و هزینه‌ها به این صورت از دست رفت، ادامه داد: از سوی دیگر لازم است که در اجرای سازه‌ها به بازخوردهایی که از سوی سیستم‌های نظارتی ارایه می‌شود، توجه شود. بر اساس شواهد موجود به نظر می‌رسد نهادهای صنفی یعنی سازمان نظام مهندسی تذکراتی برای نحوه اجرای نادرست ساختمان ارایه داده است، ولی سیستم‌های اداری و شهرداری به این تذکرات توجه نکرده‌اند.

درس دوم

سروقد مقدم یادآور شد: دومین درسی که از این حادثه می‌گیریم، این است که این هشدارها جدی گرفته شوند. قبل از این حادثه هشدارها داده شده و سازمان نظام مهندسی نیز اخطارهای کتبی ارسال کرده، ولی شهرداری به عنوان ارگان اجرایی آن را نادیده گرفته است.

سروقد مقدم با بیان اینکه سازمان نظام مهندسی یک ارگان اجرایی نیست، بلکه یک بازوی فنی به شمار می‌رود، افزود: اعضای این نظام صنفی نظرات خود را ارایه می‌دهند و ارگان‌های اجرایی که شهرداری است، باید پیگیر کار باشند. بازوی فنی اقدامات خود را اجرایی کرده است، ولی بازوی اجرایی کار خود را به درستی انجام نداده است و این امر نشان می‌دهد که نیاز به برگزاری دوره‌های آموزشی است تا مسوولان شهرداری‌ها با تبعات بی‌توجهی به چنین پیش نشانگرهایی آشنا شوند.

عضو هیات علمی پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی توجه به سیستم‌های به کاربرده شده در سازه‌ها را از دیگر مواردی دانست که باید از حادثه متروپل آبادان از آن درس گرفت و خاطرنشان کرد: سیستم‌های ساخت و ساز ما قدیمی و بدون بازده است و از ورود سیستم‌های مبتنی بر فناوری‌های نوین استقبال می‌شود، ولی زمانی که این سیستم‌ها وارد کشور می‌شود باید نظارت بیشتری بر روی آنها انجام گیرد.

وی بر توجه به پیش نشانگرها در ساخت سازه‌ها تاکید کرد و ادامه داد: هر سازه‌ای در هر جای دنیا که ساخته می‌شود، ممکن است دچار مشکلاتی شود؛ ولی این روال نیز وجود دارد که قبل از ساخت، کلیه روال‌ها مورد نظارت و ارزیابی دقیق قرار می‌گیرد. این روال‌ها هر چند در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است، ولی باید روال‌های اداری آن نیز دقیق‌تر اجرایی شود. سروقدمقدم با بیان اینکه احتمال اینکه چنین حوادث ناگواری در کشور رخ دهد، زیاد است، گفت: لازم است برای کاهش این حوادث تعاملات میان بخش‌های فنی و اجرایی گسترده‌تر شود.

جزییات تازه از تبانی مالک و شهرداری

در همین حال، کوروش خواجوی، رییس سازمان نظام مهندسی استان خوزستان با یادآوری اینکه پروانه ساختمانی متروپل غیرقانونی بوده‌است، گفت: با توافق مالک و شهرداری و پرداخت جریمه ۳ سقف دیگر به سازه اضافه می‌شود.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، کوروش خواجوی اظهار کرد: تیرماه سال ۹۶ پروانه ساختمانی پروژه متروپل صادر می‌شود؛ اما این پروانه از نظر قانون نظام مهندسی ساختمان غیرقانونی بوده است، چراکه در واقع با امضای یک شرکت مهندس مشاوری به عنوان (ن) بوده که از وزارت راه و شهرسازی مجوز نداشته است.

وی ادامه داد: قاعدتاً شهرداری نباید برای این پروژه، پروانه صادر می‌کرد، اما با توجه به روابط مالک و تحت عنوان نقشه‌های فراظرفیتی پروانه ساختمانی صادر می‌شود. وی افزود: شرکت مشاور برای اینکه به کارش ظاهر قانونی بدهد، امضای یک سری از مهندسان ناظر و طراحی سازمان نظام مهندسی را می‌گیرد و به آنها می‌گوید «این نقشه‌ها را می‌خواهیم به نظام مهندسی ببریم.» رییس سازمان نظام مهندسی استان خوزستان گفت: بعد از اینکه طراحان متوجه می‌شوند نقشه‌ها قرار نیست به نظام مهندسی برود طی یک نامه کتبی انصراف و عدم اعتبار این نقشه‌ها را اعلام می‌کنند. این مهندسان می‌گویند «در این پروژه هیچ نقشی نداریم». از سوی دیگر نظام مهندسی ساختمان آبادان هم طی نامه‌ای به شهرداری این موضوع را اعلام می‌کند و خواستار توقف پروژه متروپل می‌شود. خواجوی اضافه کرد: اما متأسفانه بعد از مدتی که شهرداری و مالک مقاومت کردند در نهایت قانع شدند که ناظران مهندسی معرفی شوند. در آن مقطع سیاست نظام مهندسی این بود از هر مرحله‌ای که اجازه دهند به پروژه ورود کند بتواند از همان جا کارش را دنبال کند، در ادامه ناظران گزارش می‌دهند سازه پروژه مشکل دارد.

وی تصریح کرد: ساختمان بر اساس همان نقشه اولیه شرکت مشاور «ن» ۹ سقف بود، اما با توجه به توافق با شهرداری برای پرداخت جریمه، سه سقف دیگر به این سازه اضافه می‌شود. مهندسان ناظر بلافاصله این وضعیت را به شهرداری گزارش می‌دهند و خواستار توقف ساخت پروژه تا بررسی وضعیت سازه‌ای و ضرورت مقاومت‌سازی آن می‌شوند. وی تأکید کرد: آخرین گزارش مربوط به ۳۱ فروردین امسال نسبت به ۳ طبقه هشدار داده است. این گزارش ۶ اردیبهشت امسال در دبیرخانه شهرداری ثبت شده است.

وی با بیان اینکه شهرداری اعتنایی به این گزارش نمی‌کند، اظهار کرد: ظاهراً در تاریخ ۱۵ اردیبهشت شهرداری طی نامه‌ای به مالک اعلام می‌کند مانعی برای ساخت‌وساز وجود ندارد و می‌تواند آن را ادامه دهد، کنار این اداره کل راه و شهرسازی طی نامه‌ای به شهرداری نسبت به عدم رعایت مقررات ملی ساختمان در سازه متروپل هشدار داده است.

وی یادآور شد: اسکلت سازه متروپل بتنی و سقف آن وافل بوده است، در مقطعی هم یکی از کارشناسان مطلع از سازه بازدید کرده و درباره سقف وافل تذکر جدی به مالک ساختمان متروپل داده است.

توجیه عجیب پاکستان برای ندادن ویزا به رانندگان کامیون‌های ایرانی

کارشکنی پاکستان در صدور ویزا برای رانندگان ایرانی

آن‌گونه که جواد هدایتی، مدیرکل دفتر ترانزیت سازمان راهداری اعلام کرده، مقامات سفارت پاکستان در ایران می‌گویند هولوگرامی که باید روی روادید رانندگان کامیون‌های ایرانی چسبانده شود، به اتمام رسیده است؛ لذا ویزا نمی‌دهیم. مدیرکل دفتر ترانزیت و حمل و نقل و بین‌الملل سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای درباره علت توقف صدور ویزا از سوی دفاتر نمایندگی پاکستان در ایران برای رانندگان کامیون‌های ایرانی گفت: این موضوع در حوزه معاونت کنسولی وزارت خارجه است. با این حال ما پیگیری‌هایی انجام داده‌ایم. صفری معاون اقتصادی وزارت امور خارجه نیز دیدارهایی با مقامات پاکستانی داشته است و مکاتباتی را سازمان راهداری با سفارت پاکستان در ایران انجام داده است. هدایتی افزود: نظر پاکستانی‌ها و سفارت این کشور در تهران این است که هولوگرام یا برچسب ویزایی که باید از سوی دفاتر نمایندگی پاکستان بر روی روادید چسبانده شود به اتمام رسیده و از اسلام‌آباد این هولوگرام‌ها هنوز به ایران نرسیده است. وی تاکید کرد: این همسایه جنوب شرقی در سه شهر مشهد، زاهدان و تهران دفاتر نمایندگی دارد که در تهران سفارتخانه و در مشهد و زاهدان دفاتر کنسولی است. بیشترین تقاضای سفر رانندگان ایرانی به پاکستان از سوی تشکل‌های صنفی حمل و نقلی استان‌های شرقی انجام می‌شود که امیدواریم این مشکل به زودی مرتفع شود.

افغانستان هم عوارض دریافت می‌کند!

هدایتی در گفت‌وگو با مهر درباره عوارض ورود کامیون‌های ایرانی به کشورهای همسایه گفت: در بین همسایگانمان، کشورهای ارمنستان، آذربایجان و افغانستان از رانندگان ایرانی عوارض دریافت می‌کنند. ترکمنستان نیز پیش از کرونا عوارض سنگینی از رانندگان دریافت می‌کرد ولی پس از شروع کرونا، مرزهای ترکمنستان در بیش از دو سال اخیر بسته بود ولی قرار است به زودی باز شود. سایر کشورهای همسایه شامل ترکیه، عراق اعم از اقلیم و مرزهای جنوب عراق و پاکستان نظام عوارضی ندارند و از رانندگان ما عوارض دریافت نمی‌کنند.

وی افزود: ما قانون اقدام متقابل داریم که به وزارت راه و شهرسازی اجازه می‌دهد از کشورهایی که از ناوگان ایرانی عوارض ورود دریافت می‌کنند متقابلاً از ناوگان ورودی آن کشور عوارض بگیرند.

مدیرکل دفتر ترانزیت و حمل و نقل و بین‌الملل سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای ادامه داد: اگر چه این قانون را داریم اما شرایط اقتصادی ما با همسایگانی که از ناوگان ما عوارض می‌گیرند بسیار متفاوت است. ما کشوری با ۸۰ میلیون نفر جمعیت و حجم بالای تولید و تجارت کالا هستیم در حالی که این کشورها با جمعیتی کمتر از ۵ تا ۶ میلیون نفر قطعاً حجم کالا و محصولات تولیدی و تجاری آنها بسیار پایین است. لذا تعداد ورود ناوگان ما به قلمرو آنها بسیار بیشتر از جابه‌جایی ناوگان سنگین این کشورها به قلمرو ایران است. بنابراین کامیون‌های ما بسیار بیشتر از آنها عوارض پرداخت می‌کنند.

عوارض سنگین آذربایجان و ارمنستان

وی درباره مبالغ دریافتی عوارض از سوی این کشورها خاطرنشان کرد: رقمی که جمهوری آذربایجان به عنوان عوارض از کامیون‌های ایرانی می‌گیرد در ۴ مدل مختلف است. مثلاً نوع کالا از نظر اشتعال‌پذیری یا خطرناک بودن، تناژ کالا، میزان ماندگاری کامیون در این کشور، مدت زمان حمل و نقل، مسیرها و جاده‌های محل تردد و ... هر کدام عوارض جداگانه‌ای دارند که سبب شده تا مبلغ عوارض دریافتی از رانندگان ایرانی زیاد باشد. هدایتی درباره آسیب رساندن ریزگردها به فعالیت پایانه‌های مرزی غربی و شرقی ما گفت: پایانه‌های مرزی ما با عراق و همچنین پایانه‌های مرزی شرقی ما در کانون حرکت ریزگردها هستند که مرزهای شرقی به صورت ریزگردهای محلی و مرزهای غربی به صورت هجوم گسترده ریزگردها از عراق و سوریه به پایانه‌های مرزی غربی ما است.

وی تصریح کرد: این ریزگردها تأثیرات گسترده‌ای بر تأسیسات سرمایشی و گرمایشی ما گذاشته، راندمان فعالیت نیروهای مرزی را کاهش داده، کل پایانه‌های مرزی را آلوده کرده و بر عملکرد همکاران نیز که در آلودگی‌های بسیار شدید مرزهای عراق بدون تعطیلی و در طول کل شبانه روز مجبور به بازدید از کامیون‌ها هستند اثر گذاشته و آن را مختل کرده است.

اثر ریزگردها روی فعالیت پایانه‌های مرزی

مدیرکل دفتر ترانزیت و حمل و نقل بین‌الملل سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای افزود: روز گذشته در مرز «میلک» با افغانستان در شمال سیستان و بلوچستان به دلیل بروز ریزگردهای این منطقه، کل فضا و آسمان پایانه‌های مرزی آجری رنگ و تیره شده بود. در چنین شرایطی چه در مرزهای غربی و چه شرقی کارکنان دستگاه‌های مستقر در پایانه‌های مرزی در این فضا مجاهدت می‌کنند و کار جهادی انجام می‌دهند. با این حال هیچ مرزی تعطیل نشده است ولی شرایط کار سخت است.

وی خاطرنشان کرد: گزارشی مبنی بر قطعی برق به دلیل ریزگرد در پایانه‌های مرزی وصول نشده است اما مشکل اصلی ما قطعی سامانه‌های ارتباطی است که با بستر مخابرات فعالیت می‌کنند؛ هر دستگاهی مانند گمرک، سازمان راهداری، مرزبانی فراجا، اداره گذرنامه و ... سامانه‌های مستقلی دارند که در بستر مخابراتی است ولی به هم مرتبط هستند. اگر یکی از این سامانه‌ها قطع شود سایر سامانه‌های دستگاه‌های دیگر هم قطع می‌شوند.

هدایتی توضیح داد: مثلاً در مرز ریمدان واقع در جنوب سیستان و بلوچستان با مرز پاکستان که یک سایت موقت است و ۳ تا ۴ سال طول می‌کشد تا طرح جامع برای آن نوشته و مجوز دریافت کنند و به شرایط پایانه مرزی برسد روزانه ۳۰۰ تا ۴۰۰ زائر پاکستانی برای سفر به قم و مشهد وارد ایران می‌شوند اما در دفتر مخابراتی مرز ریمدان برای کنترل گذرنامه زائران پاکستانی مرتباً ارتباط قطع می‌شود که سبب تجمع ۵۰۰ تا ۶۰۰ زائر در یک محیط با ظرفیت ۵۰ تا ۶۰ نفره می‌شود. ساعت‌ها طول می‌کشد تا سامانه مخابراتی مرز ریمدان مجدد متصل شود. وی گفت: ما این مشکل را در سایر مرزها هم داریم و اگر هر مرزی فقط یک ساعت سامانه گمرک، یک ساعت سامانه راهداری، یک ساعت سامانه گذرنامه و یک ساعت هم سامانه شرکت نفت قطع شود می‌بینیم که در طول یک روز ۴ ساعت پایانه مرزی تعطیل است و کل فرآیند مرز مختل می‌شود. ما با مخابرات مکاتباتی داشتیم و از آنها خواسته‌ایم تا شرایط سامانه‌های ارتباطی پایانه‌های مرزی به ثبات برسد.

ایرانشهر

سود و اقساط وام جهش یافته ودیعه مسکن؟

افزایش وام ودیعه مسکن پایتخت نشینان به ۱۰۰ میلیون تومان توسط شورای پول و اعتبار شامگاه سه‌شنبه تایید شد. دوره بازپرداخت این وام ۵ ساله است. مبلغ این تسهیلات در تهران ۱۰۰ میلیون تومان، در مراکز استان‌ها ۷۰ میلیون تومان و در شهرهای بالای به ۲۰۰ هزار نفر هم ۴۰ میلیون تومان اعلام شده است. محاسبات نشان می‌دهد، اقساط وام ودیعه مسکن برای شهروندان تهرانی ۲ میلیون و ۵۳۹ هزار تومان خواهد بود. به گزارش مهر در پی تصویب افزایش سقف وام کمک ودیعه مسکن در شورای پول و اعتبار، قرار است به زودی این تسهیلات به مستأجران پرداخت شود. سود این تسهیلات بیش از ۵۲ میلیون تومان است. یعنی بانک در پایان دوره بازپرداخت بیش از ۱۵۲ میلیون از مستأجر بازپس می‌گیرد. مبلغ اقساط ماهانه وام ودیعه مسکن ۷۰ میلیون تومانی ماهانه یک میلیون و ۷۷۷ هزار و ۵۳۹ تومان است. سود این وام ۳۶ میلیون و ۶۵۲ هزار تومان است. بانک در پایان دوره ۵ ساله ۱۰۶ میلیون و ۶۵۲ هزار تومان باز پس می‌گیرد. اقساط ماهانه وام ۴۰ میلیون تومانی ودیعه مسکن نیز مبلغ ۱۰۱ میلیون و ۵۷۳ هزار تومان است. سود این وام ۲۰ میلیون و ۹۴۴ هزار تومان است. بانک در پایان از متقاضی ۶۰ میلیون و ۹۴۴ هزار تومان باز پس می‌گیرد. بر پایه این خبر، حدود ۴۰ درصد از جمعیت کشور، اجاره نشین هستند. این نسبت در شهر تهران به بالای ۵۰ درصد نیز می‌رسد. با این حال، تجربه سال گذشته در اعطای وام ودیعه نشان می‌دهد که کمتر از ۵ درصد از متقاضیان دریافت این وام، موفق به دریافت آن شدند. آنگونه که مسوولان وزارت راه و شهرسازی اعلام کرده‌اند، دریافت وام ودیعه شرایطی نیز دارد. اول اینکه متقاضی تسهیلات اجاره خانه، باید متاهل یا سرپرست خانواده باشد. دوم اینکه اجاره نامه ارایه شده از سوی متقاضی وام ودیعه مسکن، باید به صورت رسمی تنظیم شده یا اینکه در سامانه ایران املاک، به ثبت رسیده و دارای کد رهگیری نیز باشد. سوم اینکه تاریخ اجاره نامه ارایه شده باید، حداکثر تا پایان زمان ثبت نام وام ودیعه مسکن باشد. چنانچه، ثبت نام‌کننده وام ودیعه مسکن، واجد شرایط شناخته شود و جهت دریافت تسهیلات اجاره خانه به بانک معرفی گردد، لازم است که ظرف مدت دو هفته، از زمان معرفی به بانک، مدارک لازم را برای اخذ این تسهیلات، به بانک ارائه نموده و ضامنین خود را معرفی نماید، در غیر این صورت، درخواست وام ودیعه مسکن متقاضی رد خواهد شد.

نیاز ۱.۵ میلیارد دلاری فاز سوم آزادراه تهران-شمال

خیرالله خادمی، معاون وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد: مطالعات فاز سوم آزادراه تهران-شمال انجام شده و برای ساخت آن به اعتباری حدود ۱.۵ میلیارد دلار نیاز داریم. به گزارش ایسنا، پروژه آزادراه تهران-شمال در سال ۱۳۷۳ به تصویب شورای عالی معماری و شهرسازی رسید و عملیات اجرایی آن از سال ۱۳۷۶ آغاز شد، تاکنون فاز اول و چهارم این محور آزادراهی ۳۲ کیلومتر و ۲۰ کیلومتر افتتاح شده و در حال بهره‌برداری است. از فاز دوم این آزادراه نیز تاکنون تونل البرز به عنوان طولانی‌ترین تونل کشور به طول بیش از شش کیلومتر به بهره‌برداری رسیده و به گفته مسوولان وزارت راه شهرسازی قرار است تا پایان امسال باند رفت آن ساخته و پس از آن باند برگشت این محور تکمیل شود. در این میان تنها فاز سوم آزادراه تهران-شمال باقی مانده که از پل زنگوله در ابتدای استان مازندران آغاز شده و به طول ۴۷ کیلومتر ادامه پیدا کرده و در سه راهی دشت نظیر به فاز چهارم این آزادراه متصل می‌شود. اما در طول این ۲۶ سال هیچگاه اتفاق و پیشرفت خاصی در این منطقه دیده نشده است. معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور در این باره اظهار کرد: برای ساخت آزادراه تهران-شمال اولویت‌بندی صورت گرفت. به گونه‌ای که در وهله نخست فاز چهارم آن ساخته شد و به بهره‌برداری رسید. سپس فاز نخست این آزادراه که مشکلات ترافیکی بسیاری برای مردم کرج به وجود آورده بود و می‌توانست مسیر تهران تا مازندران را تا بیش از ۶۰ کیلومتر کاهش دهد در اولویت بود و نهایتا منطقه دوم به خاطر عبور از قله البرز اولویت داشت. وی افزود: منطقه سوم آزادراه تهران-شمال در اولویت پایانی قرار گرفته و در این منطقه آب و هوای متعادل‌تری وجود دارد و برف سنگینی در طول سال نمی‌بارد و جاده چالوس در آنجا زیباترین جاده کشور به شمار می‌رود. هم‌اکنون مطالعات فاز سوم آزادراه تهران-شمال انجام شده و آماده شروع عملیات اجرایی است تنها منتظریم که سرمایه‌گذار از منابع خارجی یا داخلی برای تامین منابع مالی پیش قدم شود. مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور اعلام کرد: البته فراخوانی برای تامین سرمایه از کشورهای خارجی مانند چینی‌ها آماده کرده‌ایم و با توجه به اینکه ۱.۵ میلیارد دلار برای ساخت و تکمیل این فاز از آزادراه تهران-شمال نیاز داریم و این عدد قابل توجهی است، بنابراین تامین آن برای دولت بسیار سخت است اما به هر حال این پروژه باید به اتمام برسد و تکمیل شود.

دریچه

یوتیوب برای تسخیر بازار تیک‌تاک خیز برمی‌دارد

یوتیوب، پلتفرم متعلق به شرکت آلفابت، بزرگ‌ترین منبع محتوای ویدئویی در فضای آنلاین، مدتی است به عرصه رقابت در حوزه ویدئوهای کوتاه وارد شده است. این شرکت سال گذشته (۲۰۲۱) برای اولین‌بار قابلیت شورتس (Shorts) را به پلتفرم خود اضافه کرد و در رقابت مستقیم با تیک‌تاک قرار گرفت. به گزارش پیوست، به نقل از فست کامپانی، بخش ویدئوهای کوتاه یوتیوب با پشتوانه یک بودجه ۱۰۰ میلیون دلاری، برای طیفی از سازندگان محتوا، که ۴۰ درصدشان برای اولین‌بار با یوتیوب همکاری می‌کنند، درآمدزا بوده است. این پلتفرم که فعلاً درآمد سازندگان محتوا را از مکان بودجه ۱۰۰ میلیون دلاری تامین کرده، در حال آزمایش بخش تبلیغات ویدئوهای کوتاه است که در صورت موفقیت می‌توان مجرای درآمدی جدیدی برای فعالان این حوزه باشد. بخش ویدئوهای کوتاه یوتیوب روزانه به‌طور میانگین ۳۰ میلیون بار دیده می‌شود. این پلتفرم در تلاش است با همکاری تولیدکنندگان محتوا به روند رشد خود ادامه دهد. یوتیوب سال گذشته قابلیت جدیدی به نام ویدئوی کوتاه (Shorts) را به عنوان پاسخی به افزایش میل کاربران به محتوای کوتاه ارایه کرد. حرکت یوتیوب، اولین مرجع مشهور محتوای ویدئویی، به سمت مسیری که اینستاگرام با قابلیت ریلز (Reels) و اسنپ با اسپاتلایت (Spotlight) در پیش گرفته بود اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسید. تمامی این شرکت‌ها با قابلیت‌های جدیدی تلاش می‌کنند همپای تیک‌تاک در این بازار در حال رشد حرکت کنند. اما عرضه محصولاتی که با تقلید از پلتفرم‌های دیگر ساخته می‌شوند گاهی به بن‌بست می‌خورد. به نظر می‌رسد شورتس به هدفش رسیده است. یوتیوب به تازگی اعلام کرد بخش ویدئوی کوتاه حالا با بیش از ۳۰ میلیارد بازدید روزانه بیش از چهار برابر نسبت به سال گذشته رشد کرده است. کوین فرگوسن، مسوول همکاری‌های خلاق بخش ویدئوی کوتاه، می‌گوید: «همچنان که به توسعه محصول ادامه می‌دهیم، این فرصت را داریم تا به رهبر واقعی این فضا تبدیل شویم و به این دلیل بر این موضوع باور دارم که ما نیازها و بازخورد تولیدکنندگان محتوا را در اولویت قرار داده‌ایم.» البته که یکی از نیازهای اصلی تولیدکنندگان محتوا، درآمدزایی است. بخش ویدئوی کوتاه در ابتدا با یک بودجه ۱۰۰ میلیون دلاری برای تولیدکنندگان محتوا آغاز به کار کرد. از بین محتواسازان این بخش، ۴۰ درصد برای اولین‌بار دریافت پول از یوتیوب را تجربه می‌کردند. فرگوسن می‌گوید: «از نظر ما این واقعاً هیجان‌انگیز است و ما داریم به نسل بعدی تولیدکنندگان محتوا پول می‌دهیم.» به گفته او، بودجه‌ای که در ابتدا برای بخش ویدئوی کوتاه در نظر گرفته شد، پلی است به سوی یک جریان پایدار درآمدی مثل توسعه کسب‌وکار تبلیغاتی این بخش که یوتیوب فعلاً در حال آزمایش آن است.» هنوز برنامه‌ای برای وارد کردن بخش ویدئوی کوتاه به طرح همکاری یوتیوب (YouTube Partner Program) نداریم. این طرح دروازه‌ای است که سازندگان محتوا برای درآمدزایی از کانال خود باید از آن عبور کنند. محتواسازان برای کسب تاییدیه این طرح باید حداقل یک هزار مشترک و چهار هزار ساعت زمان تماشا داشته باشند. اما در حال حاضر، زمان تماشای ویدئوی کوتاه شمارش نمی‌شود. یوتیوب قابلیت ویدئوی کوتاه را به عنوان ابزار دیگری در کنار VOD و پخش زنده بر اس دسترسی به مخاطبان وفادار در اختیار تولیدکنندگان محتوا قرار داده است. دور از تصور نیست که از این پس شاهد دسته‌ای از سازندگان محتوا باشیم که منحصراً بر بخش ویدئوی کوتاه این پلتفرم تمرکز دارند. بنابراین ایده خوبی است که یوتیوب پیش‌نیازهای درآمدزایی خاصی را برای بخش ویدئوی کوتاه در نظر بگیرد، به‌ویژه زمانی که تیک‌تاک هم در حال ارایه راه‌حل‌های جدیدی است تا جدا از بودجه این شرکت، راهی برای حمایت از تولیدکنندگان محتوا بسازد. به گفته فرگوسن، هنوز چیز خاصی در این رابطه معرفی نشده اما «ما در حال بررسی مجدد هستیم تا ببینیم به‌طور کلی بهترین راه درآمدزایی پایدار در این پلتفرم چیست.» فرگوسن در کنار فعالیت‌هایی که در زمینه درآمدزایی بخش ویدئوی کوتاه دارد در حال همکاری با سازندگان محتواست تا به ساخت قابلیت‌هایی برای این بخش بپردازد. فرگوسن مسوول گروه بخش ویدئوی کوتاه یوتیوب است. این گروه در تدارک موضوعاتی مثل مراسم‌ها، ورک‌شاپ‌ها و دسترسی زودهنگام به قابلیت‌های جدیدی برای منتخب تولیدکنندگان محتوا برمی‌آید و راه ارتباطی مستقیمی برای ارایه و گرفتن بازخورد از مدیران داخلی محسوب می‌شود. فرگوسن می‌گوید: «گاهی می‌شنویم که فلان پلتفرم این قابلیت را دارد و دوست داریم آن را به بخش ویدئوی کوتاه اضافه کنید. اما جالب اینجاست که به دلیل ماهیت چندفرمتی یوتیوب، بعضی درخواست‌ها و ایده‌هایی که دریافت می‌کنیم تنها در یوتیوب قابل اجرا هستند.» برای مثال، قابلیت رمیکس (Remix) که به تولیدکنندگان محتوا اجازه می‌دهد یک تا پنج ثانیه از ویدئوهای یوتیوب را ببُرند و در ویدئوهای کوتاه خود قرار دهند یکی از این قابلیت‌هاست. رمیکس شبیه به قابلیت دوخت ویدئو یا استیچینگ (Stitchking) تیک‌تاک است اما تجربه ساده‌ای را فراهم کرده و کاربران علاوه بر این ابزار، به حجم عظیم ویدئوهای یوتیوب هم دسترسی دارند. فرگوسن می‌گوید: «حجم محتوایی که این نوع داستان‌سرایی به وجود می‌آورد بی‌نظیر است. می‌بینیم که تولیدکنندگان محتوا، به ویدئویی که مثلاً پنج سال پیش برایشان هیجان‌انگیز بوده بار دیگر در بخش ویدئوی کوتاه جان دوباره می‌دهند.» تیک‌تاک بدون شک پادشاه بی‌چون‌وچرای ویدئوی کوتاه در فضای فعلی محسوب می‌شود اما فرگوسن از رقابت استقبال می‌کند و همچنان به آینده روشن بخش ویدئوی کوتاه یوتیوب باور دارد. او می‌گوید: «یک اکوسیستم نیرومند با فعالیت چندین بازیگر در فضای محتوای کوتاه چیز خوبی برای تولیدکنندگان محتواست و باعث پویایی ما می‌شود، به نظر من بسیاری از اوقات مردم محتوای کوتاه ویدئویی را مترادف با محتوای تیک‌تاکی تلقی می‌کنند. ما هنوز در ابتدای راه هستیم. ما این فرصت را داریم تا شکل و شمایل این فرمت را مثلاً با همکاری سازندگان محتوا و کاربران بهبود ببخشیم.»

موضوع مقابله با فحشا و هرزه‌نگاری کودکان در فضای مجازی به کنوانسیون حقوق کودک افزوده شده است

توافق برای صیانت از کودکان در فضای مجازی

لزوم صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی در سال‌های اخیر با فراگیری اینترنت در دنیا به یکی از موضوعات مورد توجه کشورها تبدیل شده است و اغلب کشورها بر این موضوع توافق دارند که باید با هرزه‌نگاری کودکان و نوجوانان در فضای مجازی مقابله شود. تا سال ۲۰۰۰ بیشترین تمرکز کشورها روی هرزه‌نگاری کودکان مربوط به آسیب‌هایی بود که می‌تواند به‌صورت مستقیم متوجه کودک شود، اما پس از آن دغدغه‌های حضور کودکان در فضای مجازی سبب شد تا موضوع مقابله با فحشا و هرزه‌نگاری کودکان در فضای مجازی در قالب یک پروتکل الحاقی به کنوانسیون حقوق کودک افزوده شود و ایران هم به این کنوانسیون پیوست. جوامع مختلف به صورت توسعه‌یافته یا محدود، مجموعه متنوعی از اقدامات مربوط به صیانت از کودکان در فضای مجازی را تدوین کردند. اتحادیه اروپا نیز به‌منظور بهره‌گیری بهتر کودکان از اینترنت، سند استراتژی «اینترنت بهتر برای کودک» را تدوین کرد که هدف آن ارایه مهارت‌ها و ابزارهای دیجیتالی به کودکان برای بهره‌مندی کامل و ایمن از اینترنت عنوان شده است. در این استراتژی، اتحادیه اروپا مجموعه‌ای از اقدامات را پیشنهاد می‌کند که نخستین گام آن تولید محتوای آنلاین خلاقانه و آموزشی برای کودکان و همچنین همرسانی تجربه‌های آنلاین مثبت برای کودکان خردسال است. در همین حال بهره‌گیری از تنظیمات حریم خصوصی متناسب با سن با استفاده از کنترل‌های والدین و همچنین توجه به رتبه‌بندی سنی و طبقه‌بندی محتوا، در زمره راهکارهای عملی سند راهبردی کمیسیون اروپا عنوان شده است. این سند که ملاک عمل تمامی کشورهای عضو این اتحادیه در خصوص سازوکارهای کنترل کودکان در فضای مجازی و اقدامات و راهکارهای پیش رو است، استفاده از ابزارهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری را برای مدیریت استفاده کودکان از اینترنت و دستگاه‌های هوشمند به والدین پیشنهاد می‌دهد تا سطح دسترسی کودک به اینترنت، برنامه‌ها و محتواهای مختلف و حتی درگاه‌های ورودی و خروجی را تنظیم و برای استفاده از ابزاری مانند تبلت یا گوشی‌های هوشمند، برنامه زمانی تعریف کنند. در همین حال کشورهای مختلف نظام‌های رده‌بندی سنی محتوا برای کودکان در فضای مجازی را تعریف کرده‌اند که از جمله می‌توان به نظام رده‌بندی ESRB در امریکا و نظام PEGI در اروپا برای بازی‌های دیجیتالی و نظام‌های رده‌بندی سنی فیلم و انیمیشن اشاره کرد. همانطور که در ایران نیز نظام اسرا برای بازی‌های دیجیتال وجود دارد. از سوی دیگر موضوع افزایش آگاهی و توانمندسازی کودکان و نوجوانان از طریق آموزش سواد دیجیتال و ایمنی آنلاین در دستور کار و سرفصل دروس مدارس بسیاری از کشورها از جمله مدارس اتحادیه اروپا قرار گرفته است. در ایران نیز سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی خردادماه ۱۴۰۰ در راستای تبیین الزامات و طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات و با هدف ساماندهی فضای مجازی کودک و ایجاد یک زیست بوم محافظت شده، به تصویب شورای عالی فضای مجازی رسید.

سیاست‌های کلان سند صیانت از کودکان در فضای مجازی چیست

سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی در راستای تبیین الزامات و طرح کلان و معماری شبکه ملی اطلاعات و با هدف انتقال بهره‌برداری از فضای مجازی و صیانت از خردسالان کودکان و نوجوانان تدوین و در ۱۷ خرداد ۱۴۰۰ به تصویب شورای عالی فضای مجازی رسید. در این سند سیاست‌های کلان و اقدامات کلان و تقسیم کار ملی دیده شده است تا هدف «فراهم‌سازی فضای مجازی ویژه خردسالان، کودکان و نوجوانان در چارچوب فرهنگ اسلامی-ایرانی برای استفاده مناسب از فضای مجازی و پیشگیری از آسیب‌های احتمالی آن» محقق شود. در این سند بر ایجاد محیط صیانت شده و تأمین زیست بومی بر بستر شبکه ملی اطلاعات با سطح مشخص و تعریف شده از دسترسی به اطلاعات، ارتباطات و خدمات بر حسب سن، جنس و دیگر ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی خردسال، کودک و نوجوان تاکید شده است. در بخش سیاست‌های کلان سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی، علاوه بر توسعه محیط‌های صیانت شده بر بستر شبکه ملی اطلاعات ویژه خردسالان، کودکان و نوجوانان با محتوای متنوع و جذاب و قابلیت پاسخگویی به نیازهای ضروری ارتباطی و محتوایی آنها، بر آگاه‌سازی، هوشیارسازی و توانمندسازی اولیا و مربیان و ایفای نقش محوری خانواده در هدایت، حمایت و مراقبت کودکان تاکید شده است. رده‌بندی کلیه محتوا و خدمات متناسب با سن، جنسیت و ویژگی‌های جسمی و فرهنگی و تأمین اطمینان و اعتماد و نیز تشویق ساماندهی و مشارکت محوری بخش غیر دولتی فعال در ارایه محتوا و خدمات سالم مفید و ایمن ویژه این قشر از دیگر سیاست‌های کلان این سند است. تشدید مقابله قضایی و انتظامی کارآمد با بزهکاران، مجرمان و تهدیدکنندگان امنیت خردسالان، کودکان و نوجوانان در فضای مجازی و همچنین ارتقای سواد فضای مجازی و مهارت افزایی به این قشر برای استفاده کارآمد و هدفمند از فضای مجازی و نیز مراقبت روانی و اجتماعی از آنها در برابر آسیب‌های ناشی از فضای مجازی از دیگر سیاست‌های کلان این سند به شمار می‌رود. در نهایت نیز این سند بر ساماندهی و مشارکت محوری بخش غیر دولتی و استفاده از ظرفیت نوجوانان در تولید و توزیع خدمات و محتوای سالم با ایجاد مشوق‌های لازم و جلوگیری از انحصار، توسعه همکاری‌های بین‌المللی در حوزه فضای مجازی سالم و مفید و ایجاد ساز و کار فنی و قانونی سلامت محتوا برای پیشگیری از مخاطرات تاکید کرده است.

تقسیم کار ملی برای صیانت از کودکان در فضای مجازی

اقدامات کلان و تقسیم کار ملی در سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی در ۶ محور دیده شده است که شامل «مدیریت و راهبری»، «ایجاد محیط صیانت شده»، «توسعه محتوا و خدمات رده بندی»، «حمایت و مراقبت»، «فرهنگ‌سازی و ارتقای سواد فضای مجازی» و «تعاملات بین‌المللی» می‌شود که به هر یک از دستگاه‌های مرتبط با این سند مسوولیت‌ها و وظایفی محول شده است. برای مثال در اقدام مربوط به «مدیریت و راهبری» به مرکز ملی فضای مجازی تکلیف شده که مدیریت کلان راهبری و تدوین الگوی عملیاتی و مقررات عمومی صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی را از طریق تشکیل کمیته‌ای با عضویت نمایندگانی از وزارتخانه‌های فرهنگ، آموزش و پرورش، ارتباطات، کار، اطلاعات، صنعت و قوه قضاییه، نیروی انتظامی، صدا و سیما، سازمان تبلیغات اسلامی، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، سازمان بسیج مستضعفین و اساتید دانشگاه و نمایندگان بخش خصوصی و اعضای حقیقی شورای عالی فضای مجازی پیش ببرد. در خصوص «ایجاد محیط صیانت شده» نیز وزارت ارتباطات مسوول ایجاد زیرساخت و خدمات پایه و پیشران ویژه برای محیط صیانت شده مجازی اعم از احراز هویت، امکان دسترسی طبقه‌بندی شده و امکان نظارت اولیا شده که باید این مسوولیت با همکاری نهادهای ذی ربط ظرف ۶ ماه عملیاتی می‌شد و اپراتورهای خدمات ارتباطی نیز برای توسعه زیرساخت و خدمات پایه ترغیب می‌شدند. در بخش «توسعه محتوا و خدمات رده‌بندی شده»، تأمین پایداری کسب و کار محتوا و خدمات مورد نیاز در محیط صیانت شده به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما تکلیف شده است. همچنین تدوین ضوابط و نصاب‌های اعتبارسنجی، ممیزی و نشان‌دار کردن محتوا و خدمات و ایجاد سامانه نظارت و رده‌بندی محتوا و خدمات برعهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است که باید با همکاری سازمان تبلیغات اسلامی، وزارت آموزش و پرورش و سازمان صدا و سیما آن را نهایی کند. حمایت از توسعه نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای بومی مورد نیاز محیط صیانت شده اعم از جویشگر ایمن، نرم‌افزارهای نظارت اولیا و تبلت‌های دانش‌آموزی نیز برعهده معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری با همکاری وزارتخانه‌های صنعت و ارتباطات است. حمایت از توسعه نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای بومی مورد نیاز محیط صیانت شده اعم از جویشگر ایمن، نرم‌افزارهای نظارت اولیا و تبلت‌های دانش‌آموزی نیز برعهده معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری با همکاری وزارتخانه‌های صنعت و ارتباطات است. طبق این سند تمامی سکوها و ارایه‌دهندگان محتوا و خدمات فضای مجازی مرتبط با کودک و نوجوان ملزم به ارایه خدمات در بستر محیط صیانت شده هستند که یک سال به آنها زمان داده شده است. همچنین به کارگیری نوجوانان مستعد و خلاق برای توسعه محتوا و خدمات مفید و سازنده از دیگر مسوولیت‌هایی است که در این سند برعهده وزارت آموزش و پرورش با همکاری سازمان بسیج مستضعفین، سازمان تبلیغات اسلامی، صدا و سیما و وزارت ارشاد سپرده شده است. در «حوزه حمایت و مراقبت» نیز در این سند بر توسعه نظام خدمات مشاوره و مددکاری به خانواده‌ها و نیز راه‌اندازی خط تماس مشاوره برخط و خط تماس اضطراری ویژه جرایم خردسالان، کودکان و نوجوانان در فضای مجازی تاکید شده است. همچنین تقویت دفتر حمایت از اطفال و نوجوانان قوه قضاییه و موظف بودن کلیه سکوها و ارایه‌دهندگان محتوا و خدمات فضای مجازی به نظارت، صیانت از داده‌ها، رده‌بندی و تفکیک محتوا و خدمات ویژه هر رده‌بندی سنی از دیگر تکالیف این سند است که بسیاری از دستگاه‌ها مبتنی بر آن وظایفی دارند. در بخش «تعاملات بین‌المللی» نیز تعامل موثر و هم افزا با کشورها، سرویس‌دهندگان خارجی و نهادهای بین‌المللی برای رعایت استانداردها و معیارهای جمهوری اسلامی به وزارت ارتباطات و با همکاری با وزارتخانه‌های امور خارجه، فرهنگ، صمت و قوه قضاییه سپرده شده است.

اجرای سند صیانت از کودکان در فضای مجازی در کجای راه است؟

در هفته جاری سومین جلسه کمیته راهبردی سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی به میزبانی وزارت آموزش و پرورش و با حضور عیسی زارع‌پور وزیر ارتباطات، ابوالحسن فیروزآبادی دبیر شورای عالی فضای مجازی و نمایندگان دستگاه‌ها و بخش خصوصی برگزار شد. آرش وکیلیان مسوول پیگیری اجرای سند صیانت از کودکان در فضای مجازی به تشریح روند برگزاری این جلسه و نیز آخرین وضعیت پیاده‌سازی این سند با توجه به گذشت یک سال از تصویب آن، پرداخت. وی با اشاره به برگزاری جلسات کمیته راهبردی سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی که با محوریت مرکز ملی فضای مجازی در جریان است، گفت: تعامل خوبی با وزارت آموزش و پرورش در خصوص بحث پرورش مربیانی که بتوانند با دانش‌آموزان در تعامل باشند و نیز به‌کارگیری دانش‌آموزان خبره‌ای که بتوانند در پیشبرد و طرح این موضوع کمک کنند، صورت گرفته است. وکیلیان با بیان اینکه مطابق گفته وزیر آموزش و پرورش، امکان فعالیت ۱۰۰ هزار نفر از معلمان و دانش‌آموزان خبره برای ترویج و آموزش صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی ایجاد شده است، ادامه داد: وزارت آموزش و پرورش همچنین قول داده است که در زمینه بازارسازی شرایط را برای دسترسی بخش خصوصی به بازار آموزش و پرورش ذیل قوانین و مقررات مصوب این وزارتخانه فراهم کند. وی با بیان اینکه این بازارسازی بر بستر شاد و سایر بسترهای ارایه خدمات می‌تواند بخشی از مشکلات اقتصادی این سند را حل کند، ادامه داد: وزارت آموزش و پرورش قول داده است که در اسرع وقت یک سری فعالیت‌ها را در پیشبرد این سند در حوزه ماموریت‌های خود انجام دهد. مسوول پیگیری اجرای سند صیانت از کودکان در فضای مجازی در مرکز ملی فضای مجازی با اشاره به اینکه بخشی از اقدامات این سند در سطح کارشناسی و مدیریت میانی تعریف شده است و جلسات متعددی نیز برای پیشبرد آن با دستگاه‌های ذیربط در حال برگزاری است، خاطرنشان کرد: در حال تعریف پروژه‌ای پژوهشی برای ترسیم وضعیت مطلوب در کشور هستیم. وکیلیان با بیان اینکه ما قبلاً وضعیت کشورهای دیگر را در خصوص صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی به صورت تطبیقی بررسی کرده‌ایم، ادامه داد: برای الگوی مطلوب کشورمان نیاز داریم که مطالعات عمیق‌تری انجام دهیم. بر این اساس این پروژه را مطابق با شاخص‌های فرهنگ اسلامی - ایرانی تعریف کرده‌ایم و اگر این نقشه راه تهیه شود به‌طور قطع، اجرای سند دقیق‌تر و کامل‌تر پیش خواهد رفت. وی با اشاره به مسوولیت‌های وزارت ارتباطات در بخش مدل دسترسی به محتوا و خدمات، به ایجاد زیست بوم «بومینو» توسط یکی از اپراتورها و نیز اقدامات سایر اپراتورهای برای ایجاد محیط‌های مدیریت دسترسی ویژه خانواده‌ها اشاره کرد و گفت: خانواده‌ها می‌توانند متناسب با سن فرزندشان از این محیط‌ها استفاده کنند. این مقام مسوول در مرکز ملی فضای مجازی با اشاره به اینکه هم‌اکنون سیم کارت کودکان نیز به عنوان یکی از مدل‌های خدمات صیانت شده در دسترس خانواده‌ها قرار دارد، گفت: البته این خدمت، بهینه‌ترین محسوب نمی‌شود و نمی‌تواند فراگیر باشد. چرا که سیم کارت را کسانی خریداری می‌کنند که بتوانند گوشی جدا برای فرزند خود تهیه کنند. اما بسیاری از خانواده‌ها بضاعت اقتصادی آن را ندارند. بنابراین مدل‌های دیگر خدمات دسترسی نیز در این سند تعریف شده که لزوماً روی سیم کارت مجزا ارایه نمی‌شود.

برش

اقدامات کلان و تقسیم کار ملی در سند صیانت از کودکان و نوجوانان در فضای مجازی در ۶ محور دیده شده است که شامل «مدیریت و راهبری»، «ایجاد محیط صیانت شده»، «توسعه محتوا و خدمات رده بندی»، «حمایت و مراقبت»، «فرهنگ‌سازی و ارتقای سواد فضای مجازی» و «تعاملات بین‌المللی» می‌شود که به هر یک از دستگاه‌های مرتبط با این سند مسوولیت‌ها و وظایفی محول شده است.

اینستاگرام روی قابلیت افزودن چندین لینک به بخش بیو کار می‌کند

اینستاگرام در حال حاضر فقط اجازه نمایش یک لینک را در پروفایل کاربران می‌دهد. در نتیجه، حالا سایت‌های زیادی به وجود آمده‌اند که مجموعه لینک‌های مورد نیاز صفحات اینستاگرام را ذخیره کرده و به کاربر نشان می‌دهند. ولی این شبکه اجتماعی حالا مشغول کار روی سیستمی برای نمایش چند لینک در بخش Bio است. اینستاگرام چندوقتی است که آزمایش داخلی روی این ویژگی را شروع کرده تا محدودیت نمایش یک لینک در بیو را از بین ببرد. «الساندرو پالوزی»، توسعه‌دهنده موبایل قبلا در ماه اکتبر در صفحه توییتر خود گفته بود که این شرکت در حال کار روی قابلیت افزودن چند لینک صفحه پروفایل است. او در ماه‌های اخیر مدام اطلاعات بیشتری را در این باره به اشتراک گذاشته و اخیرا در پستی نشان داده که علاوه بر امکان افزودن تعدادی زیادی لینک، می‌توان صفحه اینستاگرام را به فیسبوک وصل کرد. اینستاگرام تاریخ عرضه این قابلیت را اعلام نکرد. سخنگوی متا هم در ایمیلی تایید کرده که توییت‌های پالوزی نمونه اولیه این قابلیت را نشان می‌دهد. با این حال، ظاهرا در حال حاضر هیچ نسخه‌ای از این ویژگی به‌صورت عمومی در دست آزمایش قرار ندارد. این شرکت فعلا اطلاعات بیشتری درباره این پروتوتایپ یا زمان آغاز آزمایش‌های عمومی منتشر نکرده است. اینستاگرام چندوقت پیش اعمال تغییرات در بخش بیو را آغاز کرد و گزینه‌هایی مثل ViewShop و Reserve را در اختیار محتواسازان و کسب و کارهای کوچک قرار داد. این شرکت پارسال هم قابلیت افزودن لینک در استوری را برای همه کاربران فعال کرد. قابلیت افزودن چندین لینک به بخش بیو به محتواسازان اجازه می‌دهد راحت‌تر درآمدزایی داشته باشند. آنها در حال حاضر مجبورند لینک‌های خود را به دقت انتخاب یا از سرویس‌هایی استفاده کنند که چند لینک را نمایش می‌دهد. از جمله این سرویس‌ها می‌توان به Linktree اشاره کرده که ظاهرا ارزش آن از ۱.۳ میلیارد دلار فراتر رفته است. اما در آینده این امکان برای خود کاربران فراهم خواهد شد تا بتوانند با اشتراک‌گذاری چندین لینک به راحتی درآمدزایی داشته باشند.

دنیای فناوری

توییتر چینی یک حساب کاربری ناقض قوانین را مسدود کرد

جیمز لیانگ یکی از کارآفرینان بزرگ چین که استراتژی «کووید صفر» دولت این کشور را زیر سوال برده بود، از پست محتوا در ویبو منع شده است. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از رویترز، شبکه اجتماعی مذکور لیانگ (یکی از بنیانگذاران وب سایت Trip.com) را به نقض قوانینش متهم کرده است. ویبو که پلتفرمی مشابه توییتر است دقیقاً به قانون نقض شده اشاره نکرده و هنوز مشخص نیست ممنوعیت لیانگ از چه زمان آغاز شده است. البته روز گذشته کاربران آنلاین متوجه تغییراتی در حساب کاربری لیانگ با ۸۱۷ هزار فالوئر شدند. وی یکی از بنیانگذاران و مدیر اجرایی بزرگ‌ترین پلتفرم سفر در چین است. اکنون در حساب کاربری ویبو وی بیانیه‌ای دیده می‌شود مبنی بر آنکه کاربر به دلیل نقض قوانین و مقررات مرتبط مسدود شده است. هفته گذشته لینگ متنی در حساب کاربری وی چت یک موسسه به نام Center for China منتشر و در آن به این موضوع پرداخته بود که سیاست‌های محتاطانه جلوگیری از انتشار اپیدمی ممکن است به اقتصاد و زندگی مردم آسیب برساند. این پست بعدا حذف شد. مقامات چین نسبت به سیاست‌های کووید صفر حساسیت زیادی دارند و اقدامات سختگیرانه‌تری برای کنترل شیوع این ویروس اتخاذ کرده‌اند. همچنین آنها تهدید کرده‌اند اقداماتی علیه مخالفان این روش نیز اتخاذ می‌کنند. چین ادعا می‌کند مجبور به اتخاذ استراتژی کووید صفر است زیرا کاهش محدودیت‌ها به تعداد زیاد مرگ و میر و فشار زیاد بر سیستم پزشکی منجر می‌شود.

عملکرد کروم برای مسدودسازی سایت‌های فیشینگ ضعیف است

سازمان حمایت از مصرف‌کننده در انگلیس ادعا می‌کند مرورگر وب کروم کاربران را از بازدید فقط یک چهارم سایت‌های مشکوک فیشینگ باز می‌دارد. به گزارش مهر به نقل از پرس اسوسیشن، این گروه حمایت از مصرف‌کننده ادعا می‌کند تحقیقی درباره آدرس‌های وب ۸۰۰ سایت فیشینگ تازه کشف شده، نشان داد گوگل کروم در رایانه‌های مجهز به نرم افزار ویندوز ۲۸ درصد و در رایانه‌های مک اپل فقط ۲۵ درصد سایت‌های مذکور را حذف می‌کند. سازمان مذکور ادعا می‌کند همین تست را در مرورگرهای وب دیگر انجام داده که میان آنها موزیلا (متعلق به فایرفاکس) بهترین عملکرد را داشت و در رایانه‌های مجهز به ویندوز ۸۵ درصد و در رایانه‌های مک ۷۸ درصد وب سایت‌های فیشینگ را مسدود می‌کند در عملیات فیشینگ مجرمان سایبری پیامی را نشان می‌دهند تا کاربران را وادار به کلیک روی لینکی با وب سایت جعلی کنند. در این وب سایت ویروس‌ها روی دستگاه نصب می‌شود یا از افراد خواسته می‌شود اطلاعات خصوصی‌شان را فاش کنند. به این ترتیب اطلاعات مالی یا حساب‌های بانکی آنلاین فاش می‌شود. سخنگوی گوگل در واکنش به این یافته‌ها گفته اظهارنظر در این باره سخت است زیرا محتوای اندکی درباره روش تهیه گزارش وجود دارد و تا زمانی که گزارش کامل شرکت بررسی نشود، شرکت نمی‌تواند صحت اطلاعات را تایید کند. کلاهبرداری‌های فیشینگ به شکل ایمیل، پیامک و پیام‌های مستقیم در شبکه‌های اجتماعی ظاهر می‌شوند. مرکز ملی امنیت سایبری انگلیس برای مقابله با کلاهبرداری‌های فیشینگ به افراد توصیه می‌کند تا قبل از کلیک روی هر لینک ارسالی با دقت کلیک کنند.

ادامه از صفحه اول

احتمال توافق با ایران بسیار ضعیف است

اقدامات ضدایرانی امریکا نظیر کودتای ۲۸ مرداد و حمایت از عراق در جنگ تحمیلی اشاره کرد. نماینده امریکا در امور ایران، ضمن تکرار ادعاهای اثبات نشده گفت «به دلیل مطالبات زیاده‌خواهانه ایران» شانس شکست مذاکرات وین بیشتر از اتمام موفقیت‌آمیز آن است. یکی از سناتورهای موافق برجام گفت ترامپ از برجام خارج شد و برای جلوگیری از بازگشت آسان به این توافق، مسیر بازگشت را مین‌گذاری کرد.

رابرت مالی در پاسخ به سوال یک سناتور که درباره گزینه نظامی برای جلوگیری از برنامه هسته‌ای ایران پرسیده بود گفت: «همان طور که موقع جواب به سوال سناتور مورفی گفتم، حمله نظامی پاسخ برنامه هسته‌ای ایران نیست.»

نماینده امریکا در امور ایران با بیان اینکه چین اصلی‌ترین خریدار نفت ایران است گفت که امریکا همه تحریم‌ها علیه ایران را اجرا کرده است.

رابرت مالی به شکست فشار حداکثری علیه ایران هم اشاره کرد و گفت: «فشار حداکثری دولت قبلی به جای متقاعد کردن آنها به دادن امتیاز آنها را به سمت تحریکات حداکثری سوق داد. ایران و گروه‌های مسلح تحت حمایت آنها حملات‌شان به شریکان‌مان در خلیج [فارس] و نیروهای خودمان را افزایش دادند. همان طور که وزیر خارجه بلینکن اشاره کرد حملات شبه‌نظامیان تحت حمایت ایران بین سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰ نزدیک به ۴۰۰ درصد افزایش داشت.»

اخبار

تهاتر کالایی با روسیه

در جریان دیدار رییس سازمان توسعه تجارت با رییس مرکز توسعه صادرات روسیه طرح تهاتر کالا میان دو کشور بررسی شد. در این دیدار بنا شد دو طرف یک نقشه راه همکاری‌های مشترک و رفع موانع گمرکی، تعدیل قوانین گمرکی، سرمایه‌گذاری‌های مشترک، مبادلات و تعاملات مالی و همچنین توسعه روابط بانکی را در دستور کار قرار دهند. در این دیدار علیرضا پیمان پاک از لزوم تهیه یک سازوکار مشخص برای معرفی شرکت‌ها و تجار دو کشور به یکدیگر برای افزایش همکاری‌ها خبر داد که این موضوع مورد استقبال نماینده روسیه نیز قرار گرفت. پیمان پاک در این زمینه گفت: آشنایی تجار با یکدیگر دارای اهمیت زیادی است چون با وجود روابط سیاسی از نظر تجاری شناخت و آشنایی میان دو کشور وجود ندارد. همچنین برگزاری نمایشگاه‌های مشترک می‌تواند به توسعه همکاری‌های دوجانبه کمک کند. رییس سازمان توسعه تجارت از آمادگی توسعه همکاری‌های صندوق توسعه ضمانت صادرات در این زمینه سخن گفت و افزود: پیش‌بینی می‌شود به زودی یک سند همکاری مشترک در این زمینه نهایی شود. همچنین بحث خرید کشتی، لکوموتیو و کشنده از روسیه نیز جزو مسائلی است که می‌تواند در دستور کار قرار بگیرد و ایران آمادگی دارد در حوزه محصولات با روسیه سرمایه‌گذاری‌های مشترک داشته باشد همچنین در این نشست نماینده روسیه نیز از آمادگی شرکت‌های روسی برای سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد و تجاری ایران خبر داد و اظهار کرد: می‌توان از گزینه تهاتر کالا میان دو کشور نیز استقبال کرد همچنین روسیه آماده واردات تولیدات و محصولات مصالح ساختمانی ایران است و ما به دنبال یک تجارت مستقیم و بدون واسطه با ایران هستیم. وی با اشاره به فراهم بودن مقدمات تهاتر کالا با روسیه اظهار کرد: ما در حال حاضر با چین حدود پنج میلیارد دلار تهاتر کالا داریم. همچنین این موضوع با پاکستان، عمان، کوبا، ترکیه و ونزوئلا نیز در دستور کار قرار دارد که می‌توان با روسیه نیز همین سیاست را در دستور کار قرار داد.

تقاضا برای خرید نان سنتی افزایش یافت

مدیر کل غله و خدمات بازرگانی استان تهران گفت: بعد از افزایش نرخ گندم صنف و صنعت قیمت نان فانتزی روند صعودی به خود گرفت از این رو بخشی از نیاز مردم که با این نان‌ها تامین می‌شد به سمت نان‌های سنتی سرازیر شدند. عباس ارشدی مدیر کل غله و خدمات بازرگانی استان تهران، در گفت‌وگو با ایلنا، در پاسخ به این پرسش که چرا این روزها شاهد صف‌های طولانی درب نانوایان تهران هستیم؟ گفت: بعد از اعلام رسمی آزادسازی یارانه‌ها اولین شوک به صنف نانوایان وارد شد. وی تاکید کرد: بعد از ورود دولت و اعلام این خبر که یارانه آرد، نان و گندم مانند روال سابق داده می‌شود فشارها به صنف نانوایان کاهشی شد. این مقام مسوول با اشاره به آزادسازی نرخ نان‌های حجیم و نیمه حجیم، گفت: نان‌های فانتزی بخشی از نیاز خانوارها را تامین می‌کردند و اگر خانواده‌ای به نان خارج از ساعت کاری نانوایان سنتی احتیاج داشت از این واحدها تامین نیاز می‌کرد. به گفته ارشدی؛ بعد از افزایش نرخ گندم صنف و صنعت قیمت نان فانتزی روند صعودی به خود گرفت از این رو بخشی از نیاز مردم که با این نان‌ها تامین می‌شد به سمت نان‌های سنتی سرازیر شدند. وی خاطرنشان کرد: شرکت غله تهران با هدف تعادل در تقاضا، نانوایانی که در سطح شهرستان تهران با مشکل آرد مواجه بودند به آنها آرد تزریق کرد تا ساعت کاری خبازان افزایش پیدا کند و به نظر می‌رسد با دنبال کردن این سیاست آرامش در سطح بازار و خبازان بازگشته است. مدیر کل غله و خدمات بازرگانی استان تهران تاکید کرد: دولت بر نحوه اعطای یارانه گندم دقت نظر زیادی دارد تا یارانه مستقیم به دست مردم برسد و رقابت را بین نانوایان ایجاد کند که شاهد کم‌فروشی، خروج آرد از شبکه و گران‌فروشی نباشیم. ارشدی کاهش ساعت کاری نانوایان را تایید نکرد و افزود: ممکن است برخی واحدهای متخلف ساعت کاری خود را کاهش داده باشند چرا که تفاوت قیمت آرد دولتی و آرد آزاد زیاد شده است و بخشی از آرد دولتی با کاهش ساعت کاری خبازان از آنجا خارج می‌شود؛ اما نظارت‌ها افزایش پیدا کرده و در نتیجه بازار آرام شده است. این مقام مسوول در پاسخ به این پرسش که برخی از شنیده‌ها حکایت از این دارد که برخی نانوایان قصد تعطیلی به همین دلیل ساعت کاری خود را تقلیل دادند؟ گفت: این پیامک جعلی است و افراد معاند آن را اشاعه دادند و نانوایان در تهران برنامه‌ای برای تعطیلی ندارند. همچنین در این رابطه اصغر پابرجا رییس اتحادیه نانوایان سنگکی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا، درباره چرایی صف‌های طولانی نانوایان، گفت: دلیل صف‌های طولانی نان برای فعالان این حوزه نیز روشن نیست و ساعت کاری نانوایان تغییر نکرده است و جلسات ما در کارگروه استان در این زمینه منتج به نتیجه نشد. وی ادامه داد: نمی‌دانم مردم تصور می‌کنند نان قرار است کم شود یا با منطق‌های دیگر مقدار خرید نان خود را افزایش داده‌اند این در حالی است که نانوایان کار خود را می‌کنند و صف نان در مناطق جنوبی استان طولانی شده است.

ثبت سفارش ۲ ماهه امسال آیفون برابر کل ۱۴۰۰

علیرضا پیمان پاک رییس سازمان توسعه تجارت در حاشیه همایش مشترک بازرگانی ایران و روسیه در جمع خبرنگاران، گفت: قرار نیست ارز یارانه‌دار برای واردات کالاهای لوکس و مصرفی مانند گوشی تلفن همراه آیفون اختصاص یابد، در عین حال امسال در دو ماه اول بیش از کل نیاز کشور در سال گذشته ثبت سفارش برای واردات گوشی آیفون انجام گرفته است. بنابراین مردم نگران نباشند و به اندازه از نوع محصول وارد خواهد شد و فریب فضاسازی برخی از دلالان و واردکنندگان مبنی بر ممنوعیت واردات گوشی آیفون را نخورند.

محورهای همکاری با روسیه از سوی مقامات ایرانی و روسی تشریح شد

امتیاز جدید روسیه به تجار ایرانی

شبکه شبه سوییفت بین ایران و روسیه در حال تکمیل است

تعادل | نشست تجاری ایران و روسیه با حضور بخش خصوصی و مقامات دولتی برگزار شد. در این همایش، الکساندر نوواک، معاون نخست‌وزیر فدراسیون روسیه از کاهش برخی محدودیت‌های وارداتی از سوی این کشور خبر داد و یادآور شد که بخشی از بازار خالی مانده روسیه که ناشی از تحریم‌های اخیر علیه این کشور است، از طریق محصولات ایرانی قابل تامین خواهد بود. همچنین رییس سازمان توسعه تجارت ایران از امضای توافق‌نامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا طی مهرماه امسال خبر داد و در رابطه با گشایش‌های بانکی میان ایران و روسیه، خبر داد که ایجاد سیستم شبه‌سوئیفت میان دو کشور در حال تکمیل و پیگیری است.

تشریح محورهای همکاری با روسیه

رییس اتاق بازرگانی تهران در همایش مشترک تجاری ایران و فدراسیون روسیه که روز گذشته برگزار شد، گفت: برای افزایش مبادلات تجاری دو کشور ایران و روسیه در فاز اول حجم تجارت دو کشور به ۱۰ میلیارد دلار افزایش می‌یابد و در فاز دوم توسعه این روابط، تجارت به ۲۰ میلیارد دلار افزایش خواهد یافت. مسعود خوانساری با اشاره به منافع مشترک بین ایران و آسیای مرکزی و میانه و منطقه اوراسیا افزود: تحریم‌های غیرقانونی غرب علیه روسیه زمینه‌ای را فراهم کرده، که این کشور همکاری با ایران را برای خنثی‌سازی تحریم‌ها گسترش دهد. همچنین کاهش نقش دلار در مبادلات تجاری بین ایران و روسیه از زمینه‌های مهم افزایش همکاری تجاری بین دو کشور به شمار می‌رود. خوانساری ادامه داد: زمینه همکاری تجاری بین روسیه و ایران در زمینه دارو، اقلام پزشکی، مواد غذایی، دانه‌های روغنی است. همچنین توسعه کانتینرهای یخچالی و خطوط کشتیرانی از جمله زمینه‌های توسعه مناسبات بین دو کشور به شمار می‌رود. وی همچنین گفت: اتصال خطوط ریلی ایران به روسیه از طریق ترکمنستان و قزاقستان و گسترش مبادلات کالای ترانزیتی و همچنین فعالیت گمرکی در ضلع جنوبی روسیه با ایران از زمینه‌های همکاری تجاری بین دو کشور به شمار می‌رود. خوانساری اضافه کرد: بعد از سفر آقای رییسی به روسیه و به ویژه بعد از مناقشات اوکراین با روسیه، زمینه همکاری بیشتر ایران و روسیه فراهم شده است.

کاهش محدودیت‌های واردات از سوی روسیه

معاون نخست‌وزیر فدراسیون روسیه در این رویداد، از برنامه‌ریزی تجاری روسیه برای توسعه ۱۰ درصدی مبادلات بازرگانی با ایران طی سال ۲۰۲۲ در مقایسه با حجم تبادلات سال گذشته خبر داد. الکساندر نوواک با بیان اینکه دولت روسیه در پی شرایط پیش آمده برای این کشور طی ماه‌های اخیر و اعمال برخی تحریم‌ها از سوی دولت‌های غربی، به دنبال تقویب اقتصاد داخلی و گسترش همکاری‌های تجاری با کشورهای همسایه است، به افزایش ۱۵ درصدی واردات این کشور از اتحادیه اوراسیا اشاره کرد و گفت: از جمله سیاست‌های روسیه در شرایط کنونی، تسهیل واردات محصولات مورد نیاز این کشور است و بسته‌های مالی و بودجه اضافی برای برخی مناطق روسیه به منظور توسعه زیرساخت‌های اقتصادی در این مناطق تصویب شده است. وی با این توضیح که دولت روسیه اقداماتی در راستای حمایت بیشتر از تجارت و کسب‌وکارها در این کشور در دست اجرا دارد، افزود: تصویب قوانین جدید برای تسهیل در واردات برخی محصولات مورد نیاز روسیه از جمله تجهیزات پزشکی، مواد اولیه برخی صنایع و همچنین خدمات مربوط به ساخت و مهندسی، از دیگر اقداماتی است که از سوی دولت فدراسیون روسیه به اجرا گذاشته شده است. معاون نخست‌وزیر روسیه سپس با یادآوری اینکه به دنبال اعمال تحریم‌های علیه روسیه، حجم زیادی از کمبودها و نواقص در بازار روسیه نمایان شده است، افزود: ما به دنبال آن هستیم تا ظرفیت‌های خالی در بازار روسیه توسط محصولات و تولیدات ایران پر شود. نوواک با تاکید دوباره بر اینکه، فدراسیون روسیه محدودیت‌های مربوط به واردات که تا پیش از تحریم‌ها علیه این کشور، برقرار بود را کاهش داده است، افزود: در زمینه تبادلات مالی و پولی، مقررات تضمین شده‌ای در روسیه به اجرا در آمده است که در همکاری با ایران قابل پیاده‌سازی است. خانم ورونیکا نیکی‌شینا، رییس مرکز صادرات روسیه نیز در این همایش، در سخنانی با اشاره به اینکه یکی از اولویت‌های کاری این مرکز، توسعه روابط تجاری روسیه با ایران است، از بازگشایی دفتر نمایندگی مرکز صادرات روسیه در تهران طی آینده‌ای نزدیک و همچنین از آمادگی این مرکز برای راه‌اندازی پاویون دایمی تولیدات ساخت روسیه، در ایران خبر داد.

کارگروهی برای توسعه تجاری با روسیه

محمدصادق مفتح امروز در همایش مشترک تجاری ایران و روسیه با بیان اینکه کارگروه ویژه‌ای در سازمان توسعه تجارت برای بررسی حل مشکلات بازرگانی بین دو کشور تشکیل شده است، گفت: در این همایش تسهیل ارتباطات مالی، بانکی، رفع موانع گمرکی، دیپلماسی تجاری و تسهیل نتایج آزمایشگاه‌ها و تسهیل فرایند ثبتی و برقراری ارتباط مستقیم بین فعالان دو کشور دنبال می‌شود. وی گفت: ایران می‌تواند به هاب منطقه‌ای تبدیل شود و در بخش خدمات فنی و مهندسی پیشرفت‌های قابل توجهی داشته است و در کشورهای مختلف پروژه‌های بزرگ خدمات فنی و مهندسی اجرا کرده است. همچنین یکی از زمینه‌های توسعه همکاری بین ایران و روسیه را در زمینه تجارت و غذایی، کشاورزی، مصالح ساختمانی، پتروشیمی، منسوجات، خودرو و قطعات خودرو و خدمات فنی و مهندسی است. مفتح تصریح کرد: از پروژه‌های مشترک سرمایه‌گذاری بین دو کشور استقبال می‌کنیم و همچنین تسهیل‌گری در زمینه سرمایه‌گذاری در نفت، گاز و پتروشیمی انجام می‌شود. رییس سازمان توسعه تجارت ایران هم در این همایش، عدم شناخت کافی متقابل تجار و بنگاه‌های دو کشور را یکی از معضلات پیش روی توسعه مناسبات اقتصادی دو طرف عنوان کرد و گفت: طی سال‌های گذشته تاکنون، روابط تجار ایران و روسیه، از طریق فعالان اقتصادی دیگر کشورها از جمله جمهوری آذربایجان شکل گرفته که باید با حذف واسطه‌ها، ارتباط مستقیم میان تجار و شرکت‌های دو کشور را فراهم کرد و در این رابطه، سازمان توسعه تجارت ایران و نهاد متناظر آن در روسیه، می‌توانند ایفای نقش مهمی داشته باشند. علیرضا پیمان پاک، با اشاره به تلاش دولت‌های ایران و روسیه برای گسترش مناسبات و رفع موانع موجود در همکاری‌های اقتصادی مشترک میان تجار ایرانی و روسی، افزود: مذاکرات مربوط به توافق‌نامه تجارت آزاد اوراسیا از سوی ایران و کشورهای طرف مذاکره در این اتحادیه تسریع شده است و به این ترتیب، ابتدای نیمه دوم امسال، موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا به امضا خواهد رسید. معاون وزیر صمت سپس با تاکید بر توسعه همکاری‌های ایران و روسیه در حوزه لجستیک و گمرکی، از انجام برخی مذاکرات در زمینه همکاری‌های پولی و بانکی میان دو کشور خبر داد و افزود: مذاکرات خوبی میان دو طرف در زمینه بیمه تجارت متقابل صورت گرفته است و به زودی توافق‌نامه همکاری در حوزه صندوق‌های ضمانت میان ایران و روسیه به امضا می‌رسد. پیمان پاک همچنین با اشاره به شکل‌گیری برخی تعاملات و همکاری‌ها میان بانک مرکزی دو کشور ایران و روسیه، افزود: به زودی نظام حرفه‌ای بین بانکی میان دو کشور فعال خواهد شد و ایجاد سیستم شبه‌سوئیفت میان ایران و روسیه نیز در حال پیگیری است.

نباید اشتباهات گذشته را تکرار کنیم

همچنین لوان جاگاریان، سفیر روسیه در ایران نیز با اشاره به اینکه انتظار می‌رود پس از سفر اخیر رییس جمهوری ایران به روسیه فصل جدیدی در روابط دو کشور گشوده شود، گفت که پس از اجرایی شدن برجام، رفت‌وآمدهای متعددی میان استان‌های مختلف دو کشور صورت گرفت و قراردادهایی نیز میان دو طرف به امضا رسید؛ اما متاسفانه اغلب این قراردادها اجرایی نشد و به نحوی توافقات به فراموشی سپرده شد. او در بخش دیگری از سخنانش گفت: ما نباید اشتباهات گذشته را تکرار کنیم؛ این موضوع باید مورد توجه قرار گیرد که استان‌های ایران و روسیه دارای ظرفیت بسیاری برای توسعه مراودات هستند و باید از این ظرفیت‌ها برای ارتقا سطح مناسبات بهره گرفت. جاگاریان در ادامه از آمادگی سفارت روسیه در ایران برای کمک به تجار ایرانی برای ورود به بازار روسیه و همکاری با شرکت‌های این کشور سخن گفت.

دعوت روس‌ها برای سرمایه‌گذاری در ایران

در ادامه مهدی صفری، معاون دیپلماسی اقتصادی وزیر امور خارجه، با بیان اینکه در ماه‌های اخیر تعامل خوبی بین مقامات دو کشور صورت گرفته است، اظهار کرد: با سرمایه‌گذاری مشترک و استفاده از ظرفیت‌های خالی دو کشور می‌توان، تجارت بین ایران و روسیه را توسعه داد. جمهوری اسلامی اهتمام ویژه‌ای به توسعه روابط بین کشورهای همسایه دارد و از جمله گسترش روابط تجاری با روسیه جایگاه مناسبی در سیاست‌های ما دارد. وی ضمن اعلام آمادگی وزارت امور خارجه برای تسهیل در ارتباطات تجاری بین ایران و روسیه، افزود: زمینه فعالیت سرمایه‌گذاران روسیه در ایران برای تولید کالا و خدمت و صادرات به کشورهای همسایه فراهم است. کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه نیز طی سخنانی، با بیان اینکه اراده دولت‌ها در ایران و فدراسیون روسیه، بر گسترش روابط اقتصادی و تجاری شکل گرفته است، به برخی موانع موجود پیش روی توسعه مناسبات اشاره کرد و از آن جمله، ترانزیت را یکی از آن موارد دانست که به گفته وی، دو کشور باید هرچه سریع‌تر گشایش‌هایی در این حوزه ایجاد کنند. وی با اشاره به اینکه ارتباط زمینی میان ایران و روسیه از طریق کشور جمهوری آذربایجان و مرز سامور در این کشور، برقرار است، تصریح کرد که این مرز را باید توسعه داد تا از شلوغی کامیون‌های در حال تردد میان این دو بازار، کاسته شود.

نیاز ایران به واردات ۲۵ میلیون تن غلات

رییس کمیسیون کشاورزی و صنایع تبدیلی اتاق تهران هم موضوع سخنان خود را به فرصت‌های موجود در تجارت غلات میان ایران و روسیه اختصاص داد. کاوه زرگران، با اشاره به اینکه تولید غلات در ایران به دلیل شرایط جوی کاهشی بوده است، گفت که به دلیل کاهش بارندگی‌ها، ایران در سال گذشته ۲۲ میلیون تن غلات وارد کرده است. او در ادامه با اشاره به برخی پیش بینی‌ها مبنی بر نیاز به واردات حداقل ۷ میلیون تن گندم طی امسال، گفت: میزان مصرف جو در ایران به‌طور میانگین حدود ۶،۵ میلیون تن است که پیش بینی می‌شود امسال ۴،۵ میلیون تن جو وارد شود. در حالی که میزان واردات سال گذشته در این بخش حدود ۳،۳ میلیون تن بود. زرگران همچنین با اشاره به اینکه احتمالا بیشترین حجم واردات مربوط به ذرت به میزان ۱۰ میلیون تن باشد، افزود: نیاز ایران به واردات غله و دانه‌های روغنی طی امسال، حدود ۲۵ میلیون تن برآورد می‌شود و به نظر می‌رسد که هیات روسی حاضر در ایران بتوانند در تامین آن موثر واقع شوند. اگرچه ایران منتظر نمی‌ماند و بخشی از این اقلام مورد نیاز به صورت پیش خرید تامین شده است. اما مبادله غلات مورد نیاز ایران می‌تواند سطح تجارت دو کشور را ارتقا دهد.

نرخ حاشیه بازار به گمرک رسید

دلار ۴۲۰۰ تومانی از حقوق ورودی کالاها خط خورد

با ابلاغ گمرک ایران، نرخ ۴۲۰۰ تومان از محاسبه حقوق ورودی کنار رفت و نرخ ETS نرخ نزدیک به بازار جایگزین آن شد. با ابلاغ بخشنامه‌ای از سوی دفتر واردات گمرک ایران به گمرک‌های اجرایی، جزییات تکلیف قانون بودجه در راستای تغییر مبنای محاسباتی حقوق ورودی اعلام شده است. این در حالی است که در نیمه فروردین ماه امسال و با ابلاغ قانون بودجه، گمرک ایران از حوزه فناوری اطلاعات و امنیت فضای مجازی خود خواسته بود که با توجه به الزام قانون بودجه، برای اعمال نرخ ETS در سامانه جامع گمرکی جهت محاسبه ارزش گمرکی کالای وارداتی اقدام کند. بعد از آن مقرر شد که جهت کاهش آثار تورمی این تغییر، سود بازرگانی و حقوق گمرکی کالاهای غیراساسی نیز کاهش پیدا کند. بر این اساس در نیمه اردیبهشت ماه، سود بازرگانی و تعرفه ۴۴۰ ردیف کالا کاهش پیدا کرد ولی کاهش حقوق گمرکی سایر کالاها که وعده آن داده شده بود، گفته شد که در دستور کار قرار دارد. ابلاغ اخیر گمرک نشان می‌دهد که عملا مبنای محاسبات در حقوق ورودی واردات از ۴۲۰۰ به نرخ سامانه معاملات الکترونیک (ETS) تغییر کرده و اصلاحات سود بازرگانی و تعرفه‌ای که توسط هیات وزیران مصوب و ابلاغ شده بود در دستور کار قرار گرفته است. طبق این بخشنامه حقوق گمرکی چهار درصد کالاهای اساسی، دارو، تجهیزات و ملزومات پزشکی و همچنین نهاده‌های کشاورزی و دامی نیز به یک درصد کاهش پیدا می‌کند. اما در بند ۴ بخشنامه ابلاغی به گمرک‌های اجرایی تاکید شده که با توجه به لازم الاجرا بودن احکام قانون بودجه و مفاد تصویب نامه ابلاغی از اول فروردین ماه ۱۴۰۱، در خصوص کالاهای اظهار و ترخیص شده از ابتدای امسال با احتساب نرخ ارز سامانه معاملات الکترونیک و تغییرات حقوق ورودی بر اساس ماده (۱۳۵) قانون امور گمرکی نسبت به بررسی و صدور مطالبه نامه کسر دریافتی اقدام کنند. بدیهی است کالاهای اظهار شده تا تاریخ صدور این بخشنامه مشمول اعمال جریمه موضوع ماده ۱۰۸ قانون امور گمرکی نخواهد شد. همانطور که پیش‌تر اعلام شده بود باید برای کالاهایی که از ابتدای امسال اظهار و ترخیص شده‌اند، تجار اختلاف هزینه محاسباتی بین ۴۲۰۰ با نرخ ETS را به گمرک که در زمان ترخیص نسبت به آن تعهد داده بودند، پرداخت کنند.

وزیر صمت اعلام کرد

قیمت شوینده‌ها باید به قبل برگردد

وزیر صمت گفت: برخی از تولیدکنندگان شوینده بدون هماهنگی به افزایش قیمت اقدام کرده بودند که امروز جلسه‌ای با آنها برگزار می‌شود و باید قیمت‌ها به روال سابق برگردد. سیدرضا فاطمی امین در حاشیه همایش مشترک تجاری ایران و روسیه در مورد افزایش قیمت مواد شوینده و بهداشتی اظهار کرد: برخی از تولیدکنندگان بدون هماهنگی به افزایش قیمت اقدام کرده بودند که امروز جلسه‌ای با آنها برگزار می‌شود و باید قیمت‌ها به روال سابق برگردد و اگر قیمت‌ها بیش از اندازه باشد برای آنها پرونده تشکیل می‌شود. وزیر صمت در مورد سامانه ثبت‌نام خودرو گفت: سامانه یکپارچه قرعه‌کشی خودرو انجام می‌شود و قسمتی از دلالی در بازار خودرو را از بین می‌برد و این سامانه به صورت یکپارچه عمل می‌کند و اینگونه نیست که اگر کسی زودتر ثبت‌نام کند در اولویت باشد. از هفته آینده سامانه نظارت بر قرعه‌کشی خودرو راه‌اندازی می‌شود، اما در عین حال همچنان خرید و فروش خودرو توسط خودروسازها انجام می‌شود. شیوه سابق دارای ایراداتی بود و تصورات و شائبه عدم عدالت در آن وجود داشت. وی در مورد واگذاری بلوک سهام ایران خودرو و سایپا، بابیان اینکه آگهی این واگذاری هفته قبل منتشر شد، تصریح کرد: بعد از اینکه فرایند قیمت‌گذاری املاک و دارایی‌ها تمام شد، واگذاری بلوک ایران خودرو و سایپا آغاز می‌شود و کسانی که متقاضی خرید آن هستند می‌توانند از طریق بورس اوراق بهادار ابتدا بلوکی سایپا و بعد از آن ایران خودرو را خریداری کنند. فاطمی امین گفت: در حال حاضر ۳۰۰ کارشناس رسمی در مورد قیمت‌گذاری و ارزش بلوک سایپا فعالیت می‌کنند و بعد از اینکه آگهی اول منتشر شد، خریداران معرفی می‌شوند و اگر خریدار داشت، ظرف بیست روز از طریق بازار سرمایه ارایه می‌شود. وزیر صنعت همچنین در مورد رشد قیمت کالاها در بازار گفت: برخی از کالاها مانند روغن و کالاهایی که در تولید آن از روغن استفاده می‌شود یک افزایش قیمت طبیعی داشته است زیرا در برخی از این کالاها روغن سهم بالایی دارد. اما در برخی از کالاها سهم روغن از تولید پایین است و نباید به گرانی بیش از حد کالا منجر شود که با آنها برخورد می‌کنیم. وی ادامه داد: ارز ۴۲۰۰ تومانی در دو بخش اصلاح شد، یکی ارزی که برای واردات نهاده‌های تولید مانند دانه‌های روغنی و خوراک دام اختصاص می‌یافت اصلاح شده است و دیگری در مورد محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی است که قبلاً بر مبنای ارز ۴۲۰۰ تومانی بود و اکنون بر اساس ارز نیمایی محاسبه می‌شود، بنابراین تعرفه واردات برخی از کالاها از ۴،۲۰۰ تومان به ۲۶ هزار تومان افزایش یافته و تعرفه واردات به حدود ۶ برابر افزایش یافته است. فاطمی امین در مورد بازنگری لیست ۲ هزار قلم کالای وارداتی گفت: این لیست بازنگری می‌شود. در اردیبهشت ماه هم ۴، ۵ قلم آن تغییر پیدا کرد اما عمده این لیست همچنان حفظ می‌شود. از سال ۹۷ منع واردات کالاهای دارای مشابه داخلی بوده است که همچنان در این لیست وجود دارد.

رویداد

واردات خودروهای خارجی در چه بازه قیمتی است؟

نایب‌رییس کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: خودروهای وارداتی در بازه قیمت ۷ تا ۲۰ هزار دلار است و نظارت بر واردات بر این بازه قیمت بر اساس ثبت سفارش‌ها انجام خواهد شد. سید جواد حسینی کیا در گفت‌وگو با ایسنا درباره ضرورت واردات خودرو هم قیمت با خودروهای ایرانی گفت: این موضوع هنوز در بحث‌های کارشناسی مطرح اعلام است. به زودی قیمت ۷ تا ۲۰ هزار دلار اعلام می‌شود. این بازه قیمت باعث ممانعت از ورود ماشین‌های لوکس می‌شود. نایب‌رییس کمیسیون صنایع و معادن مجلس یازدهم درباره نحوه نظارت بر واردات خودرو در بازه قیمت نامبرده گفت: ضمانت این بازه قیمتی بر اساس نظارت بر ثبت سفارش‌ها ایجاد می‌شود؛ یعنی نظارت بر ورود ممانعت از ورود خودروی لوکس به کشور، به عهده نظارت بر ثبت سفارش‌هاست. این عضو مجمع نمایندگان استان کرمانشاه در مجلس یازدهم تأکید کرد: یکی دیگر از علت‌های ورود خودروی ۷ تا ۲۰ هزار دلاری، مشکلات گارانتی و خدمات پس از فروش خودروهای لوکس است. واردات آتی باید به گونه‌ای صورت بگیرد که این دو مساله را رتق و فتق کند.

ثبت نام ۴ میلیون نفر در سامانه فروش خودرو

مدیر کل دفتر صنایع خودرویی وزارت صمت، از ثبت نام ۴ میلیون نفر در سامانه یکپارچه فروش خودرو خبر داد. به گزارش خبرگزاری مهر، عبدالله توکلی لاهیجانی اظهار کرد: نخستین سامانه یکپارچه تخصیص خودرو با هدف شفاف‌سازی فرآیند تخصیص خودرو به متقاضیان با نظارت سازمان حمایت تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان از ساعت ۹ صبح سه شنبه ۲۷ اردیبهشت، فعالیت خود را آغاز نمود که در مهلت یک هفته‌ای تعیین شده، تا ساعت ۹ صبح روز سه شنبه سوم خرداد، ۴ میلیون نفر، اطلاعات ثبت نامی خود را در این سامانه تکمیل کردند. مدیر کل دفتر صنایع خودرویی وزارت صمت افزود: اردیبهشت امسال با توجه به افزایش ۱۵۵ درصدی تولید خودروی کامل در خودروسازان بزرگ کشور در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، ۳۸ نوع خودروی مختلف از پنج خودروساز کشور در این دوره ارایه شد که پس از تأیید اطلاعات مندرج، قرعه کشی خودرو در این مرحله در روز دوشنبه نهم خرداد انجام خواهد شد. توکلی گفت: با توجه به پایدار شدن روند تولید خودروی کامل در خودروسازان داخلی و کاهش شصت درصدی آمار خودروهای ناقص در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، همچنین ایجاد شفافیت در عرضه خودرو به بازار، روند تخصیص خودرو در سامانه یکپارچه فروش تداوم پیدا خواهد یافت. وی افزود: اجرای عملیات فروش توسط خودروسازان انجام می‌شود و سازمان حمایت نظارت بر حسن انجام تعهدات خودروساز در خودروهای تخصیص یافته را به عهده خواهد داشت.

ویژه

در ذوب‌آهن اصفهان محقق شد

ثبت رکورد ماهیانه تولید و جذب چدن مذاب

تلاشگران بخش‌های کوره بلند و فولادسازی ذوب‌آهن اصفهان موفق شدند در اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ رکورد جدیدی در تولید و جذب چدن مذاب به ثبت برسانند. مهرداد تولایان معاون بهره‌برداری شرکت با اعلام این خبر و با بیان اینکه افزایش قیمت حامل‌های انرژی، زغال و کک بر قیمت تمام شده محصولات تاثیر دارد، گفت: با افزایش قیمت مواد اولیه و حامل‌های انرژی، ذوب‌آهن اصفهان با برنامه‌ریزی‌های علمی، افزایش بهره‌وری و تولید به ویژه افزایش تولید چدن را در دستور کار قرار داد که خوشبختانه با تلاش همکاران در بخش کوره بلند و سایر بخش‌ها، موفق شدیم با تولید ۲۶۱ هزار تن چدن مذاب در اردیبهشت ماه، سقف تولید ماهیانه این محصول را افزایش دهیم. معاون بهره‌برداری شرکت با بیان اینکه بیشترین مقدار تولید چدن در تاریخ ذوب‌آهن اصفهان در اردیبهشت ماه امسال رقم خورد افزود: این موفقیت با مصرف بهینه کک در کوره بلندها، حاصل شده است. وی با بیان اینکه در نیمه دوم ۱۴۰۰ کنورتورهای فولادسازی تعمیرات و بازسازی شدند افزود: با این تعمیرات ظرفیت جذب چدن در بخش فولادسازی افزایش یافت و باعث شد در اردیبهشت ماه سال جاری، رکورد جدیدی با جذب ۲۲۸ هزار تن چدن مذاب در این بخش محقق شود که ۲ درصد از برنامه‌های مصوب تولیدی شرکت بیشتر است. تولایان از ارزش افزوده ۴ هزار تومانی فولاد نسبت به چدن خبر داد و تاکید کرد: ذوب‌آهن اصفهان علاوه بر افزایش مقدار تولید، بر محصولات با ارزش افزوده بیشتر تمرکز دارد و در همین راستا برنامه‌ریزی کردیم برای اولین بار فولاد ویژه شمش C60 تولید کنیم تا بیش از پیش، سوددهی محصولات شرکت را افزایش دهیم. معاون بهره‌برداری شرکت با بیان اینکه ذوب‌آهن اصفهان با بیش از نیم قرن تجربه و با تحلیل‌های علمی و درک درست از عوامل تاثیرگذار داخلی و جهانی برای هر شرایطی برنامه اقتضایی و آمادگی لازم را دارد، تصریح کرد: بر اساس همین تحلیل‌ها برنامه‌ریزی شده تا با تولید محصولات با ارزش افزوده بیشتر مانند کلاف، انواع H، آرک معدنی، TH۳۶، V۲۱ و ریل معدن و... حداکثر سودآوری و بهره‌وری را برای شرکت داشته باشیم. وی از تمرکز تمام بخش‌های تولیدی کارخانه بر محصولات با ارزش افزوده خبر داد و گفت: از خردادماه سال جاری برای کاهش مصارف کک، برنامه تزریق پودر زغال به کوره بلندها را در دستور کار قرار دادیم. شایان ذکر است؛ رکورد ماهیانه سی و یک روزه پیشین تولید چدن کوره بلندهای ذوب‌آهن اصفهان مربوط به سال ۱۳۹۳ و بالغ بر ۲۵۷ هزار تن بوده است.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | پنجشنبه ۵ خرداد ۱۴۰۱ | ۲۴ شوال ۱۴۴۳ | سال هشتم | شماره ۲۲۲۴ | Thu. May 26, 2022

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۲ - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۱ | اذان مغرب: ۲۰:۳۱ | اذان صبح فردا: ۴:۱۰
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

«آبله میمونی» هنوز به ایران نرسیده است

رییس گروه مدیریت بیماری‌های قابل انتقال بین انسان و حیوان مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، گفت: با بررسی‌های صورت گرفته خوشبختانه آبله میمونی هنوز به ایران نرسیده است. دکتر بهزاد امیری با تاکید بر اینکه هنوز هیچ مورد مثبتی از ابتلا به آبله میمونی در کشور شناسایی نشده است، گفت: تمام موارد مشکوک مورد بررسی قرار گرفته و مشخص شده است که این موارد مبتلا به آبله مرغان بوده‌اند. او افزود: تمام مواردی که با علائم مشکوک به مراکز درمانی مراجعه می کنند به دقت مورد بررسی قرار می گیرند و نمونه‌های آزمایشی رصد می‌شود. امیری درباره شناسایی مواردی از ابتلا به آبله میمونی در برخی کشورهای همجوار، تاکید کرد: این موارد نیز مسافر بوده‌اند که در بدو ورود به این کشورهای مقصد شناسایی شده‌اند و این به معنای شیوع و گسترش بیماری در این کشورها نیست.

بحث‌ها بر سر حق ثبت مهریه بالا گرفته است

۴۲ میلیون تومان حق ثبت ۲۰۰ سکه مهریه

فشار اقتصادی به جوانان یا تضییع حقوق زنان

گزارش

طی روزهای گذشته خبری مبنی بر تصویب قانون حق ثبت برای مهریه‌های بالای ۱۴ سکه به محلی برای بحث از سوی کارشناسان و حقوقدانان بدل شده است. این قانون هم مانند بسیاری دیگر از قوانین شتابزده که در مجلس به تصویب می‌رسند، بدون در نظر گرفتن تمام جوانب آن به تصویب رسیده و حالا قرار است مهریه‌های بالاتر از ۱۴ سکه تا میزان ۱۰۰ سکه چهار دهم درصد و بالاتر از آن تا ۲۰۰ سکه حق ثبتی معادل ۲ درصد پرداخت کنند و مهریه‌های بالاتر از این میزان هم حق ثبتشان به ۱۵ درصد می‌رسد. یک حساب سر انگشتی نشان می‌دهد که اگر فردی بخواهد مهریه‌ای بالغ بر ۱۱۰ سکه داشته باشد باید مبلغی معادل ۳۲ میلیون تومان حق ثبت بپردازد که این مبلغ را خانواده عروس و داماد باید پردازند، هر کدام مبلغ ۱۶ میلیون تومان. در همین حین اگر قرار باشد مهریه ثبت شده ۲۰۰ سکه باشد این مبلغ به ۴۲ میلیون تومان افزایش پیدا می کند. اما مساله این است در شرایط بغرنج کنونی که اقتصاد و معیشت هر کدام به تنهایی باری بزرگ بر دوش خانواده‌ها هستند، این قبیل قانون‌ها به جای اینکه در روند آسان شدن ازدواج تاثیر داشته باشند بیشتر باعث دوری از ازدواج یا حداقل ثبت رسمی آن خواهند شد. چطور یک خانواده‌ای که قرار است دختر یا پسرش را به خانه بخت بفرستد و انجام مراسم و خریدهای ضروری عروسی از جمله وسایل خانه و... خود به تنهایی می‌تواند یک خانواده را از پا در بیاورد چگونه باید این مبلغ پول را جور کرده و برای ثبت ازدواج دختر و پسرش بپردازد. البته گفته شده این پول به صندوقی می‌رود تا خرج خرید جهیزیه برای افراد بی‌بضاعت باشد، که همین خود جای سوال دارد، چه کسانی و چگونه بر این صندوق درآمدها و هزینه‌های آن نظارت خواهند داشت. این قانون پیش از هر چیز صدای دفاتر ثبت ازدواج را در آورده است و بسیاری از آنها معتقدند اجرایی کردن حق ثبت مهریه می‌تواند یا باعث انصراف افراد از ازدواج شود یا ترجیح بدهند ازدواج خود را ثبت رسمی نکنند که در هر دو صورت می‌تواند عواقب بدی داشته باشد.

دور زدن قانون ضایع شدن حق زنان

در حالی هدف از تعیین «حق ثبت» برای مهریه‌های بالای ۱۴ سکه جلوگیری از تعیین مهریه‌های سنگین عنوان شده است که به گفته رییس کانون سردفتران ازدواج و طلاق نه تنها راه تحقق این هدف تعیین «حق ثبت» نیست بلکه این تصمیم می‌تواند منجر به عدم ثبت «رسمی» ازدواج و گرایش به ثبت عادی ازدواج به ویژه در مناطق دور افتاده شود و نهایتا با دور زدن این «حق ثبت» تنها حقوق زنان در زندگی مشترک ضایع شود.

علی استواری، حقوقدان در این باره به «تعادل» می‌گوید: متاسفانه چنین قوانینی بدون در نظر گرفتن عواقب آن کاملا غیر کارشناسانه است. اینکه بخواهیم برای رفع مشکل افرادی که به دلیل بدهی مهریه در حبس به سر می‌برند، چنین قوانینی را وضع کنیم که اجرایی کردن آن می‌تواند به ضرر دسته دیگری تمام شود، کاملا اشتباه است. در واقع دریافت حق ثبت برای مهریه خلاف عرف، شرع و قانون است و نمی‌توان با تصویب قوانینی اینچنین مشکلات تازه‌ای را برای افراد جامعه ایجاد کرد.

او در بخش دیگری از سخنانش به راه‌های دور زدن این قانون اشاره کرده و می‌افزاید: این قانون باعث می‌شود تا بسیاری از جوانان از ثبت رسمی ازدواج شانه خالی کنند و به ثبت عادی آن تن بدهند، در این شرایط هم حق زنان ضایع می‌شود، اینکه ما شرایطی را فراهم کنیم تا برای جلوگیری از تضییع حقوق مردان حق زنان را ضایع کنیم، کاملا اشتباه است. در نظر گرفتن حق ثبت آن هم به این میزان می‌تواند باعث کاهش ازدواج هم بشود، این قانون در شرایطی به تصویب می‌رسد که هر روز در مورد پیری جمعیت ایران صحبت می کنیم و افراد را به ازدواج و فرزند آوری تشویق می کنیم و در عمل قانونی را به تصویب می‌رسانیم که با این اهداف مغایرت دارد.

علاوه بر «حق ثبت» ۹ درصد مالیات نیز گرفته می‌شود

این حقوقدان می‌افزاید: از سوی دیگر اگر حق ثبت برای مهریه‌ها در نظر گرفته شود، قطعا ارزش افزوده و ۹ درصد مالیات نیز به آن تعلق می گیرد و تمام این هزینه‌های سنگین بر عهده عروس و دامادی می‌افتد که اول زندگی مشترک خود هستند. سوال اینجاست که این تصمیم با سیاست‌های تسهیل و مانع زدایی از ازدواج هم جهت یا مخالف است؟

به جای «حق ثبت» از پرداخت مهریه «نسیه» جلوگیری کنید

از سوی دیگر رییس سردفتران ازدواج و طلاق، با بیان اینکه در گذشته به جهت تسهیل در ازدواج، بخشنامه‌ای صادر و به موجب آن «حق ثبت» برای مهریه را ممنوع اعلام کرد و اکنون الزامی شدن «حق ثبت» برای مهریه شایسته نیست، ادامه داد: اگر واقعا نمایندگان مجلس قصد جلوگیری از تعیین مهریه‌های سنگین را دارند، باید از مهریه‌های «نسیه» جلوگیری کنند. این پیشنهاد کارشناسی شده، پژوهش محور و بر اساس شرع و قانون و مطابق با اصول و سنت اسلام نیز است. مهریه باید از حالت «نسیه» و دادن وعده برای پرداخت آن پس از ازدواج به صورت نقد در زمان عقد پرداخت شود یا اینکه حداقل سقفی برای مهریه «نسیه» تعیین شود. مظفری با بیان اینکه ما این پیشنهاد کارشناسی شده را به مجلس ارایه و با نمایندگان مجلس مطرح کرده‌ایم که اگر مجلس درصدد جلوگیری از تعیین مهریه‌های سنگین است باید مهریه به صورت نقد در زمان عقد پرداخت شود و حالت نسیه آن از بین برود، ادامه داد: تعیین حق ثبت برای مهریه، هزینه‌های ازدواج را زیاد می کند و عروس و دامادی که خود گرفتار هزینه‌های زیاد عروسی هستند باید این هزینه مضاعف را هم بپردازند و حتی ممکن است بخشی از وام ازدواج خود را برای پرداخت این حق ثبت اختصاص دهند. در حال حاضر وعده پرداخت مهریه پس از عقد داده می‌شود که در هیچ جای سنت پیامبر مهریه به این شکل «نسیه» وجود ندارد و این چیزی است که در صد سال اخیر باب شده است. وقتی مهریه به‌طور نقد در زمان عقد پرداخت شود توان مالی داماد در نظر گرفته شده و داماد بدون توان مالی اقدام به قبول مهریه‌های سنگین نمی کند.

مسکن مقطعی «حق ثبت» و کاهش ازدواج جوانان

به گفته رییس سردفتران ازدواج و طلاق، تعیین «حق ثبت» برای مهریه‌های بالای ۱۴ سکه مانع جدی برای ازدواج جوانان است و قرار دادن آن راه درستی برای جلوگیری از تعیین مهریه‌های سنگین نیست. او با اعلام هشدار نسبت به کاهش ازدواج جوانان با تعیین حق ثبت برای مهریه، گفت: این طرح یک طرح مُسکن مقطعی است. مشکل بزرگی مشابه این تصمیم در چند دوره پیش مجلس نیز وجود داشت و آن تصویب تبصره دو ماده ۷۵ قانون برنامه ششم بود که مطابق با آن زنانی که می خواهند طلاق بگیرند باید ۱۰ درصد حق التحریر را به حساب دولت بریزند و این در حالی است که آن خانم درمانده‌ای که می‌خواهد طلاق بگیرد نیاز به کمک دارد و این مبالغ مشکل مضاعف بر سر راهش است. طرح فعلی نیز همانند تصویب این تبصره مشکلات زیادی برای زوجین و به ویژه برای زنان خواهد داشت.

راه‌های فرار حق زنان را ضایع می کند

اما سودابه محمدی، وکیل پایه یک دادگستری و فعال حقوق زنان نیز در این باره به تعادل می گوید: تصویب چنین قانونی در واقع نادیده گرفتن حقوق زنان است، چرا که ازدواج وقتی به ثبت رسمی نرسد، هیچ زنی نمی‌تواند مهریه‌اش را طلب کند و با مشکلات و موانع قانونی بسیاری مواجه خواهد شد. به این ترتیب افراد یا اصلا از ازدواج منصرف می‌شوند یا اینکه مجبورند برای ثبت رسمی آن مبلغ هنگفتی بپردازند که اصلا از عهده همه برنمی‌آید.

او می‌افزاید: نمایندگان اگر می‌خواهند کاری کنند که تعداد زندانیان مهریه کاهش پیدا کند، اولا باید حکم زندان برای بدهکار مهریه را بردارند، در مرحله بعدی باید ترتیبی اتخاذ کنند تا مهریه‌های خارج از عرف و نجومی به ثبت نرسند، ما می‌توان میزان مشخص برای مهریه تعیین کنیم اما نمی‌توانیم به بهانه گرفتن حق ثبت فکر کنیم که مردم را مجبور به تعیین تعداد کمی سکه به عنوان مهریه می کنیم. در واقع چنین قوانینی هیچگاه ضمانت اجرایی نخواهند داشت چون راه‌های دور زدن آنها وجود دارد و به این ترتیب حق محضر داران نیز ضایع می‌شود.

جای خالی نگاه جامعه شناسانه به مساله مهریه

این وکیل پایه یک دادگستری می گوید: تعیین حق ثبت برای مهریه‌های بیش از ۱۴ سکه، به معنی آن است که قانونگذار نگاه جامعه شناسانه‌ای به مساله مهریه ندارد و پیش از آنکه درصدد حل بنیادین این مشکل برآید، به دنبال ایجاد موانع قابل عبور بر سر راه مهریه‌های سنگین است. در واقع تعیین حق ثبت تنها یک وجه درست دارد و آن ادراک معنای اقتصادی «سکه» و خاتمه دادن به دروغ بزرگی است که زن و شوهرهای فاقد دارایی متناسب با مهریه، معمولا حین ازدواج به آن تن می‌دهند.

ادامه از صفحه اول

تقویت مهارت‌های اجتماعی دانش آموزان

بسیاری از کسانی که بعد از این دو سال در مدارس حضور پیدا کرده‌اند و در امتحانات حضوری موفق به کسب نمره‌های خوب نشده‌اند، تا قبل از پاندمی کرونا جزو بهترین‌های مدارس خود بوده‌اند. حالا این شکست می‌تواند باعث بروز اختلالات روحی و رفتاری در بین دانش‌آموزان شود. فراموش نکنیم که در زندگی مدرسه‌ای، دانش‌آموزان با دوست یابی، ارتباط با همسالان و ارتباط رودررو با معلم را تجربه می کند، دانش‌آموز وقتی که از همه این موارد محروم شود، قطعا از نظر رشد اجتماعی آسیب می‌بیند و این آسیب زمینه ساز بسیاری از آسیب‌های دیگر خواهد بود. مورد دیگری که این معضل را دامن زده، این است که در این مدت، دانش‌آموزان وقت زیادی را در فضای مجازی سپری کردند. فضای مجازی چه از نظر تاثیر گذاری بر شکل گیری عادت‌های شناختی و ذهنی و چه از نظر میزان استفاده و چه از جهت محتوای استفاده، می‌تواند آسیب‌های بالقوه‌ای برای دانش‌آموزان داشته باشد که باز هم این یک امر جهانی است و می‌طلبد که سواد رسانه‌ای دانش‌آموزان و خانواده‌ها افزایش پیدا کند تا بتوانیم برای تنظیم یک محیط مجازی امن و سالم برای دانش‌آموزان به عنوان فضایی که دانش‌آموزان به جهت تربیتی و الگوپذیری در آن تنفس می کنند، تمهیدات لازم را بیندیشیم. اینها مشکلاتی است که در پسا کرونا ما با آن مواجه شده و مواجه می‌شویم. نمی‌توانیم بی‌توجه از کار آنها عبور کنیم. نباید کاری کنیم که دانش‌آموزان همچنان فکر کنند به فضای مجازی وابسته‌اند. فضای مدارس باید بیش از قبل پر شادی و تکاپو باشد. شرایط را برای اینکه دانش‌آموزان با میل و اراده به مدرسه بازگردند را مناسب کنیم. این دوری از فضای اجتماعی مدرسه می‌تواند آنها را به گوشه‌گیری و انزوا بکشاند، به خصوص در مورد دانش‌آموزانی که تک فرزند خانواده هستند و هیچ همسن و سالی در خانه ندارند. اگر نتوانیم این گوشه‌گیری و انزوا دو ساله را از بین ببریم در آینده‌ای نزدیک با جمعیت قابل توجهی از دانش‌آموزان افسرده مواجه می‌شویم که تمام مهارت‌های اجتماعی خود را فراموش کرده‌اند و تنها به فضای مجازی پناه می‌آورند. فراهم آوردن اردوی‌های جمعی، برگزاری مراسم‌های شاد و پر شور در مدارس، انجام فعالیت‌هایی که باعث می‌شود مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان تقویت شود، جایگزین کردن سرگرمی‌های تازه به جای حضور مداوم در فضای مجازی همه و همه می‌تواند شرایط پسا کرونا در دانش‌آموزان را به بهترین شکل ممکن رقم بزند و باعث شود تا آنها دیگر به آن تنهایی ملال آور روزهای کرونا بازنگردند.

روی خط خبر

آواربرداری ساختمان متروپل ادامه دارد

رییس سازمان امداد و نجات آخرین وضعیت امدادرسانی و آواربرداری ساختمان متروپل را تشریح کرد. مهدی ولی‌پور درباره آخرین وضعیت آواربرداری ساختمان متروپل آبادان و امدادرسانی به حادثه‌دیدگان گفت: آواربرداری و امدادرسانی به حادثه‌دیدگان ریزش ساختمان متروپل همچنان ادامه دارد. او درباره بخشی از ساختمان متروپل که ناایمن بوده و مخاطراتی را برای امدادگران ایجاد کرده بود، ادامه داد: بخشی از این مشکل رفع شده است و توانستیم ایمن‌سازی را انجام دهیم، اما بخش دیگری از این ساختمان همچنان ناایمن بوده و مشکل باقی است، اما آواربرداری همچنان ادامه دارد و تلاش می کنیم همزمان با آواربرداری، ایمن‌سازی سازه را نیز انجام دهیم. رییس سازمان امداد و نجات درباره حضور نیروهای هلال احمر خاطرنشان کرد: در حال حاضر ۱۲ تیم از هلال احمر در منطقه وجود دارد و البته سایر دستگاه‌های امدادی و خدماتی نیز در امدادرسانی حضور دارند. ولیپور در پاسخ به این سوال که آواربرداری و امدادرسانی تا چه زمانی طول خواهد کشید، گفت: چند مشکل در حال حاضر وجود دارد از جمله اینکه بخشی از سازه ناایمن است، همچنین خیابان‌های منتهی به ساختمان باریک است و تجهیزات و ادوات سنگین به سختی حرکت می کنند و همچنین با ازدحام مردم در منطقه مواجه هستیم و هر چقدر هم که تقاضا می کنیم تا وارد محدوده نشوند، توجه لازم وجود ندارد. او در پاسخ به این سوال که آیا همچنان افراد مفقود شده در زیر آوار هستند، گفت: براساس روایتی که برخی از خانواده‌ها دارند، همچنان احتمال می‌دهیم افرادی در زیر آوار باشند و ما تا آواربرداری کامل، کار جست‌وجو را نیز ادامه خواهیم داد، البته امیدواریم مفقودی دیگر در ساختمان نباشد، اما تا به صورت کامل آوار برداشته نشود، نمی‌توانیم در این خصوص اظهارنظر کنیم. همچنین مجتبی خالدی درباره آخرین آمار مصدومان حادثه ریزش ساختمان متروپل گفت: ۳۷ نفر در این حادثه مصدوم شده‌اند و تلاش برای یافتن سایر مصدومان احتمالی نیز وجود دارد.

افزایش شیوع فشار خون بالا در کودکان و نوجوانان

رییس جامعه پزشکان داخلی ایران گفت: فشارخون بالا در کودکان و نوجوانان به دلیل مصرف غذاهای آماده، بی‌تحرکی و نداشتن فعالیت بدنی مناسب به ویژه در دوران همه‌گیری کرونا (۲ سال اخیر) رو به افزایش است. دکتر ایرج خسرونیا افزود: همه‌گیری کرونا طی ۲ سال اخیر آسیب‌های زیادی جسمی از جمله نداشتن فعالیت فیزیکی مناسب و مصرف غذاهای ناسالم به دلیل قرنطینه بودن خانگی به کودکان و نوجوانان وارد کرد و شیوع بیماری‌های غیرواگیر به ویژه فشار خون بالا را افزایش داده است. البته کودکان و نوجوانانی که به تنگی عروق کلیه و بیماری‌های قلبی مبتلا هستند، بیشتر در معرض ابتلا به فشار خون بالا قرار دارند. او ادامه داد: فشار خون بالا یکی از عوامل خطرساز بیماری‌های قلبی است و به اعضای حیاتی مهم مانند مغز، قلب، کلیه و چشم آسیب جدی وارد می کند، با توجه به این بیماری بدون علامت بوده، قاتل بیصدا نامیده می‌شود و باید به موقع تشخیص و درمان شود. این متخصص بیماری‌های داخلی تصریح کرد: فشار خون بالا باعث سختی و افزایش ضخامت سرخرگ‌های خونی می‌شود که این امر منجر به حمله قلبی، سکته قلبی و سکته مغزی شده، زیرا افزایش فشار وارده از جریان خون به دیواره رگ‌های خونی منجر به این بیماری می‌شود. بر اساس گزارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، حدود ۴۰ درصد افراد از ابتلا به فشار خون بالا اطلاع ندارند و از بین ۶۰ درصد افراد مطلع به بیماری فقط ۲۰ درصد تحت نظر پزشک دارو دریافت می کنند. سال گذشته حدود ۱۰ میلیون نفر در جهان و حدود ۱۰۰ هزار نفر در ایران به علت فشار خون جان خود را از دست داده‌اند و در صورت عدم اطلاع افراد، عدم غربالگری و عدم انجام معاینات مربوطه، پیش بینی می‌شود امسال رشد ۱۰ درصدی مرگ و میر بیماران فشار خون وجود داشته باشد.

رویداد

فریب روانشناسان زرد در اینستاگرام را نخورید

رییس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور با اشاره به انتشار لیست اسامی «غیر روانشناسان فاقد مجوز» از سوی این سازمان، گفت: این فهرست شامل اسامی افرادی است که تحصیلات روانشناسی و مشاوره و مدرک تحصیلی مرتبط ندارند، به‌طور غیرقانونی مشغول فعالیت هستند و بعضا تخلفاتی نیز انجام داده‌اند. دکتر محمد حاتمی اظهار کرد: در حال حاضر افراد زیادی تحت عنوان روانشناس و روان درمانگر یا عناوین دیگر خود را در فضای مجازی به مردم معرفی کرده و سخنان انگیزشی زیبایی بر اساس نیازهای مردم می‌زنند و اینگونه «فالوور» (دنبال کننده) زیادی جذب می کنند که این مساله در دوران کرونا تشدید شد.

شناسایی ۴۵۰۰ صفحه مجازی فاقد مجوز در حیطه روانشناسی

او با بیان اینکه در حال حاضر مطابق با اعلام مرکز ملی فضای مجازی، ۱۲ هزار صفحه در فضای مجازی مرتبط با حوزه روانشناسی و مشاوره در حال فعالیت است، ادامه داد: بر اساس کاری یک سال و نیمه و با همکاری نیروهای نظارتی، ۴۵۰۰ صفحه مرتبط با روانشناسی و مشاوره در فضای مجازی که هیچ گونه مجوزی ندارند شناسایی شده است. نهایتا حدود ۴۰۰ نفر از این تعداد را که تحصیلات روانشناسی ندارند و مشغول فعالیت در فضای مجازی هستند احصاء و ۱۴۴ نفر اینها را اعلام کردیم.

چرا این اسامی زودتر اعلام نمی‌شد؟

رییس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور در پاسخ به این سوال که چرا سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور پیش‌تر این اسامی را اعلام نکرد؟ توضیح داد: در این مدت روی این موضوع کار می کردیم. بر اساس قانون سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور که مصوب مجلس شورای اسلامی است، این سازمان دارای هیات بدوی رسیدگی به تخلفات است و ما در این مدت در هیات بدوی برای برخی از این اسامی پرونده تشکیل داده و آنها را به دادگاه ارجاع دادیم. بسیاری از افرادی که اسامی آنها در این فهرست ۱۴۴ موردی وجود دارد پیش‌تر به دادگاه ارجاع داده شده‌اند، چرا که بدون داشتن تحصیلات روانشناسی خود را «دکتر» معرفی کرده و ما نیز از آنها شکایت کردیم.

نیاز به شعبه ویژه رسیدگی به تخلفات روانشناسی در دادگاه‌ها

حاتمی همچنین این را هم گفت که قوه قضاییه باید شعبه ویژه‌ای برای رسیدگی به این تخلفات ایجاد کند، چرا که شعبات موجود اهتمام ویژه‌ای به رسیدگی به تخلفات حوزه روانشناسی و مشاوره ندارند.

کارگاه‌های یک روزه با درآمدهای میلیاردی

او ادامه داد: طبق گزارشات واصله به دست ما، حتی یکی از افرادی که اسمش در این لیست منتشر شد کارگاهی برگزار کرده و درآمد یک میلیارد تومانی از کارگاه خود در یک روز داشته است. با این حال بعضا این افراد در دادگاه‌ها تبرئه می‌شوند.

فوق دیپلم مکانیک؛ آخرین مدرک تحصیلی یکی از روانشناس نماها

حاتمی با اشاره به اسامی منتشر شده به عنوان غیر روانشناسان فاقد مجوز، افزود: آخرین مدرک یکی از این افراد که اسمش در لیست منتشر شد «فوق دیپلم مکانیک» است و در حال حاضر به عنوان مشاور خانواده فعالیت می کند. این امر جفا به مردم و روانشناسان است. سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور مدافع حقوق روانشناسان و مردم است و اگر تا الان این کار را (انتشار اسامی غیر روانشناسان فاقد مجوز) انجام نداده‌ایم خطا کرده‌ایم و اگر ادامه می‌دادیم باز خطا می کردیم و این کار (انتشار اسامی غیر روانشناسان فاقد مجوز) در واقع دفاع از حقوق مردم بود. در هر حال اینکه با تاخیر این اسامی منتشر شد، اشکالی است که به ما وارد است.

چرا اسامی افرادی که خارج از کشور هستند به عنوان روانشناس نما منتشر شد؟

رییس سازمان نظام روانشناسی و مشاوره کشور همچنین درباره چرایی انتشار اسامی برخی افراد که خارج از کشور هستند و فعالیت روانشناسی دارند، تاکید کرد: وظیفه داریم در این رابطه به مردم اطلاع‌رسانی کنیم. وظیفه داریم اطلاع‌رسانی کنیم کسی که پروانه اشتغال حرفه‌ای دارد چه ویژگی‌هایی دارد و از این رو اطلاع‌رسانی کردیم. به همین خاطر به مردم اطلاع دادیم فردی که در خارج کشور دارای مدرک جامعه‌شناسی است، خود را به عنوان روانشناس معرفی کرده و در حال فعالیت است.

مدعیان تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور اگر مدرکی دارند منتشر کنند

او همچنین با اشاره به ادعای داشتن مدرک تحصیلی از سوی برخی افرادی که اسامی آنها در لیست مذکور منتشر شده است، تاکید کرد: اگر مدرکی دارند منتشر کنند. هیچ کدام از این افراد مدرک ندارند. کسی که در کشور دیگری مدرک می گیرد باید وزارت علوم یا وزارت بهداشت آن مدرک را اعتبار سنجی کنند و اگر اعتبار آن تایید شد، سازمان به آنها پروانه می‌دهد. اگر این افراد مدرک معتبر دارند چرا این کار را (اعتبارسنجی) نکرده‌اند؟. تا زمانی که وزارت علوم مدارک خارج از کشور را تایید نکند، مجوز به اینها داده نمی‌شود. فردی که اسمش در این لیست هست و اتفاقا در صدا و سیما هم خیلی مصاحبه انجام داده، مدعی است که از دانشگاه هاروارد مدرک دارد اما به او پروانه اشتغال ندادیم چرا که اصالت مدرک او احراز نشد و وزارت علوم نیز مدرک را تایید نکرد. او در عین حال هشدار داد که بر اساس تعرفه مصوب هیات دولت در سال جاری، برای ۴۵ دقیقه خدمات روانشناسی و مشاوره در مقطع دکتری افراد باید ۲۰۷ هزار تومان از مراجعین دریافت کنند و این در حالی است که متخلفان تا یک میلیون تومان نیز از مراجعان هزینه دریافت می کنند.